לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', ב' בניסן תשמ"ז, 1 באפריל 1987 / שנה מ"ד מס' 13309 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

שוורנאדזה — הוא שהבטיח הקלות בעלייה ובחיים היהודיים

מוריס אברם, יו"ר ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב, נועד עם שר החוץ הסובייטי שוורנאדזה, והוא האיש שעומד מאחורי ההבטחה שייצאו יותר יהודים מבריה"מ ותהיה פתיחות כלפי התרבות היהודית — מסר ביום ג' בחצות כתב „קול ישראל" בארה"ב. אברם השתתף במשלחת היהודית שביקרה בבריה"מ.

(עתי"ם)

משלחת ישראלית תבקר בבריה"מ לאחר ביקור משלחת סובייטית בארץ

ביקור המשלחת הסובייטית צפוי בתוך כמה שבועות ● שתי המשלחות ידונו — בירושלים ובמוסקווה — בכינון יחסים קונסולאריים בין שתי המדינות ● מחלוקת בין שמיר לפרס על הערכת השינוי במדיניות ברית־המועצות

מאת כתבנו המדיני בירושלים

בתוך שבועות אחדים צפוי ביקור של משלחת סובייטית בישראל וזמן קצר לאחר מכן, ייערך ביקור גומלין של משלחת ישראלית, במוסקבה. במגעים שהתקיימו באחרונה עם הסובייטים על דעתם של ראשי הממשלה וממלא מקומו, סוכם כי שתי המדינות יעניקו אשרות כניסה למשלחות, שידונו בירושלים ובמוסקבה בהצעה לכונן יחסים קונסולריים, ויעסקו גם ברישום דלא ניידי של שתי המדינות זו אצל זו.

ראש־הממשלה יצחק שמיר וממלא מקומו שמעון פרס חלוקים עם זאת בדעתם באשר לתגובה הישראלית לשינויים האחרונים במוסקבה בנושא הגירת יהודים.

חששותיו של שמיר

גורמים בלשכת ראש־הממשלה אמרו כי שמיר חושש כי בתמורה ליציאתם של כמה אלפי יהודים ידרוש פרס שישראל תסכים לשיתופה של בריה"מ בועידה בינלאומית. פרס טוען לעומת זאת כי יש לקדם בברכה כל שינוי לטובה ביחסם של הסובייטים ליהודים.

שמיר אמר אתמול כי אם יחול אמנם שינוי במדיניות ההגירה של בריה"מ יש לקדם זאת בברכה. אולם לדבריו הדברים עדיין לא נסגרו סופית ויש לבחון את ההתפתחויות בזהירות. שמיר הוסיף כי אם אמנם

(המשך בעמוד 4)

ראשי ועידת הנשיאים שביקרו בבריה"מ:
מימוש ההבטחות — מבחן „לגלזנוסט" של גורבאצ'וב

ברונפמן ואברם אומרים כי הסובייטים הבטיחו, בנוסף לעלייה, להתיר פתיחת מסעדות כשרות, יבוא ספרי קודש ושיקום בתי־כנסת

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארצות־הברית

וושינגטון. — ברית־המועצות הבטיחה לשני מנהיגים יהודים אמריקנים, שאלפי יהודים סובייטיים יקבלו היתר להגר לישראל בחודשים הקרובים בטיסות ישירות דרך רומניה, הסובייטים גם הבטיחו להסיר את ההגבלות על לימודי עברית וקיום מסורות יהודיות דתיות.

מוריס אברם, יו"ר ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים הגדולים, ואדגר ברונפמן נשיא הקונגרס היהודי העולמי, שבו זה עתה לארה"ב משיחות עם מנהיגי ברה"מ בקרמלין.

מסעדות כשרות

אברם, בראיונות נפרדים שהתפרסמו אתמול ב„וושינגטון פוסט" וב„ניו־יורק טיימס", אמר כי הובטח לו, ש„אפשר יהיה ליבא לברה"מ את כל ספרי הדת היהודיים, ניתן יהיה לפתוח מסעדה כשרה במוסקווה ותותר שחיטה כשרה." הוא אמר, כי ייפתחו בתי־כנסת

(המשך בעמוד 4)

יהודי בירובידז'אן יוכלו לבחור בין עצמאות לבין עלייה לישראל

מאת כתבנו

פרטים נוספים שסיכמו נציגי הקונגרס היהודי העולמי עם ראשי הקרמלין נודעו אמש לכתבנו, והם מתפרסמים היום לראשונה. מוסה, כי הסובייטים יחילו לקיבוץ היהודי הניכר במחוז היהודי האוטונומי של בירובידז'אן לבחור בין הכרזה על עצמאות מדינית [illegible] תוך חמש שנים, מברית־המועצות, לבין עלייה המונית ישירה לישראל. במקרה הראשון נודע, כי ממשלת ישראל תשקול פנייה ליהודי בירובידז'אן לקבל על עצמם אזרחות ישראלית, ולהפוך את המחוז הנודע שלהם לחלק בלתי־נפרד מארץ ישראל השלמה [illegible]. סוכם כי היהודים יוטסו ארצה [illegible] מונגוליה, וזאת על מנת למנוע נשירה אפשרית. [illegible] שדה התעופה במונגוליה יוקף בכוחות בטחון [illegible] ישראליים ומונגוליים.

עוד נודע לכתבנו, כי חיל החלוץ של פקידי משרד הקליטה, החוץ והמשטרה עומדת לצאת היום [illegible] לבירובידז'אן [illegible] עם נציגי [illegible] ברית המועצות [illegible] וזאת על מנת למנוע את נשירתם.

הנשיא יוצא לדרך / על היום ● עמוד 4

תביעה ראשונה נגד בתי־זיקוק על זיהום אוויר ● עמוד 16

אושרה הרפורמה במס והתקציב החדש בסך של 40 מיליארד ש"ח

אין פתרון בתקציב למצוקות החינוך והבריאות

כן לא נכלל בו סיוע למושבים ● שר האוצר הכריז כי יפתח במאמצים לביטול הפטורים עוד השנה ● משמעות הרפורמה שאושרה: המשתכרים 800 ש"ח לחודש – יזכו בתוספות נטו של 2.8% – המשתכרים 10 אלפים ש"ח ייהנו מתוספת של 18.1%

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

שר־האוצר משה נסים הצהיר אתמול שהוא יחדש כבר בעתיד הקרוב, מאוד את מאמציו לביטול הפטורים מתשלום מיסים והוא מקווה שהדבר יצא לפועל עוד השנה. השר אמר זאת לעתונאים מייד לאחר שהכנסת אישרה את הרפורמה במס־הכנסה.

לדבריו הוא יחדש את המאמצים להגשים את התכנית המקורית שלו, עליה נאלץ לוותר בחודש ינואר עקב לחצה של ההסתדרות.

(המשך בעמוד 4)

שכר־לימוד מדורג במקום אגרת חינוך?

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

נוכח התנגדות נציגי כל המפלגות בוועדת הכספים להטלת אגרת חינוך החלו אנשי משרד האוצר לבחון אפשרות של חידוש שכר הלימוד המדורג בבתי־הספר העל־יסודיים.

מחוגי ועדת הכספים נודע לכתבנו כי משרד האוצר לא ויתר על תביעתו לחוקק חוק אגרת חינוך, שיכניס למשרד החינוך 103 מליון ש"ח ברוטו (הסכום כולל גם הוצאות הגביה). האגרה אמורה לעמוד על 110 — 450 שקלים לילד לשנה, כאשר 46 אחוזים מציבור ההורים יהיו פטורים מתשלום. שכר הלימוד המדורג לכיתות ט'־י"ב אמור להיות בגובה שינוע בין 100 — 1000 שקלים לשנה.

מאת מוטי בסוק כתב „על המשמר" בכנסת

ברוב קולות גדול של הקואליציה נגד מיעוט חוגי האופוזיציה אישרה אתמול הכנסת את תקציב המדינה לשנת הכספים 1987. גובה התקציב הוא 40,082,000,000 ש"ח.

החרושג של צבן

בלחצו של יאיר צבן מפ"ם שאיים בתרגילי פיליבסטר (השהיה), הסכים שר־האוצר להחזיר את קיצבת הילד הראשון לבעלי הכנסות נמוכות.

גרנות ושריד: ועדת אבן עוסקת בחיפוי — עליה לפסול את עצמה

ועדת חוץ ובטחון דחתה את תביעת השניים כי תתפטר ● שני הח"כים, אמרו כי הרחקת האופוזיציה מהחקירה פירושה ששתי המפלגות הגדולות החליטו לדחוק זו את ידה של זו

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ועדת החוץ והבטחון דחתה אתמול את תביעת חה"כ אלעזר גרנות מפ"ם ויוסי שריד ר"צ להביע אי־אמון בוועדת המשנה לענייני השרותים החשאיים אשר בודקת את פרשת פולארד.

חיפוי הדדי

החה"כים גרנות ושריד נימקו את תביעתם זאת בכך שהוועדה איננה כוללת חברי אופוזיציה, הללו הורחקו מן הוועדה, משום ששתי המפלגות הגדולות גמרו ונמנו לדחוק זו את ידה של זו בסתר, ולהציל אישים בשתי המפלגות הרצות ביקרם. המפלגות הגדולות סיכמו להעניק לוועדת אבן סמכויות ממשיות לחקור עדים. לסיכום הדיון בוועדת המשנה נועד מלכתחילה שלא לחשוף את מלוא האמת. כוועדה נפתחו קרובות אנ"ש באנ"ש — תוך מפלגתיים. מצב דברים זה מזמין בהכרח לחצים מפלגתיים הולכים וגוברים על חברי הוועדה ומערב את שיקול דעתה בשיקולים זרים. לפיכך פסלה עצמה הוועדה מלהמשיך בתפקידה, סיימו שני הח"כים.

אבן: בירור מלא

יו"ר ועדת החוץ והבטחון, אבא אבן המכהן גם כיו"ר ועדת המשנה גייס לעזרתו את יו"ר הכנסת שלמה הלל. להערכת הלל מחזקת עבודת הוועדה את מעמד הכנסת. הוא קרא לח"כים להמנע מהדלפות. אבא אבן

(סוף בעמוד 9)

„תפשרות שלגים" בשאלה היהודית

[illegible] שקיימו מנהיגי יהדות ארצות־הברית במוסקבה הניבו כנראה [illegible] ראשי הקונגרס היהודי העולמי וועידת הנשיאים בארה"ב, נתקבלו [illegible] על־ידי פקידים ממשלתיים ומפלגתיים בכירים אשר גילו נכונות [illegible] רחבה של נושאים, שאפשר להגדירם כבחינה מחודשת של [illegible] היהודית בברית־המועצות. עם כל הזהירות שיש להתייחס [illegible] על הסיכומים שהושגו בין הצדדים, נראה כי מוסקבה גיבשה [illegible] עמדות חדשות הנוגעות בעיקר לעניין העליה, להכרה בצרכים [illegible] של היהודים (כמו לימוד השפה העברית) ואולי גם לגבי עתיד [illegible] בין ברית־המועצות וישראל.

[illegible] של המשלחת היהודית עם הגורמים הסובייטים, יותר [illegible] אלפי יהודים לעלות לישראל. היו כבר איתותים מוקדמים [illegible] סובייטית זו. עתה, כנראה, נמסר עליה רשמית למשלחת [illegible] החדש הוא בהסדר – אם אכן הידיעה היא נכונה – שמקבלי [illegible] יטוסו לבוקרשט ומשם ישירות לישראל. זהו הסדר [illegible] אלינו מזמן נוכח ממדי הנשירה הגדולים בעבר. אם [illegible] את הסכמתה להסדר הזה, הרי יש לראות בכך מפנה [illegible] לא רק לעליית היהודים לישראל, אלא גם איתות ברור [illegible] של ברית־המועצות לפתוח דף חדש ביחסיה עם ישראל. השיחות [illegible] של נציגים ישראלים עם שגרירים סובייטים בארצות הברית [illegible] על הגישושים לעבר קביעת דפוסים דיפלומטיים [illegible] המדינות, ולא נופתע אם הקרמלין יסיר את התחנניה [illegible] קשרים דיפלומטיים רשמיים (מלאים).

[illegible] החיוביים הללו – שעדיין יש לצפות למימושם – מקורם [illegible] הקשור במנהיגותו של גורבצ'וב ובשאיפתו לשבור את [illegible] והדוגמאטיות בכל התחומים, במקביל למלחמתו על [illegible] של המשטר, על שבירת הקפאון בכלכלה, ועל מתן פומביות [illegible] ברית המועצות, עשה גורבצ'וב גם כמה צעדים דרמאטיים [illegible] הבינלאומיים, ובעיקר עם ארצות הברית, והצעתו [illegible] לחסול הטילים לטווח בינוני באירופה משמשת דוגמה [illegible] השינוי לגבי השאלה היהודית, וייתכן גם לגבי ישראל, יש [illegible] מן התמורה המתחוללת בברית המועצות.

[illegible] עשרות אלפים יהודים סובייטים לישראל לעמוד ללא [illegible] כמה בעיות קשות. הראשונה בהם תהיה הגבתם של אותם [illegible] באים ישירות לישראל, נסיון העבר ואחוזי הנשירה [illegible] בדיוק שאיפתם, הבעיה השנייה היא כיצד נתמודד עם [illegible] שלהם, אם ניכשל בקליטתם הראשונה ולא נצליח לעורר [illegible] לא קום בארץ מנגנון אדיר המיועד לטיפול בעליה וקליטה [illegible] הסוכנות ושל משרד הקליטה. זהו גזבוז ביורוקראטי משווע [illegible] אם לא ייעשו מיד הצעדים הדרושים כדי לפשט את סדרי [illegible] העולים בסבך הביורוקראטי הזה. ואם לא יינתן להם [illegible] יראו גם בישראל תחנת מעבר בלבד.

השר דוד לוי שקל התפטרות מתפקיד מ"מ יו"ר „חרות"

„אם הם רוצים שכהן־אבידור יהיה המ"מ, אני לא צריך את זה" – אמר כששמע על התוצאות החלקיות

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

השר דוד לוי שקל שלשום בלילה אפשרות להתפטר מייד עם הבחרו לתפקיד מ"מ יו"ר תנועת החרות.

הדבר קרה במהלך מניין קולות ההצבעה של ההתמודדויות השונות, כאשר החלו מגיעים למטה לוי הידיעות על התוצאות החלקיות של הספירה, שבהן הסתמן מאבק צמוד מאוד בינו לבין המתמודד מולו, ח"כ כהן־אבידור, ופער גדול בין השרים ארנס ושרון והמועמדים ממחנה לוי שהתמודדו מולם.

נודע, כי לוי התבטא בכעס באוזני מקורביו ואמר, כי „אם זה מה שהם רוצים, שמאיר כהן־אבידור יהיה המ"מ, אני לא צריך את זה".

אחרים ממקורביו יעצו לו לא לעשות זאת והזכירו לו, כי הוא זה שעמד על עניין התמודדויות והבטיח לקבל כל הכרעה. ואילו אחרים נטו לקבל את האפשרות שיתפטר.

אתמול אישר השר דוד לוי את הדבר, אם כי אמר שהיה זה יותר בבדיחות הדעת מאשר ברצינות.

אתמול לפנות בוקר מסר אהוד אולמרט, יו"ר ועדת הבחירות של ועידת חרות, את תוצאות הבחירות הפנימיות.

לתפקיד מ"מ התנועה וההנהלה נבחר דוד לוי שקיבל 56.7 אחוז. כהן־אבידור קיבל 43.1 אחוז. השר שרון קיבל קצת למעלה מ־60 אחוז ונבחר כיו"ר המרכז, וח"כ עובדיה אלי, שהתמודד מולו, קיבל 35 אחוז. השר ארנס קיבל 64 אחוז והמתמודד נגדו, יורם ארידור, קיבל 35 אחוז.

ראשי מחנה דוד לוי יקיימו מחר התייעצויות לגבי מהלכיהם הבאים בתנועת החרות וכל הקשור לייצוג הולם במוסדות המפלגה החדשים.

במחנה לוי מעריכים, כי שיעורם במפלגה עולה על 35 אחוז.

„הכתם הוסר"

לאחר שנודעו התוצאות הסופיות אמר ראש הממשלה שמיר, כי נגולה אבן מליבו וקרא לשכוח את אשר היה ולא לשמור טינה.

השר דוד לוי, אשר דיבר אחריו, אמר, כי הוא שמח שהוסר כתם מעל מצחו של ציבור גדול היושב כאן, והוא יוצא בתחושה שאפשר היה לקיים ועידה לדוגמה מבחינת הדיונים והתהליך הדמוקרטי ומבחינת הסיום המוצלח.

על תוצאות ההצבעות [illegible] הוועידה קבעה בהצבעה [illegible] המ"מ קיים ועתה [illegible] חתרנות שבאה לערער את [illegible] התנועה לגבי מיקומו [illegible] בתוכה.

הוא דיבר על [illegible] „מעניינת" שפעלה [illegible] תמכו אנשיו ביו"ר התנועה [illegible] אך העימנים עם [illegible] חברו יחדיו והלכו [illegible] למרות קריאתו של ראש [illegible] לתמוך בכל השרים.

השר שרון אמר, כי [illegible] הוכיחה שהתנועה [illegible] ובשיתוף פעולה [illegible] יעשו כולם [illegible]

השר משה ארנס [illegible] הוועידה ודיבר על [illegible] חרות.

אב־טיפוס מספר שניים של ה„לביא" המריא ונחת בהצלחה

טיסת הבכורה של אב־טיפוס מטוס ה„לביא־2" נערכה אתמול ועברה בהצלחה.

המטוס המריא לטיסת הניסוי מנמל התעופה בן־גוריון, הוא נסק לגובה של 20 אלף רגל ובמהירות 350 קשר. הטיסה נמשכה 50 דקות ובמהלכה נבחנו מערכות תדלוק ובקרה ויכולת המטוס במהירויות שונות.

המטוס דומה ל„לביא־1", אך ישנם בו שינויים, בהתאם למטלות שיידרשו ממנו.

משך כל זמן הטיסה התקיים דו־שיח דרוך ושקט בין הטייס ששמו ע. לבין מנחלי טיסת הניסוי על הקרקע, שעקבו אחרי ביצועי המטוס ואביזריו מעל סוללה גדולה של מסכי טלוויזיה ומכשירי מדידה שונים ומתוחכמים. המכשירים רשמו שינוי כיוון, זרימות אוויר, דלק, מהירות, גובה, קו רקיע, מערכות חשמל. אלפי פריטים נבדקו ונרשמו וישמשו בהמשך להסקת מסקנות, תיקונים, שינויים ועדכונים עד שמטוס הלביא ישלים תוכנית של 1500 טיסות מוצלחות.

טייס הניסוי הראשי מנחם שמול, שהטיס את הלביא הראשון כבר ב־31 [illegible] ועקב אחרי טיסת הבכורה של „לביא־2", מסר שלהשלמת הפרוייקט ייבנו עוד שני אב־טיפוס במשך 3 השנים לסיום התוכנית.

3 אב־טיפוס [illegible] יטוסו בלי אוויוניקה וחימוש, כשבמושב [illegible] בדיקה. המטוס הרביעי [illegible] דו־מושבי לשני טייסים [illegible] מטוס החמישי חדשני [illegible] אחרי 4 חודשי ניסוי [illegible] בוני המטוס לייעד ה„לביא־2" לקחים ומסקנות [illegible] מטיסות הניסוי של [illegible] הראשון.

את ה„לביא־2" ליווה [illegible] מטוס „כפיר" דו־מושבי [illegible] אמנון גם צולמה [illegible]

הלימודים בכל האוניברסיטאות יושבתו מהיום עד סוף השבוע

התאחדות הסטודנטים עתרה לבג"ץ נגד שר־החינוך בעניין שכר הלימוד

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך, וסוכנות עתי"ם

הסטודנטים ישביתו היום בשעה 12 את הלימודים בכל האוניברסיטאות בארץ, במחאה על עמדת האוצר בשאלת גובה שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה.

היום אחרי־הצהריים צפויה הפגנה של אלפי סטודנטים מול משכן הכנסת בירושלים. ההפגנה תתחיל בקמפוס האוניברסיטה בגבעת רם והסטודנטים יקיימו תהלוכה עד למשכן הכנסת, שם תתקיים עצרת.

בכוונת הסטודנטים להשבית את הלימודים במשך כל השבוע ולקיים הפגנה נוספת ביום א' בעת ישיבת הממשלה.

גם הסמינרים והמכללות להוראה ישבתו החל מהיום ועד ליום שישי, במחאה על גובה שכר הלימוד הנדרש מן הסטודנטים.

מאגודות הסטודנטים להוראה נמסר לכתב עתי"ם, כי אם לא תחול תזוזה ולא יבואו עימם במו"מ, הם ישביתו כליל את הלימודים אחרי פסח ולא יאפשרו רישום סטודנטים חדשים.

נבון יערער

בוועדת נבון לקביעת שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה צפוי היום רוב בעד העלאת שכר הלימוד ל־1650 דולר — נודע לכתבנו. בדעת השר יצחק נבון העומד בראש הוועדה, לערער על ההחלטה בפני הממשלה ביום א' הבא.

על סדר יומה של ועדת נבון עומדות היום שלוש הצעות: הצעת הסטודנטים להעמיד את שכר הלימוד על 800 דולר, הצעת השר נבון להעלות ל־1100 והצעת האוצר וועד ראשי האוניברסיטאות להעלות ל־1650.

שכר הלימוד הנוכחי עומד על 1270 דולר, מזה 700 דולר הם שכר לימוד בסיסי ו־570 אגרות חינוך. לדברי נבון והסטודנטים, יסתיים תוקף האגרה בסוף שנת הלימודים הנוכחית ואין לחדשה.

עתירה לבג"ץ

התאחדות הסטודנטים עתרו אתמול לבג"ץ שיורה לשר־החינוך יצחק נבון, לא להביא היום להצבעה את עניין שכר הלימוד [illegible] לקביעת שכר הלימוד.

בעתירה נטען, כי השר הבטיח שהדבר לא יובא [illegible] אלא אם כן תהיה הסכמה [illegible]. אם לא תהיה הסכמה [illegible] השר נבון, לדברי העותרים [illegible] ההצעות יובאו לדיון [illegible]

לטענת העותרים [illegible] הסכמה בוועדה. אך [illegible] מתכוון השר נבון להביא [illegible] להצבעה כבר היום. [illegible] התאחדות הסטודנטים [illegible] של בג"ץ למנוע את קיום ההצבעה.

מזג אוויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 9 עד 23, רמת־הגולן 10 עד 22, חיפה 13 עד 23, טבריה 13 עד 26, נצרת 11 עד 25, עפולה 9 עד 26, שומרון 10 עד 24, תל־אביב 13 עד 28, לוד 12 עד 26, יריחו 14 עד 30, עזה 3 עד 21, באר־שבע 14 עד 28, אילת 16 עד 30. (עתי"ם)

גמל יוביל את הפגנת העובדים הסוציאליים בת"א

מאת כתבנו לענייני עבודה

העובדים הסוציאליים יפגינו היום בתל־אביב במחאה על הפגיעה בשירותים החברתיים ובתביעה לחשוות את שכרם לשכר עובדי הביטוח הלאומי.

בראש ההפגנה יצעד גמל, שהובא במיוחד מירושלים המזרחית ועליו שלט: „תלוש ששבר את גב הגמל". ההפגנה תצא בעשר בבוקר מחצר הוועד הפועל אל מרכז השלטון המקומי ברח' הפטמן.

מרכז איגוד העובדים הסוציאליים קיים לפני מספר ימים אסיפת חירום [illegible] עבודה. מנהלי המחלקות לשירותים חברתיים [illegible] ציירו תמונה עגומה על המחסור [illegible] נסיגה ממשית בטיפול במועד [illegible] סגירת מועדוניות, טיפוליות, לילדים [illegible] ופיגור משמעותי בעריכת תסקירים [illegible] משפחות בהליכי גרושין והשמתם [illegible]

מנהלי המחלקות בערי הפיתוח [illegible] כי לא יוכלו להמשיך [illegible] שירות לאזרחים נזקקים, בשל [illegible] אדם, לעומת גידול מתמיד בפניות [illegible]

הערב בטלוויזיה — אתי רונאל

מלכודות לגנראל

האם ידע משרד־הביטחון על כוונתם של שלושה סוחרי הנשק הישראליים: תת־אלוף (מיל.) אברהם ברעם וגורי וישראל אייזנברג למכור נשק לאיראן? — שאלה זו תעמוד במרכזו של סרטה של חברת „תמז" הבריטית, „מלכודות לגנראל", שיוקרן הערב במסגרת „מבט שני" בטלוויזיה.

מנכ"ל משרד־הביטחון לשעבר, מנחם מירון, המופיע בסרט, מכחיש בתוקף כל ידיעה מוקדמת והשאלה, לפחות בסרט, נותרה פתוחה. יחד עם זאת מעורר הסרט כמה וכמה תמיהות.

ב־1968 התקשרה קבוצת סוחרי נשק, שכללה גם עו"ד בריטי וסוחר בעסקי אוניות אמריקני, עם סוחר נשק איראני בשם האשמי והציעה לו נשק, כחלקו מתוצרת ארה"ב ובחלקו מתוצרת בריה"מ, שנלקח כשלל במלחמות '67 ו־'73.

אלא שהאמריקנים הטמינו להאשמי מלכודת, צילמו והקליטו את פגישותיו עם הקבוצה, ואילצוהו לשתף עימם פעולה. בין השאר, צולם גם ברעם כשהוא מבטיח לספק נשק רוסי שיגיע ישירות מצה"ל.

כל השותפים לעיסקה נעצרו בניו־יורק ובברבאדוס ורק האשמי טס ללונדון, לקה בהתקף־לב ונפטר. בתעודת הפטירה נכתב שלקה בלוקמיה, וכני משפחתו טוענים בסרט כי נרצח.

בינתיים שוחררו ברעם וגורי וישראל אייזנברג בערבות והם שוהים בארץ, אבל משפטם יימשך.

בסיום הסרט יתראיין ברעם, ככל הנראה, באולפן „מבט שני", ויספר על הפרשה מנקודת מבטו.

346,600 ירדו מהארץ מ־1948 עד סוף 1985

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

346,600 ישראלים ירדו מהארץ מ־1948 ועד סוף 1985, מתוכם שוהים בצפון אמריקה בין 173,000 ל־191,000, זהו האומדן המרבי של מספר היורדים, שפורסם אתמול בתזכיר של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ובו, לראשונה, ריכוז של נתונים ואומדנים המסתמכים על מקורות רשמיים בישראל ובארה"ב גם יחד.

בין השאר התבסס הדו"ח על הנתונים הרשמיים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, על נתוני שלטונות ההגירה ומפקדי אוכלוסין בארה"ב ובקנדה, על נתוני הוועדה לסטטיסטיקה של ההגירה והמועצה הלאומית למחקר בארה"ב ועל מחקרים אקדמיים בארה"ב ובישראל.

הממונה על הפעולות להחזרת ישראלים במשרד־הקליטה, יוסי קוצ'יק, אמר אתמול, כי הוא מקווה שהדו"ח ישים קץ לוויכוחים בדבר מספר היורדים, אשר גם כפי שהם הינם תמורים ביותר. לדבריו, הירידה מן הארץ הינה תופעה חברתית כה כואבת, שמן הראוי שהדיון יהיה ענייני ומדויק.

הדו"ח מציין, כי למרות השיטות השונות בהן משתמשים המחקרים, תואמים האומדנים מחו"ל את האומדן המרבי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המתבססים על מאזן תנועת התושבים הישראלים לפי המסר המרבי (כולל סטודנטים, שליחים ואנשי עסקים) של ישראלים השוהים בחו"ל מעבר ל־3 חודשים.

עליפי נתוני מפקדי האוכלוסין בארה"ב, קיבלו בין השנים 85־1981 23,000 ישראלים מעמד של תושב קבע בארה"ב, ובקנדה קיבלו כ־34,000 ישראלים מאז קום המדינה מעמד של מהגר.

7000 פוטרו מהתעשיות הבטחוניות ועוד היד נטויה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„למערכת הבטחון אין ברירה אלא להינתק מחלומות באספמיה, להיערך אל מול המציאות הכלכלית ולייעל את המערכת התעשייתית אגב צימצום פעילות ופיטורי עובדים"

דברים אלה אמר אתמול שר־הבטחון, יצחק רבין, שהשיב להצעה לסדר היום של ויקטור שם־טוב, בעניין העברת מפעל הרכיבים האלקטרו־אופטיים מירושלים לכרמיאל.

שם־טוב אמר, כי העברת המפעל תגרום נזק לתשתית הכלכלית של הבירה. „הדבר המדהים הוא, שבמקביל להקמת המפעל בירושלים הקימה „רפאל" מפעל דומה, המייצר אותם רכיבים לאותו לקוח, באיזור שבגליל," אמר שם־טוב.

שר־הבטחון אמר, כי נסתיימו שבע השנים הטובות והשמנות של תקציב משרד־הבטחון. לאחרונה פוטרו 7000 עובדים מהתעשיות הבטחוניות ובקרוב יפוטרו עובדים נוספים. „אם תתממשנה דאגותינו בקשר להשלכות של אילוצים מדיניים על היצוא הבטחוני, המכה תהיה קשה יותר על התעשיות הבטחוניות, וסגירת מפעל של 70 איש תראה כדבר משני לחלוטין", אמר רבין.

ישיבת מועצת המשביר המרכזי

בגלל סיבות אירגוניות שאינן תלויות בנו, אנו נאלצים לדחות את ישיבת המועצה ליום ה' 9.4.87 בשעה 10.00

אנא הבטיחו השתתפותכם.

הנהלת המשביר המרכזי בע"מ

פקין מרוצה מהמגעים עם ישראל ומבקשת להמשיך בהם

מאת כתבנו המדיני בירושלים

תגובות ראשונות, שהגיעו מסין על פגישתו של שגריר סין באו"ם לי לויה, עם מנכ"ל משרד החוץ, אברהם טמיר, מלמדות כי פקין מרוצה מהמגעים עם ישראל ומבקשת להמשיך בכך גם בעתיד.

טמיר שמסר על כך אתמול בפגישה עם כתבים מדיניים לסיכום ביקורו בארה"ב, הדגיש כי לראשונה נתנה ממשלה סין את הסכמתה לקיום פגישה גלויה ואף נתנה לכך פירסום ברבים. לדבריו היה מיותר לומר את הדברים שהשמיעו מקורות במשלחת ישראל באו"ם בתום פגישתו עם השגריר הסיני. אותם מקורות אמרו כי לא היה חידוש רב בפגישה ובעבר קיים השגריר באו"ם בנימין נתניהו מספר פגישות עם עמיתו הסיני.

בעקבות מוסקבה

טמיר ציין כי הדיפלומט הסיני העריך שפקין תלך בעקבות מוסקבה, אם זו תחליט על חידוש היחסים עם ישראל. הוא ציין כי למרות שלסין אין אינטרסים אסטרטגיים במזה"ת היא שותפה לדאגה לשלום בכל איזור בעולם בתוקף היותה חברה קבועה במועצת הבטחון.

בריה"מ דרישה לשלום כולל

טמיר סיפר כי שגריר בריה"מ באו"ם העריך באזניו שישראל יכולה לנהל מו"מ עם ירדן בלי שיתופה של מוסקבה, אך לא תוכל להגיע לשלום כולל ללא התערבות סובייטית. הוא רמז בכך להשפעה הסובייטית על דמשק. לדברי טמיר, חלה התקדמות בנושא הייצוג הפלשתיני, בין השאר נוכח דבריו האחרונים של מנהיג אש"ף יאסר ערפאת. עתה מסכימים הצדדים שיש, להתרכז בהשלמת המסגרת לשיחות . ההכנה. אחת ההצעות שהועלו בשיחותיו היא שכל אחת מחמש החברות הקבועות במועצת הבטחון תקיים הידברות עם כל אחד מהצדדים המעורבים בסכסוך במזה"ת, ובמקביל יקיימו הצדדים שיחות בינם לבין עצמם. לדברי טמיר הובהר כי אין מקום לדבר על ועידת הכנה בהשתתפות החמש בלבד.

עם מדינות אפריקה

טמיר נועד בניו־יורק גם עם מספר שגרירים ממדינות אפריקה וביניהם שגרירי ניגריה וסנגל באו"ם — מדינות שאינן מקיימות יחסים עם ישראל. לדבריו, הם העריכו באוזניו שהחלטת הממשלה בנושא דרום־אפריקה ' תשפיע לטובה על יחסי ישראל עם אפריקה השחורה.

„אני לא רפופורט" — דיון בבעיית הקשישים

מאת כתבנו

התעניינות רבה שורות לקראת האירוע שייערך היום באולם הקאמרי, מטעם „צוותא", שנושאו בעיות הקשישים בחברתנו.

לאירוע הוזמנו עובדים סוציאליים, רופאים גריאטריים, סוציולוגים, פסיכולוגים ואחרים.

ח"כ יאיר צבן שיזם את הערב וינחה אותו, הודיע כי הוא שוקד בשבועות אלה, בעזרת צוות מומחים, על הכנת תוכנית לאומית לטיפול בקשישים. הוא יקרא לבאי הכנס לתת יד לגיבושה של תכנית זו ולמאבק על יישומה.

המשתתפים הערב יחזו בהצגה „אני לא רפופורט", ולאחר מכן ייערך רב־שיח בהשתתפות טובי המומחים בארץ בנושא הזיקנה — פרופסור שמעון ברגמן, פרופסור מריאן רביניביץ, ד"ר חיים רוזן, ד"ר דן יעקובסון וד"ר פלג. את הערב יחתום בדבריו יעקב חזן.

לנוכח מאות פניות שהושבו ריקם, הודיעו ח"כ יאיר צבן והנהלת „צוותא" כי בכוונתם לארגן ארוע נוסף בעתיד הקרוב.

המשכים

גרנות ושריד: ועדת אבן

מפקד ח"א אלוף לפידות יוצא מהפגישה עם ועדת אבן אתמול בצהריים. (צילום: י.פ.פ.א.)

(סוף מעמוד ראשון)

אמר שמעולם לא נערך בירור כה מקיף כמו בוועדה זאת. לדבריו תיבחן הוועדה במסמך שנגיש לסיכום החקירה. הוא הביע מורת רוח מן ההדלפות.

ועדת התחשבנות

שבח וייס (מערך) אמר שבימים האחרונים נוצר הרושם כי הוועדה מקבלת תנופה כוועדת התחשבנות. סביב הוועדה נוצרה אווירה קשה, אשר מאלצת אותי להגיע למסקנות שריד.

יוסי שריד ר"צ אמר שהוועדה נולדה באי אמינות ובחטא, כשהיא שומרת לעצמה את אופציית החיסוי. רק מי שמביא בחשבון את הצורך בחיפוי על אנשי שלומו אינו זקוק לאופוזיציה. יש לקעקע את ועדת הליכוד־מערך כדי לפנות דרך לוועדת חקירה ממלכתית.

ועדת התחמקות

אלעזר גרנות מפ"ם אמר שכוונת אבן היתה טובה, אך מעשיו לא נסתייעו. מלכתחילה היא בצטיירה כמי שמסייעת לממשלה להתחמק. אין לי אימון בוועדה, אבל אינני מציע לה שלא תרון בנושאים שעליהם היא מופקדת, אלא שלצירה תפעל ועדת חקירה ממלכתית.

רפאל איתן „התחיה" אמר שמן הוועדה מודלפים פרטי פרטים, אפילו אם נכונים מחצית הפרטים הרי שיש בוועדה חורים בגודל של אגוזים.

אבן: בציבור מכבדים את הוועדה.

מי מכבד אותה?

רפול: מי מכבד אותה — אני מודיע לך שאתה משלה את עצמך. בעיני הציבור זוהי עוד בריחה. יוקרתה עומדת ביחס ישיר לכושר השתיקה של חבריה. רפול הציע להעמיד את חברי הוועדה לבקורת במכונת אמת.

דוד מגן ליכוד אמר שההדלפות באות מגורמים אינטרסנטיים המבקשים להשפיע על עבודת הוועדה. שמחה דיניץ, מערך אמר שרוב הפרסומים הם ספקולציות עיתונאיות. כן מסר שלפני הוועדה הופיעו 20 עדים במשך 100 שעות. בוועדה דיברו גם א. אולמרט, ב. שליטא ופ. גרופר לכור — כאמור הוועדה דוחה את תביעת גרנות ושריד.

„על המשמר"
עתון יומי
חמו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חורים 102—121, טל' 3־233161, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' סבור 17, טל' 673675, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צרפת, איטליה וישראל — המפרות העיקריות של האמברגו על דרא"פ

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. ערב פרסום דו"ח המימשל על ספקיות הנשק לדרום־אפריקה, נפגשו אמש צירי קונגרס יהודיים ושחורים במטרה להסכים על כינוס מסיבת עתונאים משותפת, היום, על נושא זה.

במקביל נפגשו שתדלנים יהודים עם מנהיגי השחורים בוושינגטון.

אוהדי ישראל מרוצים מכך שהמימשל מונה עוד מדינות בצד ישראל כמפרות האמברגו שהוטל על־ידי האו"ם ב־1977 על משלוחי נשק לדרום־אפריקה.

צרפת, איטליה וישראל הן, על־פי הדו"ח, המפרות העיקריות של האמברגו. מערב־גרמניה, בריטניה, דנמרק ושווייצריה, מצויינות כמפרות „מזדמנות".

הדו"ח מציין, כי אין שום הוכחות לכך שנשק מתוצרת ארה"ב הועבר לדרום־אפריקה על־ידי ישראל, או על־ידי מדינות אחרות.

אין מצפים שפרסום הדו"ח יגרור בעקבותיו קיצוץ בסיוע האמריקני לישראל.

רבין מתנגד לסנקציות

„במסגרת שיתוף הפעולה בין ישראל לבין ארה"ב לא השתנה דבר" — אמר אמש שר הביטחון יצחק רבין בהופעתו בפני כמאה מנהיגי מפעל „הבונדס" מ־40 קהילות בארה"ב וקנדה, במלון „שרתון" בתל־אביב.

אשר לעניין דרום אפריקה אמר שר הביטחון, כי הוא בעד קיום יחסים עם כל הארצות, ואפילו עם סוריה. הוא הזכיר, כי ישראל לא הפסיקה את יחסיה הדיפלומטיים עם בריה"מ, אפילו כאשר יחסה אל יהודיה היה רע. ישראל מאמינה, כי הדרך הנכונה היא לדבר אחד עם השני.

הוא הוסיף, כי הוא אינו מצדד בהטלת אמברגו ובסאנקציות.

דרא"פ: איננו תלויים בישראל

ראש תעשיית הנשק של דרום־אפריקה אמר, כי ארצו איננה תלוייה בישראל, אשר הודיעה לאחרונה כי לא תחתום על עיסקות נשק חדשות עם פרטוריה.

פיט מאראיס אמר אמש בטלוויזיה הממשלתית, כי „ארמסקור" מפעל הנשק הממשלתי הדרום־אפריקאי, איננו תלוי בסיוע חוץ.

2 תושבי בלטה נפצעו מידי חיילים

שני תושבים מקומיים ממחנה הפליטים בלטה ליד שכם נפצעו אתמול אחה"צ כשכוח רגלי של צה"ל, שהיה במחנה, הותקף בידי קבוצת רעולי פנים באבנים. חיילי הסיור קראו לקבוצת המתפרעים להתפזר, אך אלה לא נענו. החיילים ירו כמה יריות לעבר רגלי המתפרעים ומיריות אלה נפגעו שני מקומיים ברגליהם. הפצועים פונו לבית־חולים בעיר שכם.

בעקבות התקרית הטילו כוחות הביטחון עוצר על מחנה הפליטים בלטה למשך ארבע שעות כדי להביא לרגיעת הרוחות.

(עתים)

לראשונה בחיל־אוויר: קצינה בראש מט"מ

[illegible]

חבר פרלמנט יוגוסלאבי קורא לקשרים עם ישראל

בלגראד. — חבר פרלמנט יוגוסלאבי מתח אתמול ביקורת, במועצה הפדראלית של הפרלמנט, על העמדה ה„בלתי ותרנית" של יוגוסלביה כלפי ישראל, אחת המדינות המעטות שעימה אין היא מקיימת קשרים דיפלומטיים.

העתונים מסרו כי יאנז לוקאץ', המייצג את סלובניה, הליבראלית ביותר מבין 6 הרפובליקות היגוסלאביות, הביע את הפתעתו נוכח „חוסר הגמישות" של הממונים על מדיניות החוץ.

לוקאץ' ציין, כי הוא מוכן ליזום דיון על שאלה זו בפרלמנט.

תיקון

בידיעה שפורסמה בעתוננו ביום שישי האחרון, נכתב בטעות כי מאיר איינבורן השתייך ופעל בעבר במסגרת תנועת כ"ך. אנו מצטערים על הטעות ועל עוגמת הנפש שנגרמה לו בשל הפירסום המוטעה.

צלצול מחיר

וולודיה גלוזמן,
המרכז למידע על יהודי ברה"מ

קומץ סירובניקים תמורת הרוב

אתם מסתייגים מן הסיכומים שהציגו מנהיגי יהדות ארה"ב בברה"מ. למה?

לו היה זה סיכום כתוב, היינו מברכים עליו, גם אם לא בכל שלב. אבל הציטוטים מדבריהם של נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אדגר ברונפמן ויו"ר ועידת הנשיאים, מוריס אברם, נשמעים כוויתור על עלייתו של הרוב הגדול של יהודי ברה"מ, בתמורה לקומץ סירובניקים.

מדובר בכ־12 אלף יהודים...

כן. אלא שהסובייטים יקזזו מן המספר הזה את אלה המנועים לעלות מסיבות של סודיות וסיבות טכניות אחרות, כך שבפועל יתרוקן ההסכם מכל תוכן. בתמורה נוותר על הפוטנציאל העדיף של שני מליון היהודים, שיש לנו הזכות להילחם עליהם ולטעון אותם לעליה לישראל.

הגורמים העוסקים בקליטה טוענים, שהמספר כי אם נוקב הוא חסר כל בסיס, ותעיד על כך נשירתם של יהודי ברה"מ שהגיעו לארה"ב.

אם יפנו ראשי המדינה ליהודי ברה"מ על־ידי יצירת אפיק תקשורת חדשים, ויקיימו עמם קשר בלתי אמצעי, תשתנה — אני בטוח — גישתם של יהודי ברה"מ לרעיון העליה. [illegible] מופיעה ישראל כמי שכופה על יהודי ברה"מ הסדרים [illegible] לעלות — גם אם טיסות ישירות הן פתרון טוב יותר [illegible] הפליט — ויוצרת בכך תמריץ שלילי.

מעילי עליה מאשימים אתכם בנקיטת עמדות, התואמות את אלה של הארגונים היהודיים האמריקניים המממנים את פעולות המרכז למידע.

זוהי האשמה מחוסרת בסיס. להיפך. אנחנו אלה ששינינו את עמדת הארגונים היהודיים בארה"ב והשפענו עליהם לאחוז את הדרך הציוני, משום שהם מעריכים את פעילותנו ואת שיקול דעתנו.

ואיך אתם רואים את תכניותיהם של שר הקליטה וראש מחלקת העליה בסוכנות לקליטת עולי ברה"מ?

ישנם כמה רעיונות לא רעים, כמו הצעתו של חיים אהרון לחזור על הלם הקליטה בלוד. כאשר תוך דקות ספורות נאלצו העולים לקבל את החלטת גורמי העליה באשר לעתידם — ולהאריך את תהליך הקליטה לשבועיים, בהם יוכלו העולים להיוועץ עם קרוביהם ולבחור את מקום מגוריהם.

אתי רונאל

אמש ב„מבט שני"

עוד „פשלה" אחת

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

לפני כמה חודשים אמר מנכ"ל משרד הביטחון לשעבר האלוף (מיל.) מנחם מרון בשידור טלוויזיה, קבל עם ועולם, כי מדיניות ישראל בנושא [illegible] נשק לאיראן לא נשתנתה זה שלוש שנים, דהיינו — ישראל אינה [illegible] נשק לאיראן.

המפליא הוא שמרון אומר את הדברים לכתב רשת [illegible] „תאמז", כה בשעה שאניות מובילות נשק ישראלי לאיראן [illegible] פיסטוק, כה בשעה שעמירם ניר וחבריו האמריקנים [illegible] ומבצעים עסקות נשק חשאיות עם איראן.

אבל באמת, מניין לו למנחם מירון לדעת שבדיוק, כששיסים את [illegible] לתכנית הבריטית, תחשף לה מן הסתם עוד פרשה שתתפוס אותו [illegible] מדינת ישראל? העיקר שהוא אמר שהם שקרנים, ומה יגיד העולם.

כשהתפוצצה פרשת אברהם ברעם, בישרו כותרות העיתונים בישראל [illegible] ברחבי העולם מסתובבים כ־800 ישראלים העוסקים בסחר נשק [illegible]

משרד הבטחון הבטיח אז, כי יפעיל מסננת רצינית ויטיל מגבלות [illegible] ומתן ועל עסקות מכירת נשק. היום שנה אחרי, מסיימת הוועדה [illegible] שליד משרד הביטחון את עבודתה, אבל המסננת כך מסתבר לא עומדת [illegible] ישראל יש גם היום שמונה מאות סוחרי נשק מורשים, כתבת הטלוויזיה של רשת „תאמז", — ששודרה לפני כשלושה חודשים בתכנית [illegible] בבריטניה ואמש בטלוויזיה הישראלית — עשויה במקצועיות [illegible] באופן פשוט וברור עוד „פשלה" אחת של ישראלים, שרצו [illegible] אוגרת שריון לכל המרכבה במחיר.

שופטי בית המשפט העליון היו אמש אורחי צה"ל. השופטים בלוויית הרמטכ"ל, נשיא בית הדין הצבאי לערעורים ופרקליט צבאי ראשי צפו בתרגיל של יחידת חי"ר, שוחחו עם חיילים וביקרו בבסיס חיל האוויר, שם סעדו צהריים. בתמונה: שתי השופטות, שושנה נתניהו ומרים בן־פורת צופות בתרגיל. (צילום: [illegible])

השופט ברק: תיאורטית אפשר לשפוט את סלע בישראל

שופט בית המשפט העליון אהרון ברק אמר אמש כי ישראל אינה מסגירה מתחומה למדינות אחרות את אזרחיה, המואשמים בחו"ל בביצוע עבירות. עם זאת היא יכולה באופן תיאורטי לשפוט את אל"מ אביאם סלע על העבירות שבהן הוא מואשם בארה"ב. „אם אביאם סלע ביצע עבירות כאשר הוא ביצע אותן בהיותו אזרח ישראלי, ולכן ההסגרה לארה"ב אינה באה בחשבון," אמר השופט ברק בשיחה עם צוערי קורס קצינים במהלך הביקור שערכו שופטי בית המשפט העליון בצה"ל.

השופטים היו אורחי הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי בביקור ראשון מסוגו בצה"ל.

השר צור: משרד הקליטה סיים גיבוש פרטי תוכנית לקליטת יהודי בריה"מ

ראש מחלקת העלייה בסוכנות: מרכזי הקליטה מלאים, יש להערך לקראת המצב החדש ■ ח"כ גרוסמן הגישה הצעת חוק גימלאות לעולים ■ מזכ"ל הסתדרות המורים: יש להקים צוות חינוכי

מאת אתי רונאל,
מוטי בסוק ויוסף גלילי
כתבי „על המשמר"

ישראל צריכה לשאוף לדו שיח ישיר עם הרוסים ולא להסתפק בקיום מגעים עמם באמצעות מתווכים — אמר אתמול שר הקליטה יעקב צור. הוא הוסיף כי גם בוויכוח הפנימי על הצורך בקיומה של ועידה בינלאומית, אי אפשר עוד להתעלם מהתייצבם של יהודי בריה"מ, ויש לברר את התנאים להשתתפותה של בריה"מ בוועידה, תוך הבטחת האינטרסים הישראליים.

השר הוסיף כי הימים והשבועות הקרובים יהיו מכריעים לגבי שאלת יציאת היהודים מבריה"מ וציין כי מאמציהם של ראשי הארגונים היהודיים להשיג את הסכמת הרוסים לטיסות ישירות מבריה"מ לישראל מהווה הישג לעמדתה החד משמעית של הממשלה בנושא הנשירה.

עוד אמר צור כי במשרד הקליטה הוכנה לפני יותר משנה תכנית אב לקליטת עשרות אלפי יהודים מבריה"מ ובשבועות האחרונים גיבש משרד הקליטה את פרטי התכנית.

אין אישור רשמי

יו"ר הנהלת הסוכנות אריה דולצ'ין אמר אתמול, כי הידיעות על יציאה המונית של יהודים מבריה"מ מעודדות, אבל אין עדיין אישור רשמי לכך ממוסקבה. מחר יפגש דולצ'ין עם ראש מחלקת העלייה חיים אהרון ועם שר הקליטה יעקב צור במגמה לעבד תכנית משותפת לקליטת העולים — אם אכן יגיעו. פגישה דומה צפויה גם עם רה"מ יצחק שמיר.

ראש מחלקת העלייה בסוכנות חיים אהרון אמר אתמול, כי דרושה תכנית כוללת שתוסכם על הסוכנות ועל הממשלה. מרכזי הקליטה במרכז הארץ מלאים, דמי הקיום אינם עונים על הצרכים ויש להערך לקראת המצב החדש, אמר.

גרוסמן: הכרה דה־פקטו

חיקה גרוסמן (מפ"ם) הבהירה כי פתיחת שערי העלייה תהיה הכרה דה־פקטו של שלטונות בריה"מ בזכותו של העם היהודי להגדרה לאומית עצמית ולריכוז הטריטוריאלי בישראל. גרוסמן הגישה הצעת חוק גימלאות לעולים, שבא לפצות מי שעלו לישראל בגיל מבוגר ואין הסכמי פנסיה עם ארצות מוצאם.

תיבחן כנות הכוונות

ראשי המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ בישראל שהתכנסו אתמול בתל־אביב, קיבלו בברכה את ההבטחות בדבר יציאת אלפי מסורבי עליה מבריה"מ.

מזכ"ל המועצה חיים צ'סלר הרגיש, כי בשלב זה הפירסומים הם בגדר הבטחות בלבד. כן אמר כי בחודשים הקרובים יהיה ניתן לשפוט את כנות כוונותיהם של הסובייטים.

צוות היערכות חינוכי

מזכ"ל הסתדרות המורים יצחק ולבר שיגר הבוקר מברק לשר החינוך יצחק נבון וקרא לו להקים בדחיפות צוות היערכות חינוכי שיכלול מחנכים, פסיכולוגים ויועצים חינוכיים לחיפוש דרכים חדשות לקליטתם של מאות מורים ותלמידים מבריה"מ.

מורת רוח בקרב האיגודים המקצועיים מהכללת הפרמיות בחוק שכר המינימום

אפרים ז'ילוני: ניצלו את ההסתדרות, בהסכם עם המעסיקים יכולנו להשיג תוצאות טובות יותר

מאת כתבנו לענייני עבודה

חוק שכר מינימום, שנחקק שלשום בכנסת פה אחד מעורר מורת רוח בקרב מספר ראשי איגודים מקצועיים בשני הסקטורים, הציבורי והפרטי, בעקבות הכללת הפרמיות בחוק. סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי אפריים זילוני הגיב על החוק, באומרו כי יש בו אמנם שיפור לעומת המצב קודם לכן, אך בהסכם עם המעסיקים הפרטיים אפשר היה להשיג תוצאות טובות יותר מבחינת ההסתדרות.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר קובע במברק אל יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת אורה נמיר: „חוק שכר המינימום הוא בבחינת שלב ההתחלה לשיפור מעמדם של בעלי השכר הנמוך במדינה ונקודת הזינוק להעלאת השכר הנמוך במסגרת הסכמי העבודה הקיבוציים שיהיו גם להבא הבסיס האיתן למערכת יחסי העבודה והמגעים הישירים בין נציגות העובדים והמעסיקים" (ראה כתבה ב„על היום")

קלף למעסיקים הפרטיים

בהסתדרות מעריכים כי צפויים קשיים במו"מ הקרוב על ההסכמים הקיבוציים משום ניסוח החוק, העשוי לתת למעסיקים הפרטיים קלף שלא להיכנס למשא ומתן בעניין הפרמיות ובנושאים נוספים הכלולים בו.

במברק אל נמיר נאמר עוד על ידי קיסר: מסירותך ודבקותך במשימה כיו"ר הוועדה תרמו חלק מכריע לזרוז החוק החשוב הזה... ההסתדרות רואה בחוק הישג סוציאלי לאומי וההצבעה המאסיבית של כלל סיעות הכנסת לקבלת החוק־מוכיחה שוב שכנסת ישראל התלכדה הפעם לתמיכה באחד החוקים שמוסיפים כבוד ויקר למדינה מתקדמת..."

אין הצדקה להעלאת מחירים

יו"ר האגף לארגון ולמועצות פועלים גדעון בן־ישראל אמר אתמול כי אין הצדקה להעלאת מחירים, כפי שמנסים להבהיל אותנו התעשיינים בעקבות החקיקה. הוא הרגיש כי התחיקה תחייב את המפעלים, בעיקר את המפעלים בענפי הבנין והטקסטיל להתייעל ולהעלות את התפוקה.

הכנסת קיבלה תיקון לפקודת מס הכנסה

מאת מוטי בסוק
כתב „על המשמר" בכנסת

הכנסת קיבלה אתמול ברוב קולות תיקון לפקודת מס הכנסה שבא לפטור ממס רווחי הון [illegible] מניה, על ידי מי שעבד באגודה שיתופית (קואפרטיב) לפחות 25 שנה או מי שאיבד את כושר עבודתו.

חוק זה פרי יוזמתם של חיים קופמן (ליכוד) וחיים רמון (מערך), הנוגע לחברי הקואופרטיבים לתחבורה אגד ודן, עוד בתקופת מערכת הבחירות האחרונות.

אתמול שבו חברי הנהלת קואופרטיבים אלו בכנסת והפעילו לחצים מסוגים שונים, על ח"כים שגילו סימני התנגדות לחוק. יו"ר ועדת הכספים אברהם שפירא (אגו"י) היה בין אלו שהצביעו נגד החוק.

יאיר צבן (מפ"ם) הציע, כי החוק יוחל בינתיים [illegible] שקואופרטיבים לתחבורה מעוותים את רעיונות הקואפרציה ומשלמים [illegible] מידי, עד כדי קיפוח, לשכירים שעובדים אצלם.

אלוף־משנה סלע ישמש כנראה מדריך במיכללה לביטחון לאומי

את מקומו ממלא באופן זמני קצין בכיר אחר בדרגת תת־אלוף

מאת אבי בניהו,
כתבנו הצבאי

אלוף משנה אביאם סלע עזב אתמול את תפקידו כמפקד בסיס חיל האוויר בתל־נוף ואת מקומו תפס באופן זמני קצין בכיר אחר בדרגת תת־אלוף, שפיקד על בסיס תל־נוף עד לפני כחודש.

מפקדת חיל האוויר טרם סוכמה סופית באיזה תפקיד ישובץ אלוף משנה סלע: ככלהנראה, הוא ישמש כמדריך במכללה לביטחון לאומי וימשיך לטוס בחיל האוויר בטייסת האם שלו. אלוף משנה סלע ימשיך לפי שעה להתגורר עם משפחתו בשיכון במשפחות בתל־נוף.

תגובות בעד ונגד

לכתבנו נודע כי אל לשכת מפקד חיל האוויר הגיעו תגובות רבות מקצינים בכירים ומאזרחים בעד ונגד התפטרותו של סלע.

משרד המשפטים של ארצות הברית עומד לפתוח בקרוב בהליכים משפטיים נגד יוסי יגור. כמו כן נמסר כי האמריקנים דורשים גם את הרחקתו של רפי איתן מתפקידו כיושב־ראש מועצת המנהל לכימיקלים בישראל.

הופרו ההגבלות

בתגובה על התפטרותו של אלוף משנה סלע מתפקידו, הודיע אתמול משרד החוץ האמריקני, כי ואשינגטון מסירה את ההגבלות, שהוטלו על קשרים בין אנשי ממשל אמריקניים ובין בסיס זה.

עם זאת נמנעה הדוברת פיליס אוקלי מהשמעת תגובות נוספות על ההתפטרות.

כזכור הוציא בית דין גדול של מושבעים בוואשינגטון כתב אישום נגד אביאם סלע, על תפקידו בפרשת פולארד.

(עתים)

פתיחה חגיגית
של מכון לחקר
תנועות הנוער
תתקיים ביום ה' 2.4.87
בשעה 9.30 בבוקר בגבעת חביבה
הרצאות: פרופ' שלמה אבינרי
פרופ' ישראל גוטמן
יעקב חזן
בתכנית אמנותית: להקה קולית
של קיבוץ עין שמר
אוטובוס מתחנת אגד בחדרה
בשעה 9.00 בבוקר

יושבי־ראש ועדות ברשה"ש מבקרים אותה בחריפות

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

ביקורת קשה נמתחה אתמול על ידי יושבי־ראש ועדות הדרמה, הלשון, האתיקה, השידורים בערבית ומורשת ישראל במליאת רשות השידור על חוסר הסמכויות וחוסר הרישום של המלצות ועדותיהם ועל אי שיתוף פעולה מצד הנהלת רשות השידור ומצד מנהלי קול ישראל הטלוויזיה וגלי צה"ל.

יושבי ראש הוועדות סיכמו אתמול את שליש שנות כהונתם במליאת רשות השידור.

כך למשל התלונן יו"ר ועדת הלשון פרופ' אהרון דותן על שהטלוויזיה נזקקה ל־6 שנים, עד שהנהיגה את פינת הלשון של אבשלום קור. ועל כך שההנחיות שנועדו להחזיר את המבטא העברי המקורי, אשר נקבע בנדמה לגבי רוב השידורים נותרו כאבן שאין לה הופכין. הוועדה גם לא הצליחה לשפר את רמת הכתבים במחלקת החדשות. לדבריו, מכיוון שהקריינים להעסקתם בתפקיד אינם לשוניים אלא עיתונאים וגם העורכים המשתתפים בשידורים באופן קבוע אינם מקפידים על נקיון הלשון.

גרנות מוחה בתוקף נגד הצעת מילוא

לציון גרותו של אדם במרשם התושבים

ח"כ אלעזר גרנות ממפ"ם יצא במחאה חריפה נגד הצעתו של רוני מילוא לציין גרותו של אדם במרשם התושבים.

חוליה חדשה זו, אמר, בשרשרת התחבולות להחזרתה של ש"ס לחיקו של הליכוד ולהשבת ח"כ יצחק פרץ לתפקיד שר הפנים אינה אלא הפרה בוטה של פסיקת בג"צ בעתירתה של שושנה מילר מ־2 לדצמבר 86'.

בבג"צ הנ"ל קבע בית הדין בפירוש: התוספת נתגייר אותה מבקשים המשיבים להוסיף... הוא רישום שהוספתו אינה בגדר סמכויות אשר אותן היקנה המחוקק למשיבים או לאלה הפועלים מטעמם.

לכן, קובע ח"כ גרנות, ברור בעליל כי הצעתו של סגן השר מילוא מנצלת פרצה בשלטון החוק. אין בה אפילו שמץ תיחכום וכל כולה התגרות מחוצפת בכבודו ובסמכותו של בית המשפט העליון.

(עתים)

„התקציב החדש מבטא מדיניות הדוגלת בפער"

מאת יצחק שור, כתב „על המשמר"

מתכנני התקציב החדש אימצו לעצמם זו הפעם הראשונה מאז הקמת המדינה, את הקו האידיאולוגי של הימין האמריקני, המצדיק את הפער החברתי ופועל למען חיסול השירותים החברתיים — אמר אתמול ד"ר יצחק קדמן, מרצה באוניברסיטה העברית, ולשעבר מזכיר העובדים הסוציאליים, במסיבת עיתונאים שקיימו נציגי שכונות המצוקה בבית אגרון בירושלים.

הדוברים אבנר עמיאל ימין סוויסה ודרדה בן שטרית האשימו את ממשלת האחדות הלאומית בנקיטת מדיניות של חיסול המוסד לביטוח לאומי והשלכת תושבי 180 שכונות המצוקה לזרועות העוני.

המשטרה אינה מטפלת ברוב מקרי נשים מוכות

מאת יצחק שור, כתב „על המשמר"

המשטרה איננה מטפלת ב־60 אחוז של פניות נשים מוכות — אמרה אתמול מזכירת נעמת מאשה לוכלסקי, במסיבת עיתונאים שנערכה בבית אגרון בירושלים. לדבריה פתחה המשטרה תיקים פליליים רק ב־7 אחוזים מן המקרים הנחקרים. רק ב־4.5 אחוזים מן המקרים נעצרו הבעלים המכים. היא מחתה נגד מדיניות המשטרה. לדבריה, השוטרים שולחים נשים מוכות להסתדר בבתיהן בכוחות עצמן, משום שאין הם יודעים להחליט אם תקיפת אשה היא אכן תקיפה.

המפד"ל תתבע לפתור בעיות הביטחון ברצועה

מאת רפאל גאון, כתב „על המשמר"

סיעת מפד"ל בכנסת בראשות המר ושפירא יחד עם נציגי המתיישבים בגוש קטיף שברצועה תבקש פגישה עם שר הביטחון, כדי לתבוע פתרון בעיות הביטחון ברצועה. זאת בעקבות הפגישה שנערכה ביום ג', בין ראש המועצה האזורית חוף עזה ראובן רוזנבלט, ונציגי עשרות הישובים ברצועה לבין סיעת המפד"ל בכנסת.

המשלחת פנתה לסיעת המפד"ל בדרישה לתמוך בחבל הן מבחינה מדינית והן בטיפול שוטף במצב הבטחוני. סיעת המפד"ל הביעה תמיכה חד־משמעית הן בתחום הפוליטי והן בצורך בנקיטת אמצעים להתפתחותה של ההתיישבות בחבל ארץ זה.

ארגון ותיקי התנועה והגימלאים של מפלגת העבודה קיים אתמול, לראשונה, בחירות לשורותיו. בבחירות ייקבעו 900 צירים לוועידה הראשונה של ארגון הגימלאים וותיקי התנועה, שתיערך בתחילת מאי. בתמונה: ירוחם משל, מזכ"ל ההסתדרות לשעבר וכיום יו"ר ארגון ותיקי התנועה והגימלאים, מצביע. (צילום: שאול רחמים)

המשקים

משלחת

(סוף מעמוד ראשון)

יחול השינוי, תהיה לכך חשיבות רבה מבחינת מעמדה של ישראל בעולם.

פרס: מדיניות חדשה

פרס אמר כי הידיעות על השינויים האחרונים ביחס ליהודים, הם חלק ממדיניות רחשה הנקוטה בבריה"מ. גם הוא אמר כי אין לפי שעה הכרעה, אלא תזוזה ולישראל יש עניין רב בכך. לדברי פרס עשויה להיות לכך השפעה גם על הקשרים בין ישראל לבריה"מ ואף על המצב המדיני במזה"ת.

יציאה לכל המסורבים

יצויין כי מזה מספר חודשים מגיעות לירושלים ידיעות בדבר כוונתה של בריה"מ לאפשר את יציאתם של כ־12 אלף מסורבי עליה ובאחרונה אף גבר בהתמדה זרם היוצאים. מעריכים כי הסובייטים יאפשרו לכל מסורבי העליה לצאת בתוך שנתיים ובמקביל הם מבטיחים להגמיש את תקנות ההגירה החדשות ביחס ליהודים.

מידיעות שהגיעו לירושלים בעקבות ביקורם של מנהיגים יהודים מארה"ב במוסקבה עולה כי הסובייטים הביעו נכונות עקרונית לאפשר יתר חופש פולחן ליהודים ובתוך כך לימוד עברית. בתמורה מבקש הקרמלין מהמנהיגות היהודית בארה"ב להפעיל את השפעתה על הממשל האמריקאי למען ביטול הגבלות על סיוע כלכלי לבריה"מ. הסובייטים גם מעוניינים שיהודים בעלי ממון ישקיעו בפרוייקטים כלכליים בבריה"מ.

ייש שינוי

מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס אמר אמש כי יש תהליך של שינוי ביחס של בריה"מ לעניין יהודי בריה"מ והיחסים עם ישראל. אם כי ההתפתחות לא תהיה כל כך מהירה ודרמטית, כפי שהיינו רוצים. בראיון בתכנית „מבט" בטלוויזיה.

מימוש

(סוף מעמוד ראשון)

לפי הצורך ותותר הכשרת רבנים סובייטיים, אפילו בארה"ב. „עכשיו אנו מצפים למימוש ההבטחות בכל החזיתות," הודיע אברם בהצהרה משותפת עם ברונפמן. רק אז נהיה מוכנים לומר, שה„גלזנוסט" הוא תהליך אמיתי, הכולל גם יהודים".

שינוי חוקי ההגירה

אברם, שהוא יו"ר הוועידה הלאומית למען היהדות הסובייטית, אמר כי הוא וארגונו מתנגדים לשאיפת ישראל שהיהודים יוטסו ישירות לישראל, ובכך לגרום לביטול מעמד הפליט שלהם, המאפשר להם להגר לארה"ב.

הוא מציע, כי ישונו חוקי ההגירה האמריקנים, כדי לאפשר ליהודים אלה את ההזדמנות לעבור לארה"ב מישראל, גם ללא מעמד של פליטים.

אין פתרון בתקציב

(סוף מעמוד ראשון)

עוד מציין כתבנו כי התקציב הובא לאישור ללא פתרון למשרדי החינוך, הבריאות והחקלאות.

ועדת מומחים

ניסים מתכוון למנות ועדת מומחים אשר תמליץ איזה מהפטורים הקיימים יש לבטל. הכספים שייחסכו בעקבות זאת יכוונו להקלת נטל המס על שכבות עם הכנסה בינונית ונמוכה. לדברי נסים יהנו מצעד זה כל מי שהכנסתו מתחת ל־3300 שקלים לחודש.

ניצחון לשר־האוצר

דקות לאחר שהכנסת אישרה את הרפורמה ניגשו לשר חברים מכמעט כל הסיעות וברכו אותו על מה שנראה כנצחון. ברור לשר־האוצר. נסים העביר את התקציב המתוכנן בסך 40.1 מיליארד שקל ואת הרפורמה במסים מבלי שנדרש להכניס שינויים משמעותיים להצעותיו.

הדרך לאישורה של הרפורמה נסללה סופית בשעות הבוקר כאשר ועדת הכספים של הכנסת אישרה את הצעות האוצר על שינויים במערכת המס. לאישור על־ידי ועדת הכספים קדם מו"מ אינטנסיבי בין נסים לבין נציגי מפלגת העבודה על הסיוע למושבים ועל תקציבי הבריאות והחינוך.

נסים הסכים במהלך הבוקר להנמיך את ההכנסה, עליהן יהיה מוטל מס יסף בשיעור של 10 אחוזים וזאת מ־9000 שקלים ל־7400 שקלים. נוסף על כך הוא הסכים שמדרגת המס של 35 אחוזים תחול על הכנסות שבין 1544 ל־2200 שקלים במקום 2093 שקלים.

שר־האוצר אמר שמס היסף יהיה בתוקף רק במשך שמונה חודשים והוא יפוג בסוף השנה האזרחית. הוא לעג לכל מי שניבא שהרפורמה שהציע לא תאושר וציין שבמשך החודשים היה נתון לגידופים ושנוהל נגד הרפורמה מערכה של הסתה.

חינוך, בריאות וחקלאות

אתמול בבוקר נוהלו מגעים בין נסים לבין ח"כ רפי אדרי בעניין תקציב החינוך והבריאות; ועם שר החקלאות אריה נחמקין בעניין יישום המלצות ועדת רביד על הסיוע למושבים. סיעת המערך החליטה עוד ביום ב' לדרוש משר האוצר לכלול את הסיוע למושבים בתקציב המדינה לאלתר ולהביא את הנושא לאישור ועדת הכספים באופן מיידי. עוד דרשה סיעת המערך לבטל את אגרת החינוך ולא לקצץ סכום כלשהו מתקציב החינוך, עקב אובדן ההכנסה שינבע מביטול האגרה. כמו כן החליטה הסיעה שמקורות בסך 35 מליוני שקלים יוזרמו לתקציב הבריאות כדי למנוע קיצוץ או הגדלת תשלומים עבור שירותי בריאות.

ככה ירוויחו העשירונים העליונים

שכר ברוטו	נטו אפריל לפני רפורמה	נטו אפריל אחרי הרפורמה	הפרש באחוזים
800	770	777	2.8
1000	910	931	3.9
1200	1050	1071	3.4
1500	1255	1281	3.6
2000	1577	1608	3.9
2500	1852	1893	4.1
3000	2107	2168	4.8
4000	2563	2697	7.8
8000	4163	4777	16.4
10000	4963	5790	18.1

לאליהו שור

ברכות חמות
בהגיעך לגבורות

מהבנים והכלות
הנכדים והנינים

אין זה מסע של סליחה או מסע שיכחה — אמר הנשיא ערב צאתו

אתמול ערך טקס פרידה ממלכתי ● היום יגיע לביקור רשמי בן 3 ימים בשוויץ ● בשבוע הבא יתקבל בטקס ממלכתי בבון.

מאת יוסף אלפרן
כתב „על המשמר" בשוויץ,
ומאת כתב „עתים"

ג'נבה. — נשיא ישראל, חיים הרצוג, יגיע מחר לשוויץ לביקור רשמי בן שלושה ימים, בדרכו למערב גרמניה.

חיים הרצוג יהיה אורחו של נשיא שוויץ פייר יוברט, של ממשלת קנטון בזל, ושל ועד הקהילות היהודיות.

מצירך יגיע הנשיא ישירות לקזינו ההסטורי של בזל, שבו נערך לפני 90 שנה הקונגרס הציוני הראשון, ולאחר קבלת פנים מטעם השלטונות, ישוב לצירך.

בערב הראשון לביקורו בשוויץ יפגוש את יהודי קהילת צירך ויסעד סעודת ערב עם ועד קהילות שוויץ. למחרת, בברן, מחכה לנשיא יום עבודה עמוס למדי שיכלול שתי פגישות עבודה עם נשיא שוויץ (שמשרתו, למעשה, מקבילה לזאת של ראש ממשלה בישראל), מסיבת עתונאים ופגישה עם יהודי המקום.

באותו ערב, יסע ללוזן ויצפה במשחק הגביע האירופי לכדורסל. ביום ו' בבוקר הרצוג ורעייתו יסיירו בעיר ניושטל, אחת מן היפות בערי שוויץ.

מטעמי ביטחון לא נמסר היכן יכלו הנשיא ורעיתו בסוף השבוע, אך משערים שיהיה זה בעיירת נופש באלפים.

לקראת ביקור הנשיא, מורגשת התרגשות בקרב 20.000 יהודי שוויץ. „אנו חשים שזהו מאורע הסטורי", אמרה לי העיתונאית היהודית יהודית דרייפוס, חברת מערכת השבועון „מכבי רונדשאו".

פרידה ממלכתית

אתמול אחה"צ ערך הנשיא טקס פרידה ממלכתי במשכנו. „יחסי ישראל גרמניה יהיו לעולם טעונים זכרונות שאין למחותם, ובכוונתי להגיד זאת למארחי" — אמר נשיא המדינה. „ביקורי הממלכתי", המשיך הנשיא, „ברפובליקה הפדרלית של גרמניה נושא עימו משמעות עמוקה, ואני מכיר היטב את כובד הנטל ההיסטורי הכרוך בכך. אין זה מסע של סליחה, אין זה מסע של שיכחה". נשיא המדינה ציטט בנאומו גם את דבריו של דוד בן גוריון, אשר אמר לפני למעלה מ־35 שנים, כי צוואתם של קורבנות הנאצים היא שעל ישראל להיות חזקה ומשגשגת להגן על שלומה ובטחונה, ובכך למנוע שהעם היהודי יוכרע שוב בשואה. נשיא המדינה סקר משמר כבוד של צה"ל. נפרד מראש הממשלה ושרי הממשלה, מנציגי צה"ל והמשטרה, מהרבנים הראשיים לישראל, מנציגי הדתות השונות בארץ וממנכ"לי המשרדים הממשלתיים.

במרכז הביקור בגרמניה

בגרמניה יאמר הנשיא „קדיש" לזכר קורבנות השואה ליד האנדרטה במחנה המוות „ברגן בלזן". אירוע זה יעמוד במרכז ביקורו הממלכתי בגרמניה שיחל בשבוע הבא.

ביום ב' בשבוע הבא יתקבל הנשיא הרצוג בטקס ממלכתי מלא בבון ומיד לאחר מכן יטוס ל„ברגן בלזן" בלווית נשיא גרמניה ר' וייצקר.

באותו ערב תתקיים לכבוד הנשיא ארוחת ערב ממלכתית שבה ינאם הנשיא הרצוג בשפה העברית ויתייחס לכל נושא השואה והעם הגרמני.

בביקורו ייפגש הנשיא הרצוג עם ראשי הרפובליקה הפדרלית הגרמנית ועם מנהיגי הפלגות, כולל מפלגת „הירוקים", כן יפגש עם מו"לים, יופיע בטלוויזיה, ויבקר בעיר וורמס ובבית הכנסת העתיק שבה.

(עתים)

הנשיא הרצוג סוקר משמר כבוד אתמול ערב יציאתו לביקור בשוויץ ובגרמניה.
(צילום: רחמים ישראלי)

ג'ון או איוואן

שמו של דמיאניוק לא עלה במשפט נגד קארל שטרייבל

אמרה אתמול התובעת הראשית במחוז האמבורג ● בחקירתו הנגדית ניסה הסנגור עו"ד גיל לערער את מהימנות עדותה והמסמכים שהגישה לבית המשפט

מאת מרדכי בן־טל,
כתב עתי"ם

שמו של איוואן ג'ון דמיאניוק לא עלה אף לא פעם אחת במשפט שהתנהל בגרמניה נגד קארל שטרייבל, מפקד מחנה האימונים טרווניקי, בו אומנו שבויי מלחמה רוסיים לעבודות במחנות ההשמדה בפולין — מסרה ביום שלישי התובעת הראשית במחוז המבורג, הלגה גרביין בחקירה נגדית של ההגנה במשפטו של דמיאניוק.

העדה שהשיבה לשאלת הסניגור ג'ון גיל אמרה, כי 4000 מגוייסים, שקיבלו את התואר „וואכמנים", כלומר חיילי שירותי העזר של הנאצים מקרב שבויי המלחמה הרוסים, עברו את מחנה האימונים הזה. מתוכם, אמרה, היא הכירה כ־10 אחוז ובין אלה שמו של ג'ון דמיאניוק לא עלה.

שאלה: היתה לך הרי גישה לארכיונים, מאגרי תיעוד ולעדים רבים במהלך המשפט שניהלת נגד שטרייבל. האם במהלך החקירות הארוכות האלה והמשפט שנמשך 3.5 שנים, לא ניתקלת בשם דמיאניוק?

תשובה: השם דמיאניוק לא הועלה ולא הוזכר, אמרה העדה וזה גם נכון: מתוך מגוייסי טרווניקי אורגנו יחידות קומאנדו סיור, שנעו מגטו לגטו ופינו את הגטאות מן היהודים. אף אחד מן העדים היהודים שאני חקרתי לא יכול היה לזהות כוודאות את אחד הטרווניקים הללו. הם הכירו אותם רק לפי המדים שלבשו.

לא היתה ברירה

קודם לכן המשיך הסנגור ג'ון גיל בבירור המונח „ארי", שהופיע בהצהרת ההתחייבות של המגוייסים לשירותי העזר הגרמנים בעת שהתאמנו במחנה טרווניקי. מעדות קודמת שלה עלה כי המגוייסים האלה הצהירו שהם ממוצא „ארי" (שאין במשפחותיהם יהודים). הסניגור שאל את העדה כיצד לדעתה היו טורקי, ארמני או יווני, אם היו כאלה בקרב השבויים, עונים על שאלה זו?

העדה אמרה, כי גם כיום אין הגדרה מדעית מדוייקת למונח „ארי", שבו השתמשו הנאצים. היא עצמה איננה מומחית לתורת־הגזע, והיא מודה שאיננה יודעת את ההגדרה המדוייקת.

עם זאת, הוסיפה גב' גרביין, „אני יכולה לאמר לכם, כי אני, שהנני אשה נבוכה למדי, עם שער שחור ועינים שחורות, למרות שאני גרמניה, אינני עונה על ההגדרה „ארי" שהיתה מקובלת על הנאצים. אצלם הארים היו לפחות גבוהים, בלונדים ובעלי עינים כחולות".

לערער מהימנותה

בחירתו הנגדית ניסה הסניגור עו"ד ג'ון גיל, עוזרו של מארק או'קונור, לערער את מהימנות העדות של הלגה גרוויין ואת נאמנות המסמכים הרבים שהגישה לבית המשפט, ביניהם תעודות שהונפקו במחנה טרווניקי לאוקראינים, שעבדו במחנות ההשמדה.

הכוונה היתה להעמיד בספק את התעודה, שהוצאה במחנה האימונים טרווניקי לדמיאניוק ואשר הומצאה לתביעה בישראל על ידי השלטונות הסובייטים. מסמך זה מהווה מימצא מרכזי וחיוני לגבי זהותו של הנאשם והסניגוריה עשתה מאמצים גדולים לערער עליו. המסמך עצמו טרם הוצג רשמית. מצפים כי הוא יובא בפני בית המשפט על ידי איש תביעה נוסף.

השופט בייסקי: לזיהוי בבימ"ש אין משקל גדול

השופט ד"ר משה בייסקי אמר בתשובה לשאלה, כי כאשר עדים מזהים את הנאשם באולם בית המשפט אין לזה משקל גדול. „כל מי שבא לאולם בית המשפט רואה אדם רומה במקצת לנאשם, כשהוא יושב על ספסל הנאשמים, יכול בקלות לזהות אותו כביכול, אך לא תמיד הזיהוי הזה בטוח".

בתשובה לשאלה על בעיית הזיהוי במשפט דמיאניוק אמר, כי התביעה מוכרחה למצוא הוכחות לזיהויים שקדמו לתקופת המשפט, כלומר, שאותם העדים המעידים במשפט, זיהו בהזדמנות קודמת את אותו האדם היושב על ספסל הנאשמים. השופט הוסיף כי בפני התביעה עומד קושי רב מאחר שמספר העדים שמצויים עתה בחיים מתוך טרבלינקה הוא קטן, נותרו 8 ניצולים בלבד ומאז האירועים עברו יותר מ־40 שנה.
(עתי"ם)

סאחרוב לתאצ'ר: אני תומך במסע הרפורמות של הקרמלין

תאצ'ר עצמה סירבה למסור הודעה לאחר הפגישה ● היום תוועד עם יוסף ביגון ● שר החוץ הבריטי הגיש לעמיתו הסובייטי רשימה של 100 אסירי מצפון

ר"מ בריטניה מרגרט תאצ'ר עם אנדריי סחארוב ורעייתו בשגרירות הבריטית במוסקבה.
(צילום: אי. פי)

מוסקבה. — חתן לפרס נובל לשלום, הפיסיקאי הסובייטי אנדריי סחארוב, אמר אתמול לראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר, כי הוא תומך במסע הרפורמות הנוכחי של הקרמלין, ולדעתו הדמוקרטיזציה בארצו חשובה לעולם כולו.

סחארוב, האב הרוחני של תנועת האופוזיציה הסובייטית בשנות ה־70, אמר, כי הוא ותאצ'ר הסכימו לגבי רוב נושאי השיחה, אשר כללו את זכויות האדם, ההגירה, צמצום הנשק והשינויים המתבצעים עתה בחברה הסובייטית.

תאצ'ר עצמה סירבה למסור הודעה בצאתה מהשגרירות הבריטית, לאחר שאירחה את סחארוב ואת אשתו ילנה בונר לסעודת צהריים פרטית.

סחארוב, ששוחרר בדצמבר מהסגר מגלות פנימית שנמשכה כ־7 שנים, אמר כי הוא ותאצ'ר דנו בתוכנית לשינויים סוציאליים וכלכליים בה פתח מנהיג הקרמלין מיכאיל גורבאצ'וב.

כאשר נשאל אם הוא תומך ברפורמות של גורבאצ'וב, השיב: „הלוטין. „אמרתי לה איך, לדעתי, על המערב להגיב על השינויים", אמר סחארוב בן ה־65.

סחארוב אמר, כי לא העלה מקרים אינדיבידואליים של נפגעי זכויות וזכויות־אדם בסעודה בת 75 דקות עם תאצ'ר. אך ביטא את דאגתו לאנשים המוחזקים עדיין בבתי כלא, במחנות עבודה ובבתי חולים פסיכיאטריים בשל דעותיהם.

הוא ציין, כי כ־100 מתנגדי משטר פוליטיים שוחררו עד היום, במסגרת חנינה עליה הודיע הקרמלין בחודש שעבר. זה אירוע עצום, חשוב מאוד בשבילנו", העיר. „לפני שנים ספורות אפילו לפני זמן לא רב, לא העלינו על דעתנו אפשרות כזאת... אך עכשיו זוהי עובדה".

מקורות בריטיים ציינו, כי שר החוץ סיר ג'ופרי האו, שנילווה אל תאצ'ר בביקורה בבריה"מ, הגיש רשימה של יותר מ־100 אסירי מצפון, כאשר נפגש ביום שני עם עמיתו הסובייטי אדוארד שבארדנארזה.

גורבאצ'וב אמר לתאצ'ר כי מקרים אלה, הנוגעים לאיחוד משפחות ולמניעת אשרות הגירה, יידונו, ויתכן כי יהיו תוצאות חיוביות.

תאצ'ר, שבאה בשבת למוסקבה, תיפגש היום עם אסיר ציון לשעבר יוסף ביגון, בטרם תיסע לביקור בטביליסי, בירת גרוזיה הסובייטית.
(רויטר, עתים, ועי"צ)

הג'יהאד האסלאמי: בני הערובה ייענשו, אם לא ייענו דרישותינו

מצבו של אחד מהארבעה מדרדר והולך ● המנהיג הרוחני של חיזבאללה שייח' מוחמד פראללה הבטיח לנשות בני הערובה לסייע לשחרורם

ביירות. — אנשי „הג'יהאד האיסלאמי לשחרור פלשתין" איימו אמש „להעניש" את שלושת הפרופסורים האמריקניים ואת המרצה ההודי המוחזקים בידיהם, אם לא ייענו ארה"ב וישראל לתביעות הארגון.

בהודעה כתובה בכתב־יד, שהועברה לעתון הלבנוני העצמאי „א־נהאר", מציינים החוטפים, כי ארבעה בני הערובה נחקרים, וכי הם ייענשו „כל עוד המימשל האמריקני והאויב הציוני אינם נענים לדרישותינו לפתור את הפרשה".

להודעה שנמסרה למערכת „א־נהאר" צורף תצלום צבע של בן הערובה ג'אסה טורנר. בהודעה צויין, כי מצב בריאותו של בן הערובה האמריקני אלן סטין מידרדר והולך מיום ליום. (ע"ד)

שייח' מוחמד פראללה, המנהיג הרוחני של ארגון „חיזבאללה", הבטיח אתמול בעת פגישה עם נשותיהם של ארבעה בני הערובה לנסות שוב להשיג את שחרור בעליהן.

הנשים נפגשו עם פראללה בביתו בפרבר של ביירות. השייח' סיפר להן, כי ניסה כבר להשתדל למען החטופים, אך מאמציו עלו בתוהו עד כה.

החוטפים, אנשי „הג'יהאד האיסלאמי" חוזרים ותובעים — כפי שעשו גם אתמול — להחליף את בני הערובה שברשותם עם 400 לבנונים הכלואים בישראל.
(ע"ר. אי.פי)

„תבוסה לנחתים האמריקנים..."

אמר גראסימוב

מוסקבה. — דובר סובייטי הביע אמש הפתעה מהחלטת וושינגטון להחליף את כל הנחתים המוצבים על שגרירות ארה"ב במוסקבה, בעקבות מעצרם של שניים מהם באשמת ריגול.

„אנו מופתעים מאד מן ההודעה על החלפתם, שפירושה תבוסה לנחתים האמריקנים המפורסמים בניצחון בגרנדה", אמר דובר משרד החוץ גנאדי גראסימוב.

כשנשאל אם הוא מאשר את האשמה האמריקנית כי הנחתים נפלו לפלכודות מין, השיב: „אנו יכולים רק לחייך... נחתים צעירים וחזקים לא עמדו בקסמי מרגלות סובייטיות".
(רויטר)

המועמד המוביל בצרפת — לביקור בישראל

מאת ארנון ימה
כתב „על המשמר" בצרפת

פריס. — ראש ממשלת צרפת לשעבר ריימונד בר פותח סידרה היום של ביקורים בישראל מצד מנהיגים צרפתיים, לקראת הבחירות לנשיאות בשנה הבאה.

בר מגיע היום לביקור בישראל בלווית פרופ' עמוס צלמים וכתבים. הוא יוועד עם ראש הממשלה שמיר ועם שר החוץ פרס ויסייר בגליל.

בר רוצה לחזק בביקור זה את תדמיתו השלילית בקהילה היהודית. תדמית שנוצרה כשהגן על כניעת ממשלות צרפתיות לחרם הערבי וניהל מדיניות פרו־ערבית. הוא מפחיד עם משפחה, עבודה מולדת" כיסמתו הממלה ההיתה בשנות כיבוש הנאצי.

בר גם מתנגד לבוחרי לה פן, להנהגתו ואת התנועה הפאשיסטית שלו בלאומנית. הוא מטיף להנהגת בחירות ברלנית.

שעוד הפופולאריות של בר יורדת באחרונה ל־50 והוא מוביל בסקרי דעת הקהל.

„פלאטון", פול ניומן ומרלי מטלין — המנצחים הגדולים

לוס אנג'לס. — „פלאטון" סרט על מלחמת וייטנאם, שאותו סירבה הוליבוד להפיק במשך 10 שנים, ניצח בטקס חלוקת פרסי ה„אוסקר" בחשיגו 4 פרסים, ביניהם זה של הסרט הטוב ביותר ל־1986.

יחד עם סרט זה היו המנצחים הגדולים פול ניומן ושחקנית חרשת־אילמת ושמה מרלי מטלין.

„פלאטון" גם זיכה את אוליבר סטון, החייל שנלחם בוייטנאם וניסה לשווא משך 10 שנים למכור את תסריטו, בפרס האוסקאר כבמאי.

פול ניומן, בן 62, אשר היה בעבר 6 פעמים מועמד לפרס השחקן המצטיין, לא היה בקהל כדי לקבל את פסלון הזהב כשחקן הטוב ביותר. „הייתי שם כל פעם בעבר והתאכזבתי. יתכן שאם לא אבוא, אזכה בפרס", אמר לפני הטקס.

הוא סוף סוף ניצח לאחר 40 שנים של עשיית סרטים, על התפקיד שגילם בסרט „צבע הכסף".

לראשונה בקורות הקולנוע, הוכתרה חרשת־אילמת — מרלי מטלין, שחקנית־מתחילה בת 21, בפרס השחקנית הטובה, על תפקיד מרגש שגילמה בסרט „ילדים חורגים לאלוהים".

מרלי מטלין, השחקנית החרשת־אילמת, צוהלת עם זכייתה ב„אוסקר" כשחקנית הטובה של השנה.
(צילום: אי.פי)

בימ"ש רבני הורה לזוג להתגרש; הגבר התגלה כהן

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

לאחר 22 שנות נישואים, הודיע בית הדין הרבני בבאר שבע לזוג נשוי כי עליהם להתגרש מיד, משום שכאשר נישאו היה הגבר כהן והאשה גרושה. לזוג שלוש בנות בוגרות והם היו בהליכי גירושין בעת קביעת בית הדין הרבני, מבלי שיוכלו להגיע להסכם ביניהם.

בתקופה האחרונה ניסו בני הזוג, הוא בן 49 והיא בת 45 — להגיע להסכם גירושין ובו מפורטת חלוקת הרכוש ביניהם. הגירושין לא בוצעו, משום שהאשה ביקשה שלום בית. האיש טען באמצעות פרקליטתו עורכת הדין סינגונה חיים, כי אין סיכוי להגיע לשלום בית.

בשבוע שעבר הודיע האיש לבית הדין הרבני, כי התגלה לו שאביו היה כהן, ושינה את שמו. מבלי לספר לבנו על כך. מכיוון שאשתו היתה גרושה בעת שנשא אותה לאשה — נישאו באיסור. הרבנים קבעו כי על בני הזוג להתגרש מיד, וגם קבעו תאריך לגירושין: כ"ג בניסן השנה. עם זאת הודיעו הרבנים לאיש כי עליו למצוא את האנשים שהעידו לפני 22 שנה ברבנות כי אינו כהן, כדי להעניש על מתן עדות שקר. הדיינים אמרו כי כל זמן שלא יובאו העדים — אין אפשרות לסיים את תיק הגירושין.

התגלתה פואמה בלתי ידועה של ביאליק

פואמה בלתי ידועה של חיים נחמן ביאליק, שנכתבה לפני כ־85 שנה — התגלתה בימים אלה. יצירתו של ביאליק, שבה 213 שורות מתפרסמת לראשונה בגליון החדש של כתב העת „מאונים", המופיע בימים אלה.

על הגילוי הספרותי של החוקרת ד"ר זיוה שמיר, העומדת בראש מכון כץ ובאוניברסיטת ת"א, נמסרו הפרטים הבאים: שירו של ביאליק, התפרסם תחת שם העט אחי־אסף בשנת 1901 (תרס"ב) בעיתון של הברת אחי־אסף בוורשה. איש לא ידע כי מאחורי השם אחי־אסף הסתתר ביאליק. אומרת ד"ר שמיר. היא מסבירה, שמדובר בשיר פוליטי, המשקף בראי עקום את המציאות היהודית באותה תקופה.

השיר מצטרף למסכת שירים ופיליטונים — מוסיפה ד"ר שמיר — שביאליק כתב בעשור הראשון ליצירתו. ביאליק מישלח בפואמה חיצי לעג ביריביו הפוליטיים וכן ביריביו של אחד העם. הפואמה מצטרפת לכ־130 משירי ביאליק שראו אור בחייו.

(עתי"מ)

11 קציני מיל' מצבא ארה"ב יהיו אורחי „צוות"

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

משלחת של 11 קציני מילואים בכירים ביותר מצבא ארצות־הברית תגיע בראשית חודש אפריל לישראל ותהיה אורחת אגודת „צוות". אגודת המשוחררים משירות קבע בצה"ל. עם המשלחת נמנים שישה בעלי דרגת לויטננט גנרל, המקבילה לרב־אלוף, שני מייג'ור ג'נרלים (אלוף), שני תת־ארמידלים (תת־אלוף) ואלוף משנה אחד.

הקבוצה תסייר בישראל במשך 10 ימים ותהיה אורחת גופים בטחוניים ואזרחיים שונים. תא"ל (מיל') יהודה גביש, הממונה על קשרי החוץ של „צוות", אמר כי לקיום הסיור בימים אלה חשיבות יוצאת דופן והוא מעיר, כי „ענני פרשת פולארד אינם כה עבים כפי שאפשר להבין מסיורם של אנשים, שענייני בטחונה של ארצות־הברית היו ועדיין מהווים את עיקר חייהם".

יום תעופה במרכז אירועי יום העצמאות

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

האירוע המרכזי בחגיגות יום העצמאות השנה יהיה „יום התעופה" שיתקיים ב־4 למאי. על כך מסר מנכ"ל רשות שדות התעופה צבי גוב־ארי במסיבת עיתונאים ב„בית סוקולוב". הוא אמר, כי לראשונה תהיה לציבור הרחב הזדמנות לצפות במפגן אווירי בן שלוש שעות. לחוות מקרוב בתצוגה קרקעית של כלי־טיס שהוצאו ממוזיאון חיל־האוויר וכן מטוסים חדשים כולל מטוס ה„לביא".

עוד אמר גוב־ארי כי לפי התכנית יוכלו לצפות במטס אווירי כ־100 אלף איש וכי רשות שדות התעופה נערכת לקראת אירוע זה.

התצוגה הקרקעית מקיפה כלי־טיס צבאיים, ספורטיביים ואזרחיים. היא תשתרע לאורך 1.5 ק"מ לערך ועל שטח של מעל 300 אלף ממ"ר. התעשייה האווירית תציג את מטוס ה„לביא", מטוס „ווסטווינד". את מטוס ה„אסטרה". ה„ערבה" ועוד. חיל־האוויר הישראלי יציג את כלי־הטיס שלו: „כפיר", „סקייהוק", „פאנטום", אפ.16: הליקופטרים מסוגים שונים וכן טילי הוק וטילי צ'אפרל. חברת „אל־על" תציג שלושה מטוסי „בואינג" המופעלים בקווי השירות שלה.

התחרות על שיווק הדרים באירופה קשה ביותר

אמר מנכ"ל „תנובה אקספורט" משה רבינוביץ'

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

„התחרות בשוקי אירופה על מחירת ההדרים היא קשה ביותר". כך אמר אתמול מנכ"ל „תנובה אקספורט" משה רבינוביץ' במסיבת עיתונאים שכינס בנתיבות. לדבריו, אזור הדרום הולך ותופס מקום מרכזי בחקלאות ההדרים של מדינת ישראל. לתפוזים וללימונים הגדלים בפרדסים אלה — שם בינלאומי.

בשנים האחרונות נכנסו לתחרות גם פרדסני רצועת עזה. עד לפני שלוש שנים, היו פתוחים לפניהם שוקי המפרץ הפרסי, לבנון וירדן, אולם בעקבות המלחמה במפרץ הפרסי וגורמים נוספים — נסגרו בפניהם שווקים אלה. כעת מנסים פרדסני עזה לפרוץ לשוק האירופי. בשנה שעברה הוברחו הדרים באוניות למערב אירופה ונמכרו שם בחצי המחיר.

אתמול השיגה החברה מכונית סיווג הדרים ממוחשבת „אלקטרו־סקאן". המכונה היא המשוכללת מסוגה בעולם; שלושים מכונות כאלה קיימות, 29 בקליפורניה ואחת בנתיבות.

מערכות המיון מאתרות כתמים על קליפות הפרי באמצעות מצלמות אלקטרוניות, המחוברות למחשב: הן ממיינות את הפרי לפני ממצאי המצלמה. האלקטרוסקאן מנצלת טכנולוגיה שפותחה בידי סוכנות החלל למיפוי כוכבי הלכת לשם „מיפוי תפוזים".

על היום
1.4.87

מאת אבשלום קווה

הכללת מרכיב הפרמיות בחוק שכר מינימום, שנחקק שלשום בכנסת, פה אחד, מוציא למעשה את הרוח ממפרשיו, אמנם עובדים רבים, בעיקר עובדות, ייהנו ממנו, אך אין בו כדי לשפר את השכר הנמוך של הענף העיקרי למענו יועד החוק — ענף הטקסטיל.

ההסתדרות הצליחה להוציא, בהסכם השכר האחרון שנחתם במיגזר הפרטי, מספר לא מבוטל של רכיבים מהכנסת המינימום. במשא-ומתן הקרוב ניתן היה לעשות צעד קדימה ולעבור את משוכת הפרמיות. החוק טרף למעשה אפשרות זאת והוא משמש צילום המצב הנוכחי, צילום שלא ניתן יהיה ללטש אותו, דברי איש האיגוד המקצועי דן שווארצבארד. יו״ר המחלקה לעובדת השכירה, עליזה טמיר "אופטימית" יותר. היא קובעת כי אין זה סוף פסוק וכי יוזמת החוק, ח״כ אורה נמיר, הבטיחה לה כי אם עד חודש אוקטובר הקרוב לא יגיעו ההסתדרות ולישכת התיאום של האירגונים הכלכליים להסכם חדש בעניין הפרמיות, הן יוצאו מהחוק.

חוק שכר מינימום
אין בו כלום, אבל...

בעיקר בלתי מקצועיים

מי שיצא נשכר מהחוק (הקובע בשלב ראשון שכר מינימום בגובה של 525 ש״ח ובשלב שני, בחודש אוקטובר בשיעור של 551 ש״ח) הם עובדי ענף המזון, ובשאר הענפים: פקידות, מזכירות, שומרים, עוזרות לגננות, זבניות, מטפלות במעונות, כולל מעונות נעמת, עובדי ענף התובלה, ואפילו במפעלי אלקטרוניקה. החוק תופס בעיקר לגבי עובדות ועובדים בלתי מקצועיים. למרות הכללת הפרמיות יש לו השפעה בענף הטקסטיל, המעסיק יותר משבעים אלף עובדים. האוכלוסיה אליה מכוון החוק היא אמנם ארצית אך הריכוזים העיקריים הם בצפון כרמיאל, קרית-שמונה והכפרים הרבים בהם מצויות מתפרות בגודל קטן ובינוני.

המצדדים בחוק טוענים כי יש בו כדי להרתיע מעסיקים וראיסים למיניהם, העלולים לעמוד למשפט אם לא יקיימו אותו. אך מלאכת האכיפה איננה כל כך פשוטה. מקומות עבודה רבים אינם מאורגנים בהסתדרות ועובדים רבים יחששו מלתבוע את מעסיקיהם. בסופו של דבר תיפול משימת האכיפה על כתפי האיגודים המקצועיים והמחלקות השונות בוועד הפועל, כגון המחלקה לעובדת השכירה, אך יצטרכו לפתוח הן בהסברה והן במתן הגנה מקצועית. כהיותם גופים יציגים ניתן יהיה להגיש עתירות נגד מעסיקים שיתעלמו מהחוק.

יריה ראשונה על הסכמי השכר

התעשיינים, בעיקר מענף הטקסטיל, ניהלו מלחמת חורמה בחוק עד הרגע האחרון. הם היללו איומים בפיטורי מאסות של עובדים והתמוטטות מפעלים. בסופו של ענין השיגו חוק מפוקפק, שלא יסכן כהוא זה את ההכנסות שלהם ואם ייקלעו לקשיים יוכלו כמובן להאשים בפעם המי יודע את "השכר" שהם משלמים, שכר רעב, בנוסח אמריקני מחפיר, מהסוג הגרוע ביותר.

חוק שכר המינימום הוא למעשה היריה הראשונה במערכת העתידה על הסכמי שכר חדשים במשק. החוק הוא הבסיס להסכמים הבאים בשני הסקטורים, הציבורי והפרטי. למרות ההצהרות השונות לא תהיה לחוק השפעה על טבלאות השכר החדשות, סביר יותר להניח כי שכר המינימום החדש ימשוך את הטבלאות כלפי מעלה, והתוספת לבעלי השכר הנמוך תהיה מיזערית ואילו בעלי השכר הגבוה, שאינם נהנים מפרמיות, יקבלו נתח נוסף. מארת הקיטוב תימשך במלוא הקיטור.

...בכל זאת יש בו משהו

חוק שכר מינימום הוא חוק סוליטי הבא לשרת את האינטרסים של המפלגות השונות על חשבון ההסתדרות, המצטיירת בארגון שלא מסוגל להגן, למרות יעודו, על הקבוצות החלשות בו ובחברה.

דפי הכנסת זרועים בחוקים בתחומי עבודה. לראשונה חקקה שלשום הכנסת חוק להסדרת ענייני שכר, הנתון למשא-ומתן חופשי בין המרכיבים המרכזיים של המשק: ההסתדרות, הממשלה כמעסיק ולישכת התיאום של האירגונים הכלכליים. תקדים זה יש בו כדי לסלול את הדרך לחוקים אחרים, נואלים הרבה יותר, כגון חוק בוררות חובה או חוק בריאות ממלכתי במתכונת המוצעת על-ידי הממשלה, דבר שלו מתנגדת ההסתדרות.

מקל חובלים

והצעה לחקיקת חוק שכר מינימום הונחה על שולחן הכנסת עוד בתקופת המנכ״ל לשעבר ירוחם משל. ההסתדרות השתמשה בהצעה כנשק כלפי המעסיקים הפרטיים במטרה להעלות את שיעור שכר המינימום שהגיע בתקופות מסוימות לשפל חסר תקדים של 32 אחוז מהשכר הממוצע במשק. כמקל חובלים לא היה טוב ממנו. כאשר נכנסה חברת הכנסת אורה נמיר לתמונה, לא יכלה ההסתדרות להתנער או להתנגד לו, למרות שרבים בוועד הפועל צפו מראש את הסוף הלא מוצלח של התהליך.

עצם ההזדקקות לחקיקה בנושא כה רגיש מעיד על חולשת ההסתדרות. כל הסיעות בכנסת יכולות עתה לשפשף ידן בהנאה נוכח תיקון העוול המשווע כלפי השכבות החלשות בציבור. עבור הליכוד זהו הון פוליטי ממדרגה ראשונה וקלף להצגת ההסתדרות כמי שנכנעת בפני ומקדמת אותם בעוד אין לה מענה תקיף לנושא כה אקוטי כמו שכר מינימום. הכללת הפרמיות בחוק, המרוקן אותו מתוכנו, מותירה אותו קרח מהצד השני.

רמייה ובכיינות

אנשי לישכת התיאום של האירגונים הכלכליים איימו, ערב החקיקה כי ינתקו את הקשרים עם ההסתדרות. מערכת היחסים בין ההסתדרות לבין המעסיקים הפרטיים היא מורכבת לאין שיעור ואין בחוק שכר מינימום, נושא מהותי למדי, אך לא מרכזי באותה מערכת יחסים, כדי לערערם. התעשיינים יצאו נשכרים מכל פינה אפשרית: הרפורמה במס והקלה ברמי הביטוח הלאומי תכסה את העלות המסויימת של החלת חוק זה, הם יוכלו להציג את עצמם כמושיעים גדולים וכצדיקים בעקבות הקורבן הנורא שנתנו כביכול. הרמייה הגדולה והבכיינות שלהם עליה כבר הצביע הנשיא לשעבר אלי הורוביץ, מבטיחים הצגה כמעט מושלמת.

אך בעיקרו של עניין, לישכת התיאום מעוניינת בשקט תעשייתי ומי אם לא ההסתדרות יכולה לספק לה זאת על מגש של כסף, כך שכל האיומים, ולמרות האופוזיציה החוקה הקיימת בלישכת התיאום, הקרע, אם בכלל קיים, הוא זמני בלבד.

זה כמה חודשים שמשק העובדים משלם שכר מינימום הגבוה באחוזים ניכרים מהסכום ששולם במשק הפרטי. אחת הסיבות להנהגתו במשק העובדים הוא כדי ללחוץ על לישכת התיאום ללכת בעקבותיו אך מסתבר שהדבר לא עזר.

פופוליזם עכור ותעודת עניות — זה מה שיש.

א.ק.

נשיא בארץ הקנטונים

מאת יוסף אלפרן, ציריך

ביקורו הראשון של נשיא ישראל בשווייץ מהווה הזדמנות נאותה לסקירת יחסי שווייץ-ישראל. "טובים מאוד", לפי הערכת השגריר דוד ריבלין. הם כוללים את תחומי המדיניות, הכלכלה, התיירות, הצבא ותרבות. בחודש שעבר חזר הרמטכ״ל השווייצי, יורג לוטר, עם רשמים נלהבים מסיור במחנות צה״ל ולפניו, הלכו שבחים לישראל גם תיירים רבים ובני נוער שווייצים, ששהו בקיבוצים.

"מפאת הנייטרליות שלה אין שווייץ נוקטת ביוזמה מדינית והעובדה שאינה חברה באו״ם מקטינה את נקודות החיכוך עם ישראל", מסביר השגריר ריבלין, בהתייחסו למישור הדיפלומטי-מדיני.

במישור זה יש לציין ששווייץ מייצגת אותנו בארבע מדינות שניתקו עימנו בזמנו את היחסים — הונגריה, גאנה, סרילנקה ומלאגאש — וגם הציעה פעמים רבות את שירותיה הטובים (גלויים או נסתרים) לקירוב בין ישראל לארצות-ערב.

לחץ פרו-ערבי

בעניין הפלשתיני הוכיחה שווייץ לא פעם שהיא מכירה בזכויות הצודקות של הפלשתינים, אך לא מיהרה לפרשן. שווייץ, אשר על פי מדיניותה מכירה רק במדינות ולא בארגונים, לא הכירה באש״ף ולפיכך לא אישרה לו פתיחת משרד בברן, אלא רק התירה לנציג הארגון לשמש כמשקיף ליד מוסדות האו״ם בז'נבה.

אולם ה"לובי" הערבי חי וקיים, הוא מורכב מאנשי עסקים בעלי אינטרסים כלכליים בעולם הערבי ומשמאלנים גם יהודים. כמו כן אליו הצטרפו במרוצת הזמן אנשי הימין המתון, החושבים שישראל דוחפת את העולם הערבי לזרועות הרוסים.

"על-ידי תמיכה בלתי-מסוייגת בישראל, אנו דוחפים את מדינות ערב לבעל-ברית של ממש למדינות ברית וארשה", הטעים לא מזמן ד״ר פטר סאגר, ראש המכון ללימודי מזרח-אירופה בברן וציר פרלמנט ימני, שיסד יחד עם אחרים קבוצה פרלמנטרית פרו-ערבית.

אשר לאנשי השמאל ב"לובי", התומך להקמת מדינה פלשתינית לצד ישראל. אין ספק שהצטרפותם מבטאת אכזבה מסויימת מדימוי התוכן הסוציאליסטי של ישראל וכן המדיניות בשטחים.

רק זאת, לדוגמה, מסבירה הצטרפותו ל"לובי" של ריכרד מילר, שהיה בזמנו ראש האיגודים הסוציאליסטיים ואירח לפני מספר שנים באופן רשמי את מנכ״ל ההסתדרות דאז, ירוחם משל.

אלכלת מתקופת השואה

למרות שאירעו לפני ובעת השואה נשארו בזיכרון הקולקטיבי של 20 אלף יהודי המקום, למרות שהקהילה לא נפגעה אז בעצמה. יהודי שווייץ עדיין זוכרים כיצד ב־1983 ביקש ראש משטרת הזרים, היינריך רוטמונד, מן הגרמנים להטביע את האות "J" על דרכוני היהודים הגרמנים, מתוך חשש שאלו יבואו ויטביעו את "הספינה המלאה" של שווייץ.

מלבד יוזמתו זאת ובמטרה שמנהיגי הרדיפות יוכלו לתכנן ביהודים, שהורה רוטמונד להסגיר את אלו שהצליחו להסתנן לשווייץ, לגרמנים או למשתפי הפעולה במדינות השכנות (בפרט צרפת). אולם, לאחר תום המלחמה נפתח בהחלט דף חדש בתולדות יהודי שווייץ, הנהנים ממעמד מכובד למדי.

על הידועים שביניהם נמנים פיליפ לוי, ראש המחלקה לסחר חוץ במשרד הכלכלה, רות דרייפוס, מנהיגת הפרקציה הגדולה של האיגודים המקצועיים הסוציאליסטיים ולא מזמן מונה לנציג שווייץ ליד אונסק״ו רונו גורדון [illegible]

לסיום, יש לציין שחיים הרצוג ביקר כבר בארץ הקנטונים לפני היבחרו למשרה הרמה של נשיא המדינה, לביקורו הפרטי היתה סיבה משפחתית טובה, כי בנו הבכור של הנשיא, יואל, נשוי לבתו של איש העסקים היהודי נסים גאון, ומתגורר בז'נבה. יואל מסייע לגאון בעסקים והוא פעיל מאד בקהילה היהודית המקומית. עתה הוא מכהן כנשיא הקהילה, אך לעתה שבעיים תפקידים שנות כהונתו, אז ישאר במשפחה הרצוג רק נשיא אחד.

עמוס על האוזן

16 שירים יושמעו בקדם-אירוויזיון, הערב בסינרמה. אחד מהם ייצג אותנו בבלגיה ב־9 במאי — ויש לקוות שבכבוד רב יותר מבשנה שעברה

מאת עופר ניר

את הצעד הראשון בדרך לבלגיה, אל תחרות האירוויזיון ה־32 במספר, יעשו 16 שירים שיושמעו לראשונה הערב, יום רביעי, מעל במת הסינרמה בתל-אביב. מעולם, בתולדותיו של הקדם-אירוויזיון (החוגג השנה עשור לקיומו במתכונת זו), לא הגיעו כל כך הרבה שירים לשלב הגמר.

דוד אדמון, יו״ר הוועדה שמיינה את השירים שהוגשו לתחרות, החליט לנהוג כבית הלל. כך, מכל מקום הסביר חנוך חסון, מפיק המופע. בגלל בעיות שונות, חשש שמא נגרם עוול לשיר זה או אחר, שלא באשמת כותביו, והוחלט להגמיש את המסגרת ולאפשר השמעתם של 16 שירים. אין ספק, זה יהיה עומס עצום על האוזן, אין ספק שזה יותר מדי. אם האנגלים מרשים לעצמם לצמצם במספר המתמודדים שלהם, מותר גם לנו לנהוג, לפחות בעניין זה, כבית שמאי.

לראשונה הועתקה תחרות הקדם-אירוויזיון לתל-אביב, למועדון הסינרמה, שהוצע במחיר נוח. עיריית תל-אביב אף השתתפה במימון חלקי של התזמורת הסימפונית הקלה, 27 נגנים, בניצוחו של דוד קריבושי. תזמורת זו הוקמה לצורך המופע, וכפי הנראה, לא יסתיימו קורותיה גם לאחריו.

מרוע תל-אביב

"אף אחד לא אמר שהתחרות צריכה להיות תמיד בירושלים," אומר חסון, כאשר התקיים פסטיבל הזמר העברי, מדי מוצאי יום-העצמאות, היה בכך גוון חגיגי כלשהו, המתאים לאירוח המופע בבירה. ל"קדם", חשוב ככל שיהיה בעיני המתמודדים על המקום הראשון, אין גוון "ממלכתי" שכזה.

לראשונה, וזה מופע עם הרבה תקדימים, יופיעו המשתתפים בליווי תזמורת ולא עם "פלייבק". זה אולי לא הוגן, לפי ראות-עיניהם של המבצעים. אבל הוגן מאוד מבחינתו של הקהל, שבא לראות מופע ולא תקליט בשר-ודם.

עוד לפני המופע להטו הרוחות סביב ההאשמה בדבר גניבה מוסיקלית, כביכול, בה אשמים כותבי שירה של אילנה אביטל "די לי די". העצבים מתוחים והצפורניים שלופות. עדיין מייחסים לקדם-אירוויזיון חשיבות ראשונה במעלה כשלב חיוני לקראת קריירה באירופה. ריטה, שלא זכתה בתחרות הקודמת על אף שהרשימה, כבר הוציאה תקליט באירופה...

הקדם, כמו האירוויזיון עצמו, מעודד גימיקים. שיר טוב אינו מספיק, כפי שנוכחנו פעמים אין-ספור בעבר. הם ... עוד משהו. עוד צבע, עוד אלמנט ... מושך-עין (מכאן כל הנערות ה... בעליות על הבמה, יעני רוקדות ... סטוק. לא מן הנמנע שהגימיק של ה... יהיו הזוגות, שניים במספר. ורדינה ... כהן (אח ואחות) ומשה ואירית ... ואשה). עוד גימיק שיכול לעבוד ... חבוש כיפה, זקנו עשוי יפה ... היהודי ביותר "כינור". ...

עוד צמד של בעצם שלושה ... זמרים. אבי קושניר ונתנן ... הקדם בשנה שעברה) עם "שיר הנעלה"? ואולי הגימיק מתבטא במילה ... בעלת משמעות בינלאומית, כמו ... (מיקי קם) או "אירוניקה" ... קריבושי) או "דומינו" (צביקה ... נלאה. אולי ותיק משתתפי ה... לסחוט שותף לכבוד יותר עם ...

ואולי יגנגנו על הנימה ... הדתית, המשותפת לנו, אבל ... הדתות — בשיר "ירושלים" ... דורית פרקש), הגימיק היחיד ... זה אישהו ילד-פלא רדי-קול ... סנדרה קים עשתה את זה ... והביאה את התחרות לבלגיה. ... השופטים יצטרכו לעבוד קשה ... המוץ מן התבן, את הפרי ליצוא ... שתלך לייצור.

אריק סיני, יפתח את התחרות, ... שמונה ושלושים, בשיר "... והגימיק: ליווי של להקת ... קושניר ורטנר יסיימו כעבור ... שירים. בהפסקה ישרתו מהרות ... יעלו לבמה את להקת ... התנועתרון של דורית שמרון ... אריזי שלא רק תנחת. ... פלייבק...) בזמן מסירת התוצאות ... המשתתפים — 73 בסך-הכל, ... ומלוויהם ולא כולל תזמורת — ... ה"בי-איי-פי" בסינרמה. ... שירים יגיעו למקום הראשון, ... השופטים, חמישה במספר, ... כהצבעה חשאית. הסיכוי ... לכך, קלוש.

מישהו יהיה חייב לזכות ... מישהו ייסע לייצג אותנו, ... לקוות בכבוד רב יותר מבשנה ... כדי לנסות להביא את התחרות ... בשנת 1988, לפני הקדם, ... אחריו, נוכל לרדת על השירים ... בהם סרה, ללעוג לרמתם ... ב־9 במאי ירעד מיתר סנטימנטלי ... של הציניקן הגדול ביותר ... דקות חד-פעמיות ובלתי-חוזרות ... מתחיל הצער הראשון לקראת ... הראשון. מן המוקדמות, לאליפות ... הרמה, העיקר הבידור.

על הפרק

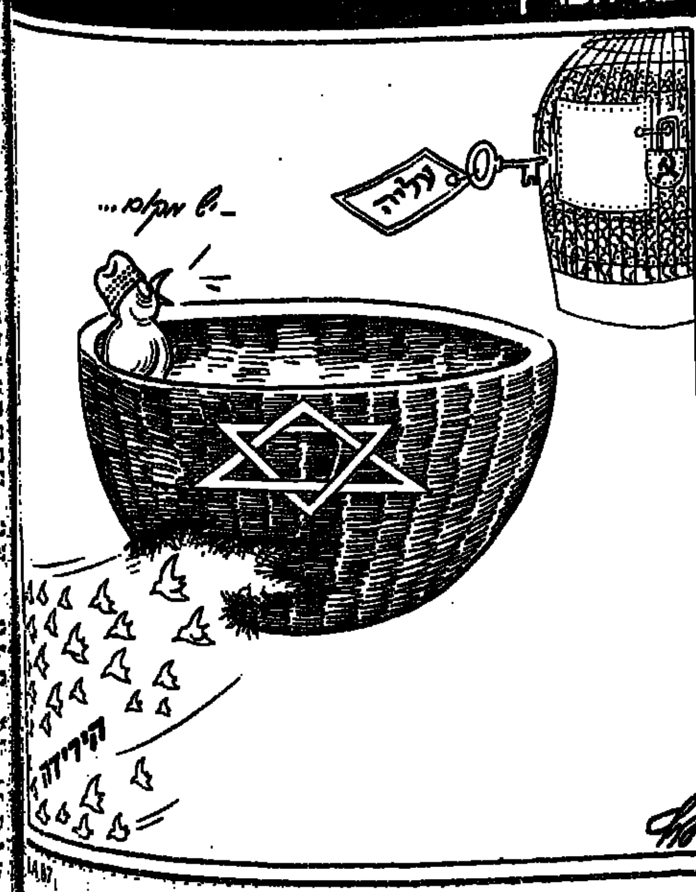

חיזבאללה — טרור בלי גבולות

כך לא עושים מלחמה

ז'אק שיראק ניסה לדבר עם איראן בדיפלומטיה. עכשיו הוא נוסע ברנו-25 משוריינת, מוקף שומרי-ראש ■ דיפלומטיית ההסדרים נכשלה

מאת ארנון יפה, פאריס

עקבותיה של קבוצת הטרור, שתיכננה ואולי ביצעה כבר בסתיו שעבר פיגועים רצחניים בפאריס, מובילים אל האייתולות בטהראן. דיפלומטים איראנים הפעילו ומימנו, דרך אירגון "חיזבאללה" הלבנוני, שישה תונסיאים ובחורה אלג'ירית, ברשת "רדומה", שהתעוררה מדי פעם מרעש הפצצות שהטמינה. האייתולות אינם סולחים לצרפת על אספקת הנשק לעיראק. הם שיחררו לנקמה וזממו הרג המוני.

אך פאריס מצניעה כתמיד את זהותם של שולחי הרוצחים בשל חישובים פוליטיים ציניים. עוצמים שם עיניים, כאילו לא רוצים לדעת מי שיגר אותם לכאן. הממשלה הימנית לא מעיזה אפילו לגנות את מזימת האייתולות לזרוע פה מוות. דיפלומטיית העסקות בסכנה. צרפת שוב מובלת בכפייה אל מאבק נגד מפעילי טרור, שהיתה מעדיפה להגיע להסדר אתם.

לפי "ליברסיון", פעלה הממשלה בלית ברירה. שירותי הביטחון "די.אס.טי." כפו על הממשלה לעצור את הקבוצה, אחרי שנתגלו מזימותיה הרצחניות. דובר הממשלה נחפז להכריז, כי צרפת אינה שוקלת פעולת-גמול דיפלומטית. "מעצרים אלה לא ישאו שום השלכות על יחסי צרפת עם איראן", אמר הדובר, דניס בולדווין, באותה שעה הדליפו חוקרי שירותי הביטחון "די.אס.טי." לעיתונים, כי השירותים האיראניים תיכננו לחולל מרחץ דמים ברחובות פאריס.

שיראק ראש הממשלה, התכוון לתקן את היחסים עם איראן ולפצותה עד כמה שאפשר בכסף ובמחוות, במטרה "לשחרר" את צרפת ממצב של בת-ערובה. עכשיו הוא נוסע ברנו-25 משוריינת. הוא לא זז פסיעה אחת ללא עדר של שומרי-ראש. הדיפלומטיה שלו במזרח-התיכון היא בת-ערובה בידי חיזבאללה. נסיונותיו לחלצה בעסקות עם טהראן היו לשווא. אחרי גילוי קבוצת הטרור, אחרי עבדאללה, מתמוטטת דיפלומטיית העסקות עם המדינות שמפעילות טרור, איראן וסוריה.

"להימונד" תיאר את דיפלומטיית העסקות ככשלון: האיראנים משטים בנו. לאיראנים "השיחות אינן אמצעי לפתור את הבעיות, אלא להשפלת בן-השיח".

פאריס נתונה לסחטנות אין-סופית. האייתולות לא הפסיקו להעלות את המחיר. הם לא מסתפקים במה שניתן להם ומציגים תביעות חדשות ברגע שהצרפתים נענים לתביעות הישנות. צרפת נענתה לתביעה לגרש את ראש המוג'אהדין, מסעוד רג'בי, ואנשיו — ועכשיו דורשת טהראן לסלק את ראש הממשלה לשעבר, בחטייר. אחרי שצרפת שילמה 350 מיליון דולר לפריעת חוב, האיראנים דורשים מיליארד דולר. וכך הלאה, עד שימלאו את הדרישה להפסיק את משלוחי הנשק לעיראק, שהיא המטרה העיקרית.

הצרפתים נוכחו לדעת בתדהמה, כי חרף המחוות זממו האיראנים להלום בתוך צרפת. "להימונד" כתב: "מצב זה משקף ניגודים יסודיים במדיניות הצרפתית. איך לפייס בין צרכי המלחמה נגד הטרור לבין עסקות עם המדינות המפעילות טרור זה, או מרוויחות ממנו? לשם מה להשליך לכלא מטמיני פצצות, אם מפעיליהם יודעים כי הם יכולים לחלצם בהפעלת סחטנות?". "המאבק נגד הטרור הוא, למרבה הצער, מלחמה. אי-אפשר לנהלה במשא-ומתן כספי ודיפלומטי אין-סופי".

"ליברסיון" גילה, כי שירותי הביטחון כפו על הממשלה לנטרל את קבוצת הטרור. אי-אפשר היה עוד לשחק בדיפלומטיה. שיראק עמד בפני בחירה קשה: להתעלם מפעולות שמונת המחבלים השיעיים, שפירושה להניח לקבוצה לבצע התנקשויות רצחניות בפאריס — או ללכוד אותם, מה שיוריד לטימיון את ההשקעה העצומה בפיוס האייתולות, יסכן את בני-הערובה ויחולל חטיפות בני-ערובה צרפתים חדשים.

בלית ברירה הורה שיראק על המעצרים. הוא לא יכול לצוות על סוכני די.אס.טי. להתעלם מפעולות קבוצת הטרור שהגיעה מבון, בשעה שהשירותים תפסו את איראן "על חם" בהכנות לפיגועים רצחניים. "נגמרה תקופת ניהול מדיניות המלחמה בטרור על פי השיקולים הדיפלומאטיים", כתב "ליברסיון". עד כה האינטרסים של המדיניות הערבית במזרח-התיכון שיתקו את המשטרה והשירותים. תוניסיה, שניתקה את הקשרים עם איראן בשל גילוי הקבוצה, זרעה פה מבוכה. אך הממשלה עדיין לא ויתרה. היא לא משוכנעת כי המעצרים סיכלו את מאמצי שיראק להיחלץ מן הסחטנות השיעית לנכי מדיניות צרפת במזרח-התיכון.

הממשלה מתאמצת להציל את השיחות עם איראן. השמונה יכולים לשמש קלפים בעיסקת חילופין. כאן אין מטילים ספק בכך שהסחטנות של "חיזבאללה" תחריף בשל מעצר אחד מראשיהם. השירותים והמשטרה נצטוו על שתיקה מוחלטת. כאילו בהוראה מגבוה, הפחיתו העיתונים מחשיבות תפקידם של שמונת המחבלים. אם קודם הוצגו ככרישים בטרור השיעי, למה הם מופיעים כדגי-רקק, וחומר הנפץ הנוזלי ניטראט מוצג עתה כחובבני. קודם אמרו שחומר נוזלי זה, שנתגלה בבקבוקי ערק לבנוני, הרסני מאוד. החקירה העלתה כי כמה מראשי הקבוצה השיגו סיוע לוגיסטי

(המשך בעמוד 12)

ארבעה מהטרוריסטים הטוניסאים שנתפסו על-ידי שירותי הביטחון הצרפתיים. הקבוצה פעלה בעל-כורחה (צילום: אי.פי.)

הזרוע של כוהני-הדת

האיש מספר שלוש בהנהגת אש"ף בראיון ל"שפיגל" הגרמני: אם הסורים ילחצו את ארגון חיזבאללה יתר-על-המידה, הם יגבירו את הסכנה שבני-הערובה יומתו

... של פעילות בני-הערובה המוחזקים בלבנון בידי אנשי "חיזבאללה" ... גם מעורבותם של גורמים ... אפשר שזו הסיבה מאחורי ... שערך השבועון הגרמני ... עם האיש מספר שלוש בצמרת ... אבו-איאד. נוסף על העובדה ... מן החטופים הם אזרחים ... האיש אינו מסתיר שבידיו ... מוביל המידע אל ... מעורבת בחטיפות. אם לא ... — כי אז לפחות בידיעה ... אבו-איאד מדבר.

— החוטפים בלבנון מאיימים, שבני-... בידיהם יועמדו בפני "בית-... מהפכני" ויידונו למיתה. לפרקים ... אולטימטום. אך נותנים ... שקבעו לעבור בלי שיקרה דבר. ... בני-הערובה עדיין חיים? האמנם ...

— ... רצוני לומר: זו ברבריות לחטוף ... משעע של מדינה. להטיל ... את האחריות למדיניות ממשלתם ... להורג. אך כנראה אין עוד מקום ... בלבנון, אחרי 12 שנה של מלחמת ... לאזרחים. אשר בה לוחמים הכול ... הזאת, עלינו תמיד לצפות לגרוע ... אפילו כשבילי קשה להתמצא עוד ... של ברוטאליות ואלימות.

— כיום, מוחזקים בלבנון 20 זרים ... בני-הערובה. מי חטפם והיכן הם ...

— הם נמצאים בידי החיזבאללה.

— אך לא כולם. מי, למשל, מחזיק ... ארבעת המרצים, שנחטפו לא מכבר מן ... הקמפוס של הקולג' האוניברסיטאי ... בביירות?

— הם נחטפו, בידיעת הסורים — אם לא ... אפילו בתיאומם — על-ידי מליציית "אמל" ... של שר-המשפטים הלבנוני, נאביה ברי.

— הן לא אמרת זאת ברצינות. הסורים משתדלים — לפחות כלפי חוץ — להשיג את שחרורם של כל בני הערובה.

מה אתה משתומם כל-כך? בלבנון הכול אפשרי. אני אומר לך: בשעה זו כל ארבעת המרצים נמצאים תחת שמירה סורית.

— האמנם יש בידך הוכחות? אינך רואה ידידים של הסורים. פלשתינים לוחמים נגד "אמל".

אני יכול לומר לך בדיוק היכן נמצאים בני-הערובה: בבניין גאלאג'יני ברח' חמרה שבמערב-ביירות. הקצין הסורי האחראי לבטחונם, שמו סגן אמיר טאלה. הוא איש השירותים החשאיים של סוריה.

— מדוע אין הסורים משחררים את ארבעת המרצים?

אולי הם ישחררו אותם בקרוב. למשל, למקרה שסוריה תיאלץ להכיר בכשלונה במו"מ שלה עם איראן על שאר בני-הערובה. אז יוכלו הסורים לומר: אלה כל בני-הערובה שיכולנו להשיג: הנה, שחררנו אותם.

— מי חטף את התיאולוג האנגליקני, טרי וייט?

חיזבאללה. הם מאשימים אותו שהוא סוכן ס. אי. איי. לדבריהם, הם גילו בבגדיו משדר זעיר, שעליו לאותת למופקדים עליו לאן מובילים אותו מסעותיו דרך מערב-ביירות.

— היכן נמצא טרי וייט בעת?

לפי המידע שבידי, הוא נמצא בביירות. בכל אופן לא בבקעת הלבנון או בדרום-לבנון. בני-הערובה של חיזבאללה אינם נמצאים כולם במקום אחד. הם חולקו בין בתים שונים במרכז העיר. אחרים מהם אפילו מצויים בשגרירות איראן.

— מה אתה יודע על שני בני-הערובה הגרמניים?

לא מכבר, קיבלתי ידיעה מביירות שהם עודם מצויים בידי החיזבאללה. בכך אין ספק.

— איך, בכלל, מאורגן חיזבאללה?

חיזבאללה הוא שם קבוצתי לזרמים פוליטיים שונים בקרב התנועה האיסלאמית הפונדמנטאליסטית. אינך יכול לראות ב"מפלגת-אלוהים" זו, מפלגה במובן המסורתי. כמו למשל המפלגה הקומוניסטית או מפלגת הבעת הסורית או העיראקית, עם הדרכה מפלגתית, קאדרים מפלגתיים ופוליטביורו. מדובר יותר בארגון חשאי המונע מגל הפונדמנטליזם השיעי ומקבל השראה מהצלחות המהפכה האיסלאמית באיראן.

— ארגון-הגג — הוא חיזבאללה. הוא הוא הארגון האחראי. כל שאר השמות אינם אלא הסוואה.

— אך הרי לארגון מסוג זה יש בהכרח ראש...

יש להם מורשיד, מנהיג רוחני — השייח פאדלאללה. זהו המורשיד העליון. לכל קבוצה בתוך חיזבאללה יש מורשיד משלה. הקבוצות הללו נשמעות פחות או יותר לאיראן, אחרות נותנות גם לסוריה ולמדינות ערביות אחרות. למשטרים ערביים רבים אנשי אמונים משלהם בקרב החיזבאללה והם מנצלים את התנועה הזאת למטרותיהם שלהם.

— גם אש"ף?

(צוחק) ניחא — כן. ומה רע בכך?

— מי באיראן אחראי לחיזבאללה? השירות החשאי, המשמרות המהפכניים, נשיא הפרלמנט ראפסאנג'אני או נשיא המדינה חומייני?

המשטר בכללותו.

— ומי מתאם את פעולותיהם של הקיצוניים הללו?

בלי ספק, השגרירות האיראנית בביירות, שהמשטר בטהראן מוסר לה על רצונותיו. לפרקים ההוראות באות ישירות מראפסאנג'אני, ולפרקים מעלי חוסיין מונטאזרי, שנקבע כיורשו של חומייני.

— החיזבאללה הם, אפוא, הזרוע המוארכת של כוהני הדת האיראניים?

כן, העקרונות, מיבנה הארגון, שיטות הפעולה, המימון, האימון הצבאי והחימוש של הארגון הזה — מוצאם ישירות מאיראן.

(מתוך "שפיגל")

(חלק ראשון)

האייתולות לא סולחים

באמצעות קבוצות טרור מקומיות לוחצת איראן להפסקת משלוחי הנשק הצרפתי לעיראק. אבל צרפת חייבת לשמור על סדאם חוסיין, כדי להציל את השקעותיה בארצו

ממשלת תוניס האשימה את טהראן בגיוס קבוצת צעירים תוניסים מתנועות איסלאמיות לביצוע פעולות טרור באירופה. הדיפלומטים האיראנים נצטוו לצאת מתוניס תוך שבוע ימים. מעצר הקבוצה התאפשר בזכות מידע מהשירותים הגרמניים, אחרי מעצר עלי חאמדי, אחד מחוטפי מטוס טי.וו.א. בפרנקפורט. שני מחבלים אלה היו קשורים לקבוצה בפאריס. בכיסם נמצא מספר טלפון של המסעדה ברובע ה־18 בפאריס, שהיתה בבעלות מוחמד אסיא, אחד מאנשי הרשת. הצרפתים נאלצו איפוא לעצרו, במקום להיסתר מהם בחשאי בעסקות עם מפעיליהם.

אמנם, הממשלה מתעלמת לפי שעה מן הקנונייה האיראנית, אך היא מעוררת דאגה באליזה ובמאטניון. תכנון ההתנקשויות מלמד, כי שלטונות איראן חותרים להלום בתוך צרפת, כדי לסחוט הפסקת משלוחי הנשק לעיראק ולהענישם על כך. האייתולות לא סולחים ולא מבינים. הסחטנות בשיטת בני-הערובה, המתנהלת זה שנתיים, לא הצליחה לשבור את הצרפתים. הם באמת מוכנים לכל, אך לא להפסיק משלוחי הנשק. הפסקתם עלולה להסב הפסדים בסך 6 מיליארד דולר והתמוטטות תעשיות הנשק.

לצרפת אין חופש בחירה. היא מסובכת מדי בעיראק מכדי שתוכל לשים קץ להזרמת הנשק לסדאם חוסיין. היא אסירה של האשראי שהעניקה לו.

עיראק היתה בשבילה גן-עדן. ב־1974 נחשבה בגדאד השקעה מבטיחה. מדינה ערבית חילונית, בפיתוח נמרץ, שבהיותה רחוקה מישראל אינה מהווה איום גדול עליה. עכשיו עיראק גיהנום. היא חייבת לצרפת 40 מיליארד פראנק, איש אינו יודע אם אי-פעם תפרע חוב זה. פאריס חייבת להציל את השקעותיה בבגדאד על-ידי השקעות חדשות. הצלת חוסיין הפכה להצלת ההשקעות. הצרפתים מתחרטים שהימרו בכל הקופה על סדאם חוסיין, כולם נוטשים אותו. אפילו הסעודים הידקו את הקשרים עם איראן, אבל הם אסירי הקסר מפני אובדן הקופות.

בזכות הנשק הצרפתי, תותחים 155 מ"מ מהירי ירי, שטובחים את גלי המסתערים מיחידות משוגעי אללה, הוא עוד מחזיק מעמד — מה שהיקנה לצרפת מעמד של "שטן קטן", שראוי לעונש אצל חומייני.

קבוצת טרור מקומית כזו נחשבת כתופעה חדשה בטירור האיסלאמי או הערבי. עד כה מחבלים ערבים היו מבצעים פיגוע ומסתלקים בחזרה לביירות או לדמשק. עתה מפעילים האיראנים קבוצות קנאים מוסלמים מקומיים, המעורים עמוק בחברה הצרפתית. השירותים תוהים כמה קבוצות "רדומות" כאלה ממתינות שיעירו אותן לפעולה רצחנית בצרפת.

ארנון יפה

רשות הקורא

הישג ומחדל בבחירות המהנדסים

שני קטעים ב"על המשמר" מ־29.3.87, על אותו אירוע. בפינת המתרחש במפ"ם אנו משתבחים ובצדק בניצחון הנאה, בהישג המצויין שרשימת רמ"י (מפ"ם ור"צ) זכו לו בבחירות הסתדרות המהנדסים. אכן, הצלחה הראויה לכבוד ולברכה מכל הלב.

אך באותו עיתון, בדף החדשות, אנו מתבשרים כי חלק ניכר, כמעט רבע, של הצירים שלנו הלך לאיבוד, נמסר לרשימות אחרות. מדוע? על־פי תוצאות ההצבעה מגיעים לנו 40 נציגים בגוף הנבחר, אולם ברשימת הנציגים שהגישה רמ"י לקראת הבחירות כלולים היו לא יותר מ־31! נשאלת השאלה, האם מישהו נושא באחריות, ישירה או מיניסטריאלית? האם נסתפק בוועדת בירור, או עלינו לתבוע ועדת חקירה רחבה, כדי לגלות מי אשם בביזיון הזה, מי הם אבות המחדל הטפשי והמיותר הזה?

יואל ורדים, כפר מנחם

הכוח איננו זכות

כידוע לכם, נוצר מצב חמור עד מאוד בעקבות החלטתה של ממשלת תורכיה לשגר ספינה בעלת ציוד מיוחד, "ססמיק 1" לשם ביצוע מחקר ססמי באיזור הים האגאי, ש־95 אחוז ממנו שוכנים מעל למדף היבשתי של יוון.

בניגוד לטענתה של תורכיה, אין זה איזור שיוון "תובעת" אותו, מאחר שזכויותיה של יוון כמדינת־חוף על האיזור קיימות על־פי החוק הבינלאומי והתקדימים המשפטיים של בית המשפט הבינלאומי, AB INITIO (מלכתחילה) ו־EO IPSO (מאליהן), ועל כן אין כל צורך בנקיטת צעדים משפטיים כדי־לאשר את תקיפותן.

אם מישהו מעלה תביעה לאיזור — ותביעה בלתי מוכחת — הרי זו למעשה תורכיה, אשר כדי לעשות כן מצאה עצמה נאלצת להתעלם לחלוטין מסעיפי החוק הבינלאומי ולהעלות, תחת זאת, נימוקים חסרי בסיס כזה אשר לו הזדקק ראש ממשלתה, אוזאל, אשר בראיון ברדיו ובטלוויזיה טען ב־28 במארס השנה כי העובדה שלתורכיה אוכלוסיה בת 50 מיליון נפש, לעומת 9 עד 10 מיליוני התושבים של יוון, מקנה לה זכות על מחצית הים האגאי. אכן, נימוק מוזר, אף כי מוכר למדי, מאחר שהוא אינו מסתכם אלא בטענה כי כוח הוא זכות.

לא ייפלא איפוא שתורכיה דוחה את הקריאות החוזרות ונשנות של יוון, הן תחת ממשלתה השמרנית הקודמת והן תחת הממשלה הסוציאליסטית הנוכחית, להגיש את הנושא לבית המשפט הבינלאומי, ותחת זאת נזקקה לניסיון מחודש לכפות חלוקה של הים האגאי על־ידי שיגור "ססמיק 1" לביצוע מחקר סיסמי באיזור המשתרע כמעט כולו מעל למדף היבשתי של יוון.

ברור ששום ממשלה יוונית לא יכלה להסכים ל"פיתרון" מסוג זה, ולכן לא היתה ליוון ברירה אלא לקבל החלטה להתנגד לפעילות "ססמיק 1", ולאו דווקא במלים, שכן אי־אפשר למונעה במלים.

במקביל מחדשת יוון גם את קריאתה לתורכיה, לקבל את הצעתה ולהעלות את הנושא לפני בית המשפט הבינלאומי, מאחר שזוהי הדרך היחידה לפתור בלא משוא פנים את הבעיה המשפטית הצרופה בדבר גבולות המדף היבשתי, דהיינו — קביעת הנקודה שעד אליה שרירות וקיימות הזכויות ש"מלכתחילה" ו"מאליהן" של מדינות החוף.

עמנואל גיקאס, נציגה הדיפלומאטי של יוון, ת"א

הרופא התורן — לא של מד"א

ב"על המשמר" מ־20.2.87 כותבת עדנה רזי את תלאותיה בהזמנת הרופא התורן באמצעות תחנת מד"א בירושלים. הנני מבקש להביא לתשומת לב את העובדה הפשוטה, אך הכואבת, כי הרופא התורן, הפועל במסגרת תורנויות לילה בתחנות מגן דוד אדום בארץ, איננו רופא של מד"א — למד"א אין שליטה או אחריות לגבי פעילותם, התנהגותם והחלטותיהם, האישיות או הרפואיות של הרופאים התורנים.

שרל"י, שירות רופא לילה, ניתן אומנם מתחנות מד"א, והאחריות לו היא של משרד הבריאות (באמצעות הרופא המחוזי). הגופים הנוספים השותפים לשירות הם: קופות החולים, הרשות המקומית והסתדרות הרופאים. מד"א נותן לשירות את האכסניה, הקשר, ובמקומות מסויימים בארץ גם מסיע אותם באמבולנסים.

במקרה הנזכר, כבמקרים אחרים, נוטה הציבור להניח שהשירות הוא של מד"א — ולא כן הוא. לפיכך הכותרת והתמונה שליוו את הכתבה צריכים היו להיות "שירותים רפואיים כמשל", כלי לכרוך בכך או להקיש ממקרה זה על כלל שירותי מד"א, שאנו גאים בהם.

משה דיין, דובר מד"א

נשים סופרות: ספרות נשים?

יש חיה כזאת?

כאשר איריס מורדוק כותבת ספר על המהפכה האירית וכמעט כל גיבוריה גברים — האם זו ספרות נשים? ומה עם ג'אן מוריס, שעד לפני שנים ספורות היתה גבר, שכתב אף הוא ספרים רבים?

מאת יעל לוטן

כנס (בינלאומי) של נשים־סופרות אינו פחות לגיטימי מכל כנס (ספרותי) אחר. אנשים העוסקים במקצוע מסוים אוהבים להתכנס ולדבר על המקצוע, ואם יש להם מכנה־משותף נוסף, מה טוב. כך, למשל, אפשר לקיים כנס של תסריטאים צעירים, או, אפילו, שחקני כדורסל ג'ינג'ים. ומה עם פסנתרניות או כימאיות? — גם כן מותר, כמובן.

אלא שכאשר מדובר ב"ספרות נשים", אנו נכנסים לטריטוריה מעורפלת במקצת. הנחת־יסוד בכנס כזה היא שקיימת — או אפשר שקיימת — ספרות כזו שהיא נשית מעצם הווייתה, ויוצרותיה שייכות לסוג מסוים של יוצרי־ספרות. ובעצם — אם אפשר לדבר על ספרות הודית, או מקסיקנית, או פינית, למה לא לדבר על "ספרות נשים"?

יתר על כן — מדובר לפעמים על "ספרות יהודית" ועל "ספרות שחורה", ואם כך, באמת, למה לא לדבר על "ספרות נשים"?

דעתי האישית היא, שספרות נשים היא יצור אנדרי — זה, כמובן, לא פוסל אותו מלהתקיים בכנסים, במאמרים ובעבודות לדוקטורט. אבל רצוי לצלל את הדעת בעניין.

האם "חיים" של מופאסאן, "מאדאם בובארי" של פלובר, "אנה קרנינה" של טולסטוי, הם ספרות נשים? ואם לא, למה לא? — רק מפני שאנחנו יודעים שהם נכתבו בידי גברים? ואילו התברר שמי שבאמת כתב את "מאדאם בובארי" לא היה גוסטאב פלובר אלא אימו או אחותו — אז היה שייך לקטגוריה של ספרות נשים?

ולהיפך — כאשר איריס מורדוק כותבת ספר על ימי המהפכה האירית, וכמעט כל גיבוריה גברים — האם זו ספרות נשים, רק מפני שהמחברת אשה? ומה נעשה עם ספריה של ג'אן מוריס, שעד לפני שנים ספורות היתה גבר (ש־שכחתי את שמו), שכתב אף הוא ספרים רבים? בין הנשים שיצרו ספרות נמצא את סאפו מלסבוס ואמילי דיקינסון, את הגב־רת־מוראסאקי ואת אלואיז, ג'ורג' סאנד וג'יין אוסטין, כריסטין דה־פיזאן וברברה טוכמן, אגאתה כריסטי ופי.די. ג'יימס, סוזאן סונטאג וחנה ארנדט, מרגריט יורסנאר, סימון דה בובואר וסימון וייל (לא הפוליטיקאית). האם יהיה זה מחוצף לשאול מה, בעצם, יש להן במשותף?

דומני שנוכח ערפול כזה אפשר לטעון הכל. אפילו ספרות יהודית, שהיא דבר קשה להגדרה מתורית ומסיבות דומות, נראית ישות הרבה־יותר מוצקה.

יש, כמובן, חוויה נשית, והנשים מכירות אותה טוב יותר מן הגברים. אבל היא אספקט אחד של החיים. מלבדו קיימים האספקטים החברתיים, הלאומיים־תרבותיים, הדתיים, וכן הלאה. גבירת־החצר היפאנית במאה ה־11, הגברת מוראסאקי, מחברת "מעשה גנג'י", לא היתה מוצאת שום שפה משותפת עם הנזירה המיסטית אלואיז, אהובתו של פייר אבלאר, שחייתה בערך באותה תקופה. לעומת זאת, אפשר שהיתה מוצאת שפה משותפת עם שודרלו דה־לאקלו, שחי כמה מאות שנים מאוחר יותר, בארצה של אלואיז. יתר על כן — הסופרת הדגולה מרגריט יורסנאר — מחברת "זכרונות אדריאנוס" ו"התהום" — שהיא בוודאי מענקי הספרות המודרנית, קרובה יותר לרוברט גרייבס ("אני קלאודיוס") או לגור וידאל ("יוליאנוס"), מאשר לכל סופרת שהיא.

אבל, כאמור, למה לא? מספרים שפעם התקיימה בישראל הצגה מיוחדת של "פרנסואה ראש־גזר" לארמוני־שיער בלבד. בהפסקה קם איזה לץ וצעק, "הי, ג'ינג'י!" וכמה מאות ראשים פנו אליו. אם יקום מישהו באחת מישיבות הכנס הזה ויצעק, "הי, גברת!" — או חס־וחלילה, "הי, דודה!" — יקרה אותו דבר, וכנראה יש להסתפק במכנה המשותף הזה.

סגולות "נגולות"

כנס, העוסק ביצירתן הספרותית והיהודית של נשים, נערך השבוע בירושלים, ביוזמת פרופ' אליס שלווי: "אנו מנסות לחשוף את העובדה שקיימת ספרות נשים שונה מהספרות האחרת"

מאת א.ב. יפה

85 סופרות מעשרים ארצות מתכנסות השבוע בירושלים, להשתתף בכנס הראשון מסוגו בארץ, העוסק ביצירתן הספרותית של נשים, בעיותיהן והגדרותיהן. יוזמת הכנס והרוח החיה המפעילה אותו, פרופ' אליס שלווי מן הפאקולטה לספרות אנגלית באוניברסיטה העברית בירושלים ומנהלת בית־הספר לבנות "פלך", פועלת בשם שדולת הנשים בישראל, שמטרתה להביא לתודעת הציבור את הפרובלמאטיקה המיוחדת של חיי האשה בעולם המודרני ואת תרומתה לתרבות וליצירה.

לא כל הנשים־הסופרות שהוזמנו לכנס זה, יכלו להגיע. חסרים כמה מן הכוכבים הגדולים והמפורסמים של מיגזר יצירתי זה. איריס מורדוק, מרגריט דיראס, נטלי סארוט, סוזאן זונטאג, דוריס לסינג, נדין גורדימר, ערנה או'בריאן — אינן בירושלים. לעומת זאת הגיעו (או עומדות להגיע) גרייס פאילי, מהגרת הראל, ברניס רובנס, (מאנגליה), קלייר גאלוא, אנטואנט פולק, זקלין וואקרס (מצרפת), מילנה מילני (איטליה), לואיזה וואלאנסואלה (מארגנטינה), אירנה קלפסיש (שכתיבתה היא שילוב של אנגלית ויידיש), אסתר בראונר, קוליין פורשה (דרום־אמריקה), מרים וודינגטון, אדל וייסמן (קנדה), מאפריקה הגיעו שתי נציגות, בוצ'י אמצ'טה ופלורה נואטה (ניגריה), נציגות מקניה, מיפן ומהמזרח־אירופה כמה סופרות. מהונגריה, פולניה, יוגוסלאביה.

בין הסופרות הישראליות הבטיחו את השתתפותן רינה ליטווין, ריקה חבין, שולמית לפיד, רבקה מרים, דליה רביקוביץ, נורית זרחי, שירלי קאופמן, מרים עקביא, רות בונדי, אידה צורית, יונת סנד, שולמית הראבן, ש. שפרה ועוד.

במסגרת הכנס ייערכו שני סימפוזיונים (פתוחים לקהל), בימים ד' וה' ורב־שיחות וסדנאות סגורות שבהן תופענה הנשים הכותבות בקריאה מיצירותיהן. ביום ו' בבוקר תתקיים ישיבת הנעילה.

— אילו נושאים יעמדו במרכזו של הכנס הזה? — שאלנו את הגב' אליס שלווי.

הכנס ידון בקשת רחבה של נושאים, במעמד האשה בחברה בת־זמננו, בנטיות הרגישות הנשית (מנקודת־ראות פמיניסטית). אנו מבקשות לחשוף בפני הקהל הרחב את העובדה שקיימת ספרות נשים, שהיא שונה במהותה מן הספרות האחרת. הפסיכולוגיה המודרנית עסקה בהגדרת הרגישות ותפיסת־העולם הנשית, הייחודית. התנועה הפמיניסטית נאבקת למען הכרה בייחודיות הזאת.

עד שנות השישים התעלמו ממנה רוב החוקרים וראו בה רק מעין "סטייה" מן הנורמה. ואלו התנועות הפמיניסטיות מראשית שנות השמונים החלו במאבק על הבטחת השיוויון החברתי של הנשים וזכותן ליהנות ממעמד שאינו נופל ממעמד הגברים בפעילות החברתית והיצירתית. מכאן אני מגיעה לנושא הכי שיעמוד במרכז כמה מפעילויות הכנס: היצירה הספרותית של הנשים. זו מצטיינת בכמה סגולות מיוחדות במינן, שהביקורת הפמיניסטית (וישנו כיום במערב מינוח מיוחד של ביקורת ספרותית פמיניסטית) מנסה להגדירן. האשה סופרת תעמיד את הרגש באינטואיציה ולא בשכל־הישר בלבד. סגנון הכתיבה שלה יהיה יותר רגשני־אינטואיטיבי ולא ליניארי־צלול, המטאפורה בכתיבתה תהיה עוד מכרה יותר. הסגנון הנשי שונה מן הגברי בכך שהוא רמוטי יותר, עממי, נוטה אין קשבת לאורחות הדיבור של הרחוב, ועל כן הוא גם קומוניקאטיבי יותר. ש במיבנה היצירה ניכרות הסגולות הנשיות. רומן שנכתב בידי אשה אין בו, בדרך כלל, התפתחות עלילה ליניארית, רציונאלית. הוא בנוי לפי חוקי איזו "תוחם מעגלית"... אך כמובן אני מביעה רק את דעתי. כמה מן הסוגיות האלה שנויות במחלוקת גם בין הסופרות, והן תהוונה מוקד הוויכוח שיתנהל במסגרת הכנס.

"לעזאזל השיר, אני צריכה 120 ש"ח"

הכנס הוא עוד נסיון שיסתיים בעלבון. שלחו לנו הזמנה עם שגיאות דפוס. בסך הכל, ספרות נשים זו שאלה סוציו־אקונומית. אם אמנית עושה מה שהיא אוהבת ומקבלת על זה כסף — החברה מסתכלת בעין עקומה — אומרת שלי אלקיים, אחת שלא השתתפה

מאת רונית מורגנשטרן

מתוך יותר מ־80 המשתתפות בכנס הסופרות, בשתיים־עשרה הן מישראל. יוצרות ישראליות בתחום הספרות הביעו התמרמרות על הייצוג הישראלי הדל ועל הבחירה. אומרת המשוררת הירושלמית שלי אלקיים:

"מה זה שתים־עשרה סופרות ישראליות מתוך יותר מ־80? אפילו לא רבע עוף, בקושי פולקע. סופרות אורחות שמגיעות לישראל רוצות לפגוש סופרות ישראליות ולא עסקניות. כשהיחס ליוצרות הישראליות הוא כל כך בולשביקי, אפילו שהוא בא מצד נשים ובמבטא אמריקני, אז לאיזה התייחסות יש לצפות מגברים? לפני חודשיים היה בירושלים כנס אחר על נשים יוצרות, שגם אותו ארגנה אליס שלוי. לא היתה אפילו משתתפת ישראלית אחת. האורחות מחו"ל התאכזבו מאד, מכיוון שהן באו לפגוש יוצרות ישראליות. הכנס הנוכחי הוא עוד נסיון שברור לי כי יסתיים בעלבון. הוא מעליב את הסופרות הישראליות, וסופרות נשים בכלל, עוד בטרם נפתח. שלחו לנו (לסופרות ולמשוררות) מכתב עם שגיאות דפוס, בו שאלו האם אנחנו רוצות לבוא לכנס או לא, מכיוון שהמקומות מוגבלים. ממש בנוסח בוטה כזה. אני כמעט בטוחה שאף אשה שכותבת עברית לא תגיב למכתב עם שגיאות דפוס ומנוסח גרוע כל כך, עד־כדי העלבת הנמען".

— פרופ' אליס שלוי, יו"ר שדולת הנשים בישראל ויוזמת ומארגנת הכנס. על־פי איזה קריטריונים נבחרו חברות המשלחת הישראלית והמשתתפות מחו"ל?

פרופ' שלוי: "אגודת הסופרים יעצה לנו בקשר לסופרות הישראליות. כמה מן המשתתפות מאד מוכרות. הבחירה היתה לפי הרמה הספרותית של היוצרת. היה מאד קשה לבחור מבין הישראליות, אז בחרנו בכמה מן הידועות בארץ".

פרופ' אליס שלוי — רגישות נשית

— בכל זאת, כמה מהידועות נותרו בחוץ ויש להן גם ביקורת על הבחירה.

באמת? למי יש ביקורת? את יכולה לתת לי שמות? זה פשוט מעניין אותי...

— שלי אלקיים. מה זאת ספרות נשים לגביך?

אלקיים: "אם משתמשים במונח ספרות נשים כנראה מניחים הנחה סמויה, שיש מה שנקרא ספרות גברים? מדוע עוד לא ראינו קונגרסים שמוקדשים לשאלה מהי ספרות גברים, ובהשוואה לתחומים אחרים — האם יש פוליטיקת נשים? מוסיקת נשים? תיאטרון נשים? קולנוע נשים?

— מבחינה מהותית, יש לדעתך הבדלים בין ספרות שגברים כותבים לבין ספרות שנשים כותבות?

כל ספרות טובה מפקיעה את עצמה מן הספרות הפרטית אל הכללית. אני חושבת שיש סגנון כתיבה נשי, שנקרא ז'אנר נשי.

— כלומר, לדעתך אין לספרות שנשים כותבות יחוד תמאטי, סגנוני, לשוני בחומרים מ"עולמה של האשה"?

לדעתי יש הבדל בין מה שנקרא ספרות נשים לבין ספרות גברים מבחינה סוציו־אקונומית. שאולי מתבטא גם בתמאטיקה. דליה רביקוביץ, שהתבטאה למשוררת עילית־לא כל משוררת נמצאת בתוכניות לימודים לבגרות, והיא גם קיבלה פרס ביאליק השנה (אגב, עד היום קיבלו את פרס ביאליק חמש משוררות ישראליות בלבד). — רביקוביץ כתבה: "לעזאזל השיר, אני צריכה 120 ש"ח" — זהו משפט מעמדי. הוא מעיד על מצוקה קיומית של המשוררת. משורר גבר בגילה של רביקוביץ כבר היה מסודר כלכלית מזמן.

— ותימה של הקיפוח הסוציו־אקונומי היא תימה נשית?

אולי אצל נשים יוצרות כן. יש קונפליקט אצל נשים אמניות בין מה שהן עושות לבין הקיום החומרי שלהן. זה דומה לתופעת הזונות. שהפסיכולוגיה הנשית חושבת עליה כך: מין צריך להיות לאהבה, ואם אשה נותנת מין עבור כסף — אז בעצם היא מוכרת את האהבה שלה. אהבה פלוס כסף שווה זונות. אמה אמנית שעושה מה שהיא אוהבת ומקבלת על זה כסף — החברה מסתכלת על זה בעין עקומה וגם היא לא מרגישה נוח. זה אולי מעצור נפשי קולקטיבי בתוך החברה שלנו. כך אנחנו מתוכנתים. קשה אולי לנשים יוצרות להיות משוחררות לגמרי. אבל זו לא

(המשך בעמוד ...)

תקציב 1987

הבעיות טואטאו אל מתחת לשטיח

תקציב המדינה לשנת הכספים 1987/88 יוצא לדרך בצילם של שלושה נושאים עיקריים — תכנית לפריעת החובות של המושבים בסכום של 600 מיליון שקל, עתיד פרוייקט הלביא, והרפורמה במס הכנסה. גם אם יוכלו הליכוד והמערך להתגבר על הקשיים בעניינים אלה ולמצוא פשרות ארעיות, ספק אם יהיה אפשר לטאטא את הבעיות אל מתחת לשטיח לאורך זמן.

על־פי הסיכומים שהושגו בין שר האוצר משה נסים לבין נציגי מפלגת העבודה, עתיד השר להביא לאישור ועדת הכספים של הכנסת את המלצות ועדת רביד על פריסת חובות המושבים. המחיר אותו נדרשה מפלגת העבודה לשלם היה כבד. הצורך להביא לאישור התכנית גרם מיתון רב בהתנגדות המערך לחלקים ה"בעייתיים" ביותר של תקציב מרינה, ובראש ובראשונה רפורמה במיסים. להוציא כמה שינויים קלים, הצליח נסים להעביר בוועדת הכספים את הרפורמה במיסים. היה זה שר החוץ שמעון פרס אשר הבהיר לח"כים של המערך את מצבם, כאשר אמר להם, ביום שני, כי יש לתת עדיפות עליונה לעניין המושבים.

אך גם אם יובאו המלצות ועדת רביד לוועדת הכספים אין לצפות לאישור המהיר. קיימת אפשרות סבירה, כי מה שהתרחש בוועדה כאשר דובר בסיוע לתק"ם, יחזור על עצמו. במפלגת העבודה מצפים לסחבת מצד הליכוד, ולהאשמות מצד דובריו בוועדה. כן אפשר שהליכוד ידרוש את פירוק ארגוני הקניות, וביטול האופי הקואפרטיבי של המושבים, בתנאי לאישור הסיוע למושבים.

גם השלב השלישי בהמלצות ועדת רביד, היישום שלהן בשטח, עתיד להיות בעייתי. מדובר בהתחייבויות כבירות מצד המושבים. במקרים רבים יהיה צורך בפירוק יחידות שלמות. גם הבנקים יסרבו להסכים למחיקת חובות בהיקף של כ־200 מיליון ש"ח. נתונים אלה, אין לצפות ליישום קל של ההמלצות וסביר להניח כי יהיו על סדר היום הציבורי במשך חודשים רבים.

אשר לרפורמה במיסים. אין לראות באישור בכנסת סוף פסוק. אם בעקבות הצורך לפתור את בעית המושבים תאושר הרפורמה כמעט — את הליקויים בה אין להסתיר. עלות הברוטו של הרפורמה, כולל הקלות במס חברות, נאמדת בכ־900 מיליון ש"ח. כדי להביא סכום זה לעלות נטו של 300 מיליון ש"ח יש להניח הנחות אופטימיות על תוספת גבייה, שספק אם יש להן אחיזה במציאות.

בעקבות הגידול הצפוי בגרעון הממשלתי לאחר אישור הרפורמה, יתכן שהאוצר יחדש את המתקפה שלו על תקציבי הבריאות והחינוך. גם אם הסכום בו מדובר היום — קיצוץ של כ־5 מיליון ש"ח — הוא קטן יחסית לגודל הגרעון והתקציב. אין ספק שהצלחת האוצר לקצץ סכום זה תבשר שנה נוספת של משברים והתמרמרות במערכות החינוך והבריאות, לרבות שביתות והשבתות.

רפורמה במסים עם שינויים קוסמטיים

אך לא רק עלותה של הרפורמה צריכה להדאיג. גם השפעתה של חלוקת ההכנסות נותרה בעיה פתוחה. הפשרה אותה השיגה מפלגת העבודה — הורדת ריצפת מס היסף בשיעור 10 אחוזים, מ־9,000 ל־7,400 ש"ח, והרחבת מדרגת המס של 30 אחוזים — אינם אלא מס־שפתיים שהליברלים וחבריהם בליכוד מוכנים לשלם למפלגת העבודה. גם לאחר הפשרה, הרפורמה עתידה להזרים כ־160 מליון ש"ח לקומץ משפחות עשירות במדינה וזה באישורה של הכנסת.

נסים יכול אם כן לסכם בסיפוק את הדיונים בוועדת הכספים. להוציא נושא אגרת החינוך, אשר מלכתחילה נידון לכישלון, הצליח השר להביא לאישור סופי כמעט את כל תוכניותיו. מה שנותר עתה מבחינתו זה לחדש את המיתקפה על הפטורים ממיסים, ונראה כי זו תהיה הנקודה הבאה על סדר יומו של השר.

נושא שלישי שילווה את המשק והמדינה הוא עתידו של פרוייקט הלביא. הפשרה שהושגה בין האוצר למשרד הביטחון, לפיה יקבל הפרוייקט מימון לחצי שנה בלבד, איננה אלא פתרון זמני. בקרוב יהיה על הקבינט לקבל החלטה על עתידו של הלביא.

בנושא הלביא יש לאוצר בני־ברית רבים בצה"ל, אשר היה רוצה למעשה להביא לסוף ההרפתקה הפיננסית המאיימת לספוג את כל המשאבים הקיימים ולהנון את כוחות היבשה. שר הביטחון יצחק רבין הבטיח לוועדת הכספים ולוועדת החוץ והביטחון להביא את נושא הלביא להכרעה בשבועות הקרובים. אך הוא נתון ללחצים גדולים מצד התעשייה האווירית, המפעילה לובי פוליטי רב־עוצמה למען המשך הפרוייקט.

אולם למרות לחץ זה, יש יסוד להניח שהלביא עשוי לבוא לסיומו בקרוב. הגרעון המצטבר הצפוי לעשור הקרוב בעקבות המשך פיתוח וייצור הלביא מגיע לכ־4 מליארדים ואין לא לצבא ולא למשק אפשרות לכסות פער זה. ההחלטה, כאמור, תבוא במהלך החודש הבא, ולטובת המשק יש לקוות שהשרים ימצאו את האומץ להפסיק את הפרוייקט, ולא ימשיכו בשיטת הסחבת האהובה עליהם.

אילן אברהם

איטליה

שערוריית הבנק הוואתיקני שוב בכותרות

ארבע וחצי שנים לאחר ש"הבנקאי של אלוהים", רוברטו קאלווי, נמצא תלוי מתחת לגשר לונדוני, מתחדשת המחלוקת על קשרי הבנק שלו שפשט את הרגל, עם הבנק של הוואתיקן ועם הארכיבישוף האמריקני המנהל אותו.

השערוריה והתככים, אשר ב־1982 היתה מתייחר עד לתמוה, נשכחו באיטליה כיום דומה, עד ששופטים במילאנו הוציאו צווי מעצר נגד נשיא הבנק של הוואתיקן, הארכיבישוף פול מרסינקוס, ושני פקידים בכירים אחרים שלו.

שופטים הטילו על בנק הוואתיקן, שבידו היה חלק של "אמברוזיאנו" (הבנק של קאלווי) את האחריות על חלק מ־1.2 מיליארד הדולרים אשר נעלמו כאשר התמוטט הבנק הזה, שמרכזו היה במילאנו, ונחשב הבנק הגדול ביותר של בנק פרטי באיטליה. זה היה חודשיים לאחר שקאלווי נמצא מת בנסיבות שטרם הובררו.

הוואתיקן טען, כי הבנק שלו, הידוע בשמו "המוסד לפעולות דת" ("איו"ר"), למעשה רומה על־ידי קאלווי ב"תוכניתו החשאית" הנואשת להציל את הבנק הטובע שלו. קשריו של נשיא "אמברוזיאנו" עם הוואתיקן זיכו אותו בכינוי "הבנקאי של אלוהים".

בעקבות מעשי המרמה והגניבה של קאלווי, אנשי הוואתיקן באותם ימים נהפך "איו"ר" שלא בטובתו, לבעלים של חברות־קש פנאמאיות, שדרכן נעלם הכסף של אמברוזיאנו.

ב־1984 שילם איו"ר — אף־כי התנער מכל אחריות משפטית או מוסרית להתמוטטות הבנק — "מרצונו הטוב", 250 מיליון דולר לנושים של "אמברוזיאנו". הוואתיקן ראה את הפרשה כמחוסלת, מאחר שהבנקים הנושים הסכימו להימנע מכל פעולה משפטית נגד "איו"ר", ואולם החקירה הפלילית נמשכה.

צווי המעצר, אשר לפי הודעת הוואתיקן יידחו על הסף אם ייעשה ניסיון למוסרם, מאשימים את מרסינקוס בן ה־65 ואת פקידי הבנק לואיג'י מניני ופלגרינו דה־סטרובל בסיוע לפשיטת־רגל במירמה.

הוואתיקן, המתייצב כולו מאחורי שלושת האישים הללו, גם הודיע כי כל תביעה להסגירם תידחה. לאיטליה ולוואתיקן אין חוזה הסגרה רשמי. לדבריהם, השופטים מאמינים כי "איו"ר" ואמברוזיאנו פעלו בתיאום הדדי הדוק באיטליה ומחוצה לה, וכי אחריות "איו"ר" להתמוטטות אמברוזיאנו חתומה במה שנקרא "מכתבי חסות" שקאלווי השיגם מ"איו"ר", ושהיה משתמש בהם כדי לתמוך את הבנק המעורער שלו.

מאז נודע דבר הוצאת צווי המעצר חזרו ואישרו מקורות בצמרת הוואתיקן הקרובים לבנק ולאפיפיור יוחנן פאולוס ה־2 את העמדה הרשמית, לפיה הבנק שלו לא היה אחראי לבעיות של אמברוזיאנו.

מלבד הסכסוך בנוגע ליחסים הטכניים בין "איו"ר" ובין אמברוזיאנו פתחו צווי המעצר תיבת פאנדורה משפטית ודיפלומאטית, שלדברי מקורות ואתיקניים ואיטלקיים עלולה להזיק ליחסים בין איטליה ובין הוואתיקן.

ההודעה התקיפה של הוואתיקן מסוף פברואר מזכירה לשופטים סעיף בחוזה מ־1929 עם רומא, הקובע שאיטליה אינה רשאית להתערב בענייני המוסדות המרכזיים של הכנסיה הרומית־קאתולית. כמה מומחים למשפטים באיטליה טוענים כי "איו"ר", המטפל במימון מיסדרים ומוסדות דתיים, אינו בבחינת מוסד מרכזי של הכנסיה, ואולם למקורות ואתיקניים הקרובים לבנק דעה הפוכה.

לדברי מקורות במשרד המשפטים, יתכן שייעשה ניסיון ליישם סעיף אחר של החוזה מ־1929, הקובע כי הוואתיקן ימסור אנשים שביצעו פשעים באיטליה והמבקשים מקלט בוואתיקן. אולם המקורות הוואתיקניים אומרים כי מרסינקוס, שבידו דרכון דיפלומאטי של הוואתיקן, ומניני ודה־סטרובל, שהם אזרחים איטלקיים אך תושבי הוואתיקן, עשו את עבודתם בתוך עיר הוואתיקן, שהיא מדינה ריבונית, ולא באיטליה. כל ניסיון למסור את צווי המעצר או להסגיר את השלושה, ייאלץ לעבור מבוך ביורוקראטי מטיל אימה, כולל משרד המשפטים, משרד החוץ ושגרירות איטליה בוואתיקן.

נראים כבר סימנים לכך שתחיית פרשת "איו"ר"־אמברוזיאנו תגרום נזק ליחסים בין איטליה ובין הוואתיקן. היחסים האלה טובים תחת האפיפיור הנוכחי, אשר בניגוד לקודמיו נמנע בדרך כלל מלהתבטא בענייניה הפנימיים של איטליה.

פילים פוללה, רויטר

התק"ם מקימה חברת הנפקות

"המרכז חוזר ומדגיש שהתנועה וקיבוציה לא יפקידו יתרות כספיות בשוק האפור" — זוהי אחת מהצעות ההחלטה שיעמדו להצבעה בישיבת מרכז התק"ם המתקיימת היום באפעל. בהמשך לאותה הצעה מודגש, כי קיבוצי התק"ם יפקידו את יתרותיהם הכספיות בקרן התנועה, או בארגונים האזוריים, בהתאם לכללים הנהוגים בין קרן התק"ם, התנועה והארגונים האזוריים. כן נקרא המרכז להחליט בצורה ברורה ומוחלטת נגד כל מעורבות של התנועה, הארגונים האזוריים והקיבוצים בפעילות פיננסית בעלת אופי ספקולטיבי.

המרכז ידון היום בעקרונות של מדיניות כלכלית פיננסית שמטרתן פיתוח וטיפוח המשק היצרני בקיבוצים על כל ענפיו, בחקלאות, תעשייה, תיירות ושירותים.

המרכז דורש מכל קיבוצי התק"ם להגיש תכנית פיתוח של הענפים היצרניים לטווח שבין 3 ל־5 שנים. לביצוע תכניות אלה מבקש מרכז התק"ם לשתף פעולה עם הממשלה, הסוכנות והבנקים, במגמה למצוא מימון מתאים מבחינת היקפו, עלותו ותקופת החזרתו, כדי להחליף את החוב הכבד הרובץ על הקיבוצים.

המרכז עומד להחליט היום על הקמת חברת הנפקות, שבעלי המניות שלה יהיו קיבוצי התק"ם ותאגידים מהמערכת התנועתית המרכזית. חברה זו תנפיק אגרות־חוב לציבור הרחב. והכספים שיגוייסו ישמשו כהלוואות לקיבוצי התק"ם. הבטחונות שיעמידו לאגרות החוב יכללו קרקעות הנמצאות בבעלות תאגידים מהמערכת המרכזית, ופיקדון בנקאי שמקורו בהלוואות הקרן. לפי ההצעה, יעמיד כל קיבוץ שיקבל הלוואה מהחברה המנפיקה באמצעות הבנקים שטרות לפרעון החוב, ביחס מתאים בין סכום ההלוואה לסכום החוב.

חיים מרגלית

"הסנה" ניתקה קשרים עם 20 סוכנים

חברת "הסנה" החליטה להפסיק את קשריה עם כ־20 סוכנים, ולהפסיק כמה ביטוחים גדולים, במסגרת המדיניות הנוקשה של הנהלת החברה לא לחדש או לקבל ביטוחים במחירי הפסד — מסר מנכ"ל החברה, אלפרד גולץ. לדבריו, בהנהלת "הסנה" החליטו באחרונה כי מדיניות החברה תהיה מעתה "רווחיות בכל מחיר".

גולץ אומר, כי להחלטה זו צריכה להיות השפעה ממתנת בשוק הביטוח.

בינתיים נמשכת המלחמה על ביטוחי כוחות הביטחון בין "מועדון השקם" ל"הסנה". בהנהלת השקם טוענים, כי על־פי סיכומים ראשונים לחודש מארס, החודש הראשון להפעלת ההסכם של מועדון השקם עם "דולב", 95 אחוז מהמבוטחים חידשו את הפוליסות במסגרת החדשה. ב"הסנה" מגיבים: "מספר נכון, אבל מתייחס לנתון הפוך — 95 אחוז ממשיכים את הביטוח במסגרת "אושיות".

חברת הביטוח "מגדל" הודיעה אתמול, כי תבטח את צי הרכב של הקרן הקיימת לישראל, י. ב. מ ומפעלי הפוספטים — בסך הכל כ־1,700 כלי רכב — בפרמיה כוללת של למעלה מ־1.25 מיליון ש"ח. ביטוח הרכב של קק"ל עבר מ"הסנה", י.ב.מ עבר מחברת "אליהו" וביטוח הרכב של מפעלי הפוספטים נשאר ב"מגדל", לאחר מאבק שהתנהל עם "ציון" ו"הסנה".

במסגרת המאבק על ביטוחי הרכב לקראת ה־1 באפריל, הודיעה "אררט" כי זכתה במכרז לביטוח צי הרכב של עובדי בנק ישראל, והיא תמשיך לבטח אותם. מדובר בכאלף כלי רכב.

אודי נחשון

מחלוקת על מחיר הסיגריות בין "דובק" לתמ"ס

הנהלת חברת "דובק" מגייסת את התאחדות התעשיינים למאבקה כנגד החלטת משרד התעשייה והמסחר להוריד את מחיר הסיגריות ב־15 אחוז, בטענה כי מחירן נופח בשנה האחרונה. מנכ"ל "דובק", זרח גהל, דורש מראשי המשרד לדון גם עם נציגי התאחדות התעשיינים בעניין זה, ולשמוע את הסתייגויותיהם מהוזלת הסיגריות.

גהל אמר אתמול, כי למעשה הפער בין תחשיבי "דובק" והתמ"ס הוא כ־30 אחוז — "דובק" דורשת העלאת מחיר של 14 אחוז, ואילו בתמ"ס, כאמור, דורשים הוזלה של 15 אחוז. לדברי גהל, מדובר בוויכוח על בסיס נתונים זהים, "ולכן הדרך היחידה לפתור את המחלוקת היא לפנות לגוף אובייקטיבי". כגון רואה חשבון בלתי תלוי מלשכת רואי החשבון".

מנכ"ל "דובק" פוסל הוזלה חד־צדדית "שיפעיל משרד התעשייה והמסחר. "ננקוט את כל האמצעים המשפטיים נגד פעולה כזאת", אומר גהל.

עוד מסר אתמול גהל, כי "דובק" מתכוון לייצא סיגריות ליפאן בהיקף של 2 מיליון דולר. זהו יצוא ראשון של החברה. ואם הוא יצליח היא תשקול יצוא למדינות נוספות.

א.נ.

אושרו השקעות ב־18 מיליון דולר

מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר אישרה אתמול הקמה והרחבה של 12 מפעלי תעשייה, בהשקעה כוללת של כ־18 מיליון דולר.

מנהל מרכז ההשקעות בתמ"ס, עודד שמיר, מסר כי בין ההשקעות שאושרו — הקמת שלוחה של מפעל אלקטרוניקה הממוקם במרכז הארץ, בכרמיאל. בהקמת השלוחה יושקעו 2.2 מיליון דולר והיא תיצור 70 מקומות עבודה נוספים. כן אושרה תוכנית הרחבה של מפעל פלסטיק באחד הקיבוצים, בהשקעה כוללת של 8.3 מיליון דולר.

במשרד טוענים, כי ההשקעות שאושרו אמורות להביא לתוספת יצוא של כ־14 מיליון דולר וליצירת כ־200 מקומות עבודה חדשים.

א.נ.

במסגרת ארגון־מחדש בכי"ל

רותם דשנים — חברה עצמאית

שינוי ארגוני מהותי מתרחש בימים אלה בתעשיית הדשנים בישראל, עם ההחלטה על הפיצול בין החברות רותם דשנים לבין פוספטים בנגב, המשתייכות לקונצרן כימיקלים לישראל — מסר מנכ"ל רותם דשנים, נסים קונפורטי.

"רותם דשנים" החלה את פעילותה בשנת 1981 כיצרן של חומצה זרחנית ודשנים לחקלאות, ומחזורה השנתי המתוכנן ל־1987 מגיע ל־64 מיליון דולר. עד היום תופעלו מתקני החברה באתר הממוקם במישור "רותם" בנגב, ע"י החברה האחות, "פוספטים בנגב", כאשר הניהול והשיווק בוצעו ע"י רותם דשנים. עם קבלת ההחלטה על הארגון־מחדש, שמטרתו לבסס את חלקה של כי"ל בשוק הדשנים המוגמרים, יועברו עובדי התפעול והאחזקה, המונים כ־300 איש, עם מלוא זכויותיהם, לרותם דשנים החל מה־1 באפריל 1987.

מנכ"ל החברה מסר עוד, כי יצוא הדשנים המוגמרים צפוי לגדול מ־17 מיליון דולר בשנת 1983 ל־32 מיליון דולר בשנת 1987, והתוצרת הזרחתית מ־16 מיליון דולר ב־1983 ל־32 מיליון דולר השנה.

■ בעקבות השינויים שחלו בסוף 1986 במבנה הבעלות על קרגל בע"מ, החליט עו"ד אורי מנשה, המנהל הכללי הראשי של החברה, לפרוש מתפקידו וגר פרופר נבחר ליו"ר הדירקטוריון של קרגל.

פרופר בן 42, מנהל כיום את חברת פרופר בע"מ, חברה לניהול השקעות ובעבר שימש כמנכ"ל משותף של קונצרן אוסם. לא חלו שינויים נוספים בהנהלת החברה.

קרגל הינה החברה הגדולה ביותר בארץ לייצור מיכלי קרטון גלי. בעלי מניותיה הם החברה להשקעות של בנק לאומי (66%) ועו"ד אורי מנשה (33%).

■ חברת סי.סי.אי מרמת־גן מחפשת בימים אלה דוברי סינית, קוריאנית ותאית, כדי שיסייעו לה בפיתוח תוכנות בשפות אלה. פיתוח התוכנות הוטל על החברה הרמת־גנית על־ידי החברה האם בארה"ב כדי לסייע בהחדרת מחשביה החדשים לשווקים אלה. מרכז הפיתוח של החברה סיים באחרונה והצליחה פיתוח תוכנה ביפאנית.

העורך הכלכלי: צבי טימור

מאת דורית גפן

הסניגור

עו"ד יורם שפטל
התלהבות יתירה

גם אלה המוכנים לתת אשראי לפרקליטו הישראלי של ג'ון דמיאניוק, ומניחים כי האיש מאמין בכל לבו, כי הלקוח שלו אינו האיש הנורא „איוואן האיום", רוצחם ומענם של יהודים רבים במחנה טרבלינקה, גם אלה מתקשים לשאת את התנהגותו בבית־המשפט ואת חוסר רגישותו לגבי המעמד והנסיבות שמשמשים כרקע למשפט.

בתוכנית „זה הזמן", בהנחיית מתי גולן, הופיע יורם שפטל בחזות מנומסת ומכופתרת, כל מלה מדודה ושקולה. אך הרושם הזה לא יכול היה להשכיח כמה תקריות שארעו במהלך המשפט, ואשר כהן היה מעורב שפטל, כמו גם את גסות התבטאויותיו וההתלהבות היתירה שלו בעבודת ההגנה.

הסינגור הישראלי התחמק מתשובה ישירה על השאלה המאד קשה שהציג לו גולן, כאשר ביקש לדעת מה תהיה הרגשתו אם יתברר לו בסיומו של המשפט, כי האיש שהגן אליו הוא אכן „איוואן האיום".

קשה כמובן להתעלם מהזכות הבסיסית של כל חשוד ונאשם להגנה משפטית, וגם נאשמים ברצח נכללים בין בעלי הזכות הזאת. גם הרעיון שאדם הוא בבחינת חף מפשע כל עוד לא הוכחה אשמתו, הוא חשוב. אך ישנם מקרים שבהם משפטן רשאי וחייב להביא בחשבון גם שיקולים נוספים. מה גם, שג'ון דמיאניוק איננו חסר הגנה משפטית, וספק רב אם מבין שלושת פרקליטיו, המוכשר ביותר הוא דווקא שפטל הישראלי.

אף ששפטל מכחיש שהפירסום והחשיפה, שהוא זוכה להם בזכות הופעתו במשפט זה, היוו שיקול בהחלטתו להצטרף לצוות ההגנה של הנאשם, הרי מותר לנו לפקפק בכך. קשה להשתכנע, כי ה„מצפון המשפטי" שיחק אצל הפרקליט הישראלי תפקיד מרכזי. גם הטיעון כאילו מדובר בפירסום שלילי, נשמע חלק מאד. שהרי אילו באמת היה שפטל רגיש לכך, היה לפחות מצניע את הופעתו ובעיקר את התבטאויותיו, ונמנע מפרובוקציות מיותרות. יתכן גם, כי היה מסתפק בסיוע משפטי עקיף יותר, ולאו דווקא מנקר עיניים.

לרבים, כך נדמה לי, עצם האפשרות שג'ון דמיאניוק הוא אכן „איוואן האיום", די בה כדי שפרקליט ישראלי לא יציע לאיש כזה סיוע משפטי.

זכות הקיום של הערוץ השני

משפט דמיאניוק
התעניינות רחבה בציבור

הערוץ השני, שעליו התנהל ויכוח סוער שנתיים, הוכיח את עצמו לפחות בעניין ציבורי אחד. הכוונה לשידורים הישירים המוקרנים מדי יום בערוץ זה, והמביאים לצופים בבית את משפט דמיאניוק.

אם בתחילת המשפט היו שפיקפקו אם אמנם יתעניין הציבור הרחב במשפט זה, הרי תוך זמן קצר התברר, שההתעניינות היא גדולה והיא מקיפה חלקים רחבים ומגוונים בציבור.

הטלוויזיה הכללית מביאה אומנם כמעט מדי יום, במסגרת מהדורת „מבט לחדשות", וכן ביומן מיוחד של המשפט בסוף השבוע, את הקטעים המרכזיים מן הדיונים השוטפים ומהעדויות המרכזיות. אך אין זה דומה לאפשרות לראות את המשפט כולו שמציע הערוץ השני. נכון אמנם, כי לפחות לגבי השידורים בבוקר אין בהם תועלת רבה לאלה הנמצאים בעבודה, אך ישנם רבים שזמנם פנוי, והללו ודאי מרוצים מהאפשרות לצפות באופן שוטף במשפט. אגב, גם שידורי־ישראל מעבירים מדי יום את מהלך דיוני משפט דמיאניוק ברשת א'.

שידורי המשפט בשעות אחר־הצהרים, גם כן בערוץ השני, מרתקים בוודאי צופים רבים יותר. נראה, כי היום אין לאיש ספק כי היוזמה להעביר את דיוני המשפט בשידור ישיר היתה רעיון נכון וחשוב, ומבחינת קיומו של הערוץ השני, הרי היא הוכיחה — לפחות נכון לתקופת המשפט — את זכות קיומו.

המונארך

„מבט שני" על אדם אחד הוא אירוע נדיר, אבל כשמדובר באיל העיתונות רוברט מורדוך, אדם־אימפריה, העניין מובן. הסרט התעודי לא הצטיין במיוחד בהצגת תמונה מאוזנת. מי שאינו מכיר את המאטריה יכול להבין שמורדוך, איש חזון, המציא את המחשב, ניצח את איגוד הדפוס הבריטי המגוון ועשה את מהפיכת העיתונות לבדו.

אין הרגשה יתירה על העובדה שעשו זאת לפניו ואחריו. עיתונים רבים בעולם — גם בארה"ב — התמחשבו והתייעלו, ובכל זאת הצליחו לדלג על פיטורים המוניים וברוטאליים.

היה שם, לעומת זאת, תיאור מסורט של הישגי מורדוך, הן בשליטה (המונארכית כמעט) על עובדיו בעיתון, הן בהתייעלות המהירה והן בכושר הכלכלי המרהיב שהפגין.

המפגינים, שעמדו מול משאיות התובלה האימתניות מחוץ ל„ואפינג" — מפעל הדפוס החדש שהקים מורדוך — לא עוררו אהדה מיוחדת. הם נראו כמי שמניחים מקלות בגלגלי המהפיכה המורדוכית.

חלקו השני – והמפחיד יותר של הסרט התמקד באימפריית התקשורת שהקים מורדוך בבריטניה, אוסטרליה וארה"ב. המדובר ברשתות עיתונים בשלוש המדינות, בתחנות רדיו וטלוויזיה בארה"ב וב„פוקס המאה ה־20" ההוליוודית, שנרכשה על־ידי איל העיתונות והפכה לחברה ריווחית. וזו איננה האימפריה כולה.

מסתבר ש„ואפינג" הוא פסיק קטן במכלול. 5500 המפוטרים לא היוו אפילו איום מזערי על נכסיו של המונארך. היה ברור שעבור רוברט מורדוך — הכנעת עובדי הדפוס בבריטניה לא היתה עניין כלכלי גרידא. היתה פה אידיאולוגיה. והאידיאולוגיה של מורדוך מנצחת, בינתיים.

עמית אנטר

בעריכת עלינא תורי

פסטיבל ישראל 87'

רצוי ומצוי בפסטיבל

מאת מ. יחל

רעיון יפה הגו מנהלי פסטיבל ישראל, עודד קוטלר וישי עמרני, בהחליטם להיפגש עם שוחרי התרבות התל־אביביים, לשמש להם מורה נבוכים ולייעץ למתלבטים במה לבחור ובמה להשקיע.

כ־30 איש, רובם מבוגרים, באו כשבוע שעבר לבית לסין בת"א להקשיב לעצותיהם של השניים. המספר הקטן של הבאים נבע בעיקר מהעיתוי הלא מוצלח של המפגש. אירוע כזה צריך לקיים לפני פתיחת הקופות והיה נכון לצרף אליו גם הדגמות בווידיאו. לא רק עתונאים זכאים להתרשם בצורה מוחשית יותר מהמופעים שמתכוונים להעלותם, אלא גם האורח הקטן, המשקיע לעיתים כרבע ממשכורתו החודשית במופעים אלה.

הנהלת הפסטיבל הציעה עסקת חבילה לכל אלה שיזדרזו ויקנו כרטיסים עד ה־10.4.87. הרוכשים חבילה של 7 מופעים יקבלו 50 אחוז הנחה והרוכשים 4 מופעים — 40 אחוז. כל זאת ב־3 תשלומים.

המכירה החלה ב־8.3 והנבונים הזדרזו וחטפו את כל הכרטיסים למספר מופעים. הכרטיסים למקהלת פלסטרינה, המבצעת את הרקוויאם של מוצרט מול הרקוויאם של סליירי בכנסיית דורמיציון, ול„החטא ועונשו" של דוסטוייבסקי בשפה הפולנית, בבימויו ובעיבודו של אנדז'יי ויידה — אזלו.

דרישה מיוחדת

למספר מופעים להם היתה דרישה מיוחדת, הוסיפו עוד הופעות של „יונו והטווס" של שון או'קייסי, בביצוע תיאטרון הגייט מאירלנד, (מס' 52) נוספה הצגה ב־14.6.87 ולתיאטרון הקומפליסיטה מאנגליה (מס' 47) ויוסיפו מופע ב־8.6.87. גם לתאטרון הפנטומימה מפולין בניהולו של טומשבסקי נוספו הצגות בת"א. על מופע זה דיבר עודד קוטלר בחום רב ולדבריו אין צורך להיות יוצא פולין כדי להבינו וליהנות ממנו.

באיזה מופעים לבחור? המפתח הוא נטיות הלב ומצב הכיס. לפי שני המנהלים אחוז מהמופעים הינם ייחודיים לפסטיבלים ואינם שייכים לרפרטואר השוטף של האמנויות בעולם. נגינת כל הרביעיות של בטהובן, למשל, זהו מיבצע שאפשר לארגן רק בפסטיבל.

לדעתם, כל המופעים מצטיינים ברמת ביצוע גבוהה ולא היו ויתורים או „קניות" של מופעים שמדינות שונות היו מוכנות „למכור" בהנחה. מגדל דוד כאתר מיוחד, היה סיפור הצלחה בפסטיבל הקודם. גם השנה יהיה בו אירוע מיוחד שהותאם לו — להקת „להי־מאמא מניו־יורק תערוך בו מסע מוזיקלי המשלב מסורת של מוזיקה יהודית, נוצרית, מוסלמית ואתיופית. הטקסט לקוח משירים של יהודה עמיחי ופסוקים מספר ירמיהו.

בתחום הג'אז יש תוכנית הנקראת [illegible] רוחות". 4 ארועים מרתוניים [illegible] מוזיקליים בין תרבויות [illegible] מססיל טיילור פסנתרן הג'אז [illegible] סיריל המתופף דרך מוזיקה [illegible] ממזרח ירושלים. „הבדידה [illegible] מיוחד לפסטיבל ישראל והפסטיבל [illegible] (27; 28; 29; 30).

בחירה קשה

לחובבי המחול יש היצע [illegible] בהחלט קשה. נדמה לי כי [illegible] לאחרונה יותר מדי מופעי [illegible] לצופים כה אכזבה רבה.

מארגני הפסטיבל ראו [illegible] צרפתית. סידרה של 4 הצגות [illegible] שוליים חדשניות שאליהן אפשר [illegible] האופרה „כרמן", הסרט „אי־סובלנות" [illegible] שנוצר ב־1916 על־ידי [illegible] שיוקרן על מסך ענקי בליווי [illegible] הסימפונית ירושלים, וכמובן, להקת [illegible] של אמיל דובואה בתוכניתה „מסעות [illegible] 60) שהיגה, כפי שנאמר לי, מאוד [illegible].

יהיו הרבה מופעי רחוב, יהיה [illegible] בקריית הפסטיבל, יהיו אוטובוסים [illegible] שיוחכו לקהל בתום האירועים ויהיה [illegible] פטי, האיש על החבל, שיפתח את [illegible] ויחצה בגובה רב את גיא בן־הינום.

אני כבר רכשתי לי מקום [illegible] להתהוות בפסטיבל.

קולנוע

האלכוהוליסטית במשימת בילוש

„הבוקר שאחרי" — בקולנוע „לימור" ת"א

מאת יעל ישראל

חוליה ודיאן סלינג'ר ב„הבוקר שאחרי" — מתח ורומנסה

על ג'ין פונדה אמרו כבר את כל מה שאפשר להגיד. אירובי, פוליטיקה, סרטים, רוזה ואדים, קשרים משפחתיים סבוכים, תום היידן, ויטנאם. לאו דווקא בסדר הזה. מאחוריה קריירה ארוכה של עשרים וחמש שנים בשחקנית ומפיקה, שני פרסי אוסקר על תפקידיה ב„חשיבה חביותה" ו„נערת הטלפון והבלש". ארבע מועמדויות לאוסקר על סרטים אחרים. עתה היא מועמדת לאוסקר בפעם חמישית, הפעם על סרטה החדש „הבוקר שאחרי" — מותחן בילוש רומנטי לצידו של הכוכב ג'ף בריג'דס, בבימויו של הבמאי הוותיק סידני לומט.

בגיל חמישים היא חטובה כתמיד, ונראית רעננה וצעירה מגילה, הרבה יותר טוב מהופעתה בסרט „סיפורה של אגנס" בשנה שעברה. בסרטו של לומט היא מגלמת את דמותה של ווויקה ואן לורן, שבעצם שמה האמיתי הוא אלכס סטנברגן — שחקנית הוליוודית כושלת לשעבר, עם עבר מעורפל והווה מעורפל אף יותר. היא אלכוהוליסטית כפייתית, יש לה בעל־לשעבר שהוא ספר נשים מצליח והלקלק בבוורלי הילס, וגווית גבר שהיא לא מכירה — לצידה במיטה.

לא נעים למצוא את עצמך ליד גופה, ועוד כזו שאינך מכירה, ובייחוד כשסכין נעוצה בה עמוק עמוק, ואת לא זוכרת אם את הרוצחת, כי בלילה שתית עד אובדן חושים והתעוררת עם האנג־אובר. מכאן מתפתחת עלילת המותחן בקצב מהיר. אלכס מנקה את כל הראיות המפלילות ואפילו את הטלפון היא מכניסה למדיח הכלים כדי לא להשאיר את טביעות אצבעותיה בביתו של הגבר, שמתברר לה שהוא צלם מצליח של סרטי פורנו. בעלה־לשעבר, שעדיין תומך בה כספית ונפשית (מגלם אותו ראול חוליה מ„נשיקת אשת העכביש"), מציע לה לפנות למשטרה. אך לה יש אלרגיה לשוטרים. חייה של אלכס ההיסטרית והשנונה הם על סף משבר. [illegible] מתמוטט. היא אשה־ילדה מפונקת שלא לומדת להיות אחראית לעצמה ורגילה לבקש עזרה מצד גברים. וכשאשה נחמדה ומושכת כמותה בצרה, תמיד יהיה איזה אביר שיהיה מוכן להושיט לה עזרה.

הגבר הזה הוא יתום אחד בשם טרנר קנדל (ג'ף ברידג'ס המוכר מ„להב משסף", [illegible] הכוכבים", „חזון וזעם") — [illegible] לשעבר, מבשל, מסנק ומתקן כל [illegible] ממכשירי חשמל מקולקלים [illegible] שבורים. מין תערובת מקסימה של [illegible] ורומנטיקן ללא תקנה. „אני [illegible] שאחרים זורקים", הוא אומר [illegible] שלוקחת את הדברים באופן אישי [illegible] בו.

במשך יום ומחצה, בו [illegible] הופכים פונדה וברידג'ס [illegible] המנסים למצוא את הרוצח [illegible] האמיתי, לא לפני שבריג'דס [illegible] מלמד את פונדה, האשה הבלתי [illegible] באהבה, ומשמיע לה [illegible] הנגעניות היהודיות, דרכן [illegible] לסטריאוטיפים גזעניים [illegible] בחברה האמריקאית.

יש בסרט בלש יהודי [illegible] ואפילו ספר לטיני [illegible] מה שהוא עושה, לא מה [illegible] אנחנו יודעים שלא כל [illegible] הומואים ושגם יהודים [illegible] קשוחים ולא רק שיילוקים [illegible] האנטי־גזעני התמוה [illegible] של לומט — „יהודי [illegible] בתיאטרון האידיש של [illegible] הקודמים „מסקי־דיין" [illegible] העייר" או „סרפיקו" [illegible] חברתיות. בסרטו החדש [illegible] וברומנסה. שני דברים [illegible] ביחד.

בעריכת יואב אביב

לתת להן הגה לידיים

אין כאלה הסבורים שאשה נוהגת פחות טוב מן הגבר ● המחקרים מפריכים סברות אלה ● הם קובעים כי הרושם המוטעה נובע מנסיונה הקטן יותר של האשה ● הנשים נוסעות פחות קילומטרים ● אם תשתווה לגברים בכמות הנסיעה — לא תעשנה יותר תאונות

[illegible] מדי שנה משחררים בתי־הספר [illegible] בגרמניה כמויות הולכות וגדלות של [illegible] הנהגה מגיעים חדשים: [illegible] ונוהגת באקטיביות, מקצועיות [illegible]. העולם הולך ומתמלא [illegible] ולתהליך זה יש השפעה גם [illegible] והיחס למכונית — אם בסוף [illegible] העמוד המיכשור הטכני [illegible] הבית כשהיא אובדת עצות [illegible], כזה שהיה לגבר, היה [illegible] בלבד, הרי כיום שונים פני [illegible] רשיון הנהיגה היה לחלק מן [illegible] הבסיסי של „הבת המבוגרת ביד" [illegible].

[illegible] מלידות משחקת הילדה משחקים [illegible] ומאוחר יותר — בבית־הספר [illegible], ולא פחות מכך בבית עצמו, [illegible] האישה במיגוון גדול של מכשירים [illegible] מבחינה טכנית: הנהיגה [illegible] היתה, אפוא, לחלק מסביבה [illegible] ידידותית לשני המינים.

[illegible] מסקרנות מאוד השאלות מה התחולל [illegible], שפעם היתה ישיבתה ליד ההגה [illegible] והיום היא נהגת לכל דבר [illegible] לתופעה זו הגבר, שגורם זה [illegible], לגבולו.

[illegible] שערך המכון לפסיכולוגיה [illegible] מעלה, ש־96.4 אחוז מן הגברים מדרגים את הנשים כנהגות טובות בדרך־כלל. משני משאלים אחרים, שנערכו בגרמניה, עולה כי 82 אחוז מן הגברים מדרגים את הנשים כנהגות טובות כמותם.

מבחינה סטטיסטית מתברר, כי לפחות בגרמניה קטן עדיין מספר מחזיקות רשיון הנהיגה ממספר המחזיקים הגבריים בו. במלים אחרות, נשים נוהגות הן עדיין מיעוט. אם כי כיום מורים הנתונים שכל רשיון נהיגה שני נמסר לאישה. מתוך כלל רשיונות הנהיגה החדשים, שהוצאו בעשרים השנים האחרונות בגרמניה, רק שליש הוצא על־ידי נשים ובסך־הכל, מספר מחזיקי רשיונות הנהיגה בקרב הגברים כפול מזה של הנשים.

מעורבות שווה בתאונות

לנתונים אלה יש להוסיף, שהנשים אינן נוהגות, מסיבות שונות, באותה תכיפות שבה נוהגים הגברים: 90 אחוז ממחזיקי רשיון הנהיגה בקרב הגברים, נוהגים מדי יום, ואילו בקרב הנשים — 60 אחוז בלבד. את שאר 40 האחוז מהוות נשים נשואות שבמשפחתן אין מכונית שניה. אלה נוטלות מדי פעם את מכונית המשפחה לעריכת קניות או משמשות נהגות מחליפות לבעל בשעת נסיעה לחופשה או לאחר מסיבה עליזה, כיוון שבן־זוגן היקר הפריז מעט בשתיה אם לא למעלה מזה... לפיכך, נמוך הספק הנהיגה הכללי של הנשים לעומת זה של הגברים: רבע בלבד ממצרף הקילומטרים, שנוסעים מדי שנה בגרמניה המערבית, נגמא על־ידי נשים.

יש להן, כתוצאה מכך, הספק נמוך נוסף, המוכח בסטטיסטיקות: תכיפות הופעתן בנתוני תאונות הדרכים נדירה יותר. בהספק נהיגה שווה של שני המינים — קובע מחקר שערכה לאחרונה חברת ביטוח למכוניות — אין כל הבדל של ממש בין המינים בהתייחס למעורבות בתאונות דרכים. אפשר שנהגת כזו מביאה הביתה כמות שריטות גדולה יותר מזו של הגבר, אבל שריטות בלבד. ייתכן גם, שגבר בעל הספק דומה מביא פחות שריטות, אבל יוצר יותר תאונות...

לפי בקשת חברת פולקסווגן, סיכם פרופסור בנדיקט סון הכנשטרייט שורה של מחקרים ותצפיות, העשויים לשפוך אור רב יותר על „התפישה העצמית" של העלמה הניידת.

על הנהגת משפיעים, כך טוענים פסיכולוגים, מידה לא מבוטלת של תעוזה מהולה בחוצפה, שאליה נוספת התגוננות־מה בתגובה לאריכות הגברים. בכך הם רואים סיבה לחוסר תשומת־לב יחסית שלהן בעת נהיגתן. בקרב נהגות ניתן לראות, כך טוענים, יתר־השלמה עם עקיפות חפוזות, שמטרתן השגת רווחים קטנים על הכביש, ובמובן זה הן דומות דמיון רב לגברברים צעירים, שזה עתה עלו על הכביש.

הדעה הרווחת, שמשום שנשים רגישות, עדינות ואדיבות הן דפנסיביות באופי נהיגתן, היתה תקפה עד לפני עשר שנים. כיום פוגשים יותר ויותר את האישה הצעירה (ואף הלא כל־כך צעירה) מן הסוג המתערב עם גבר ברמזור, העוקף במרץ ודבקות את המכונית שלפניו בכביש המהיר תוך שעטה קדימה ואף את הנהגות — ובמיוחד „הירוקות" שבהן — שאינן שומרות בקפידה יתירה על מגבלות המהירות. אפשר להיווכח היום בתהליך מואץ של בשלות תנועה, שפירושו שליטה בכלי־הרכב והתפתחות הבנת התנועה: תהליך העובר על עלמות צעירות בדיוק כשם שהוא עובר על גברים צעירים. תהליך זה בא בראש ובראשונה לידי ביטוי בבטחון שרכשו הנשים ובהכרה ברורה יותר של אפשרויות התנועה וסכנותיה.

העיקר — ניסיון

אם, בכל זאת, רואים פה ושם נשים זהירות יותר בהשוואה לבנות מינן, הנהגות בסגנון „גברי", ניתן להסביר זאת בחשש מהישרטות הרכב או מלעג, ביקורת וכעס של בני זוגן. הדברים תקפים, אגב, גם לאי־אילו צורות והתנהגות מגושמות כמו אי־ניצול יעיל של חניה או חוסר החלטיות והיסוס באירועים קריטיים. אלה מוסברים בחוסר האימון והניסיון של האישה, הנופלים מאלה של הגבר מפני שהוא נוהג יותר ממנה.

לסיכומו של דבר, אם לאישה יש הזדמנות שווה כמו לגבר, אז אין למצוא כל הבדל באופן הנהיגה בין שני המינים. נשים מגיבות מיד ובמהירות, כושר ההבחנה שלהם דומה לחלוטין לזה של הגבר והן רואות את הצפוי, ערניות וזהירות בדיוק כמו הגברים. כל זה נכון אם ליד הנהגת הטירונית אינו יושב מבקר־תמיד גברי, שהכל הוא יודע יותר מכולם ורק שכח שמאחוריו ניסיון נהיגה בן כמה אלפי קילומטרים.

מתוך „אוטופרס", כתב עת היוצא לאור ב„פולקסווגן"

בלי רגשי נחיתות

[illegible] עליצות ובאהבה יושבת העלמה ליד ההגה, כאשר הצבע האהוב עליה הארום [illegible] — לבן, כחול וכסף מטאלי) — כך מעלים נתונים שאספה חברת פולקסווגן [illegible].

לפי משאלים מתברר, כי המכונית שהן אוהבות צריכה להיות חסכונית, כמו גם [illegible] רצוי מאוד שיהיה בה שטח מטען גדול והוצאות אחזקתה נמוכות: כל אישה [illegible] נוסעת עם מכוניתה לעבודה, 36 אחוז מהן מנצלות אותה לעריכת קניות [illegible] הילדים לבית־הספר והפעוטים — לגן.

כאשר שואלים את הפסיכולוגים על ההתנהגות העכשווית של העלמות, הם משיבים [illegible] נעות ואף הצופה בהשוואה לשנים קודמות. אין להן עוד רגש נחיתות בטפלן [illegible] והן אינן חשות בלתי־שוות לגברברים החדשים היושבים ליד ההגה. מה [illegible] להן אלה הקילומטרים.

על שניים

אחת, יחידה ומיוחדת

[illegible] ראשוני נראות ארבע „הגדולות", [illegible], סוזוקי וקוואסקי כחברה אחת [illegible] לכל אחת דגמים הדומים לאלה [illegible] ואחרות, לעתים עד כדי חיקוי [illegible] „ימאהה".

[illegible] משקוש האחרות. כבר [illegible] תפיסה ועיצוב ייחודיים, [illegible] היא גם נבדלת [illegible] בנאמנותה למוצריה. אצל [illegible] תתקשה למצוא דגם [illegible] בפסי הייצור לאורך [illegible]. דוגמאות לא חסרות: [illegible] שהוכנסה לייצור [illegible] קיימת, כנ"ל לגבי [illegible] של מנועי שישה־עשר [illegible] בתוך תחלופה רבה זו, ממשיכה „ימאהה" לייצר בנאמנות את דגם ה־XT-500 הישן והטוב, שנכנס עכשיו לשנתו ה־11 בפס הייצור. כך גם סדרת מנועי ארבע הבוכנות, שמונה שסתומים, שנכנסה לייצור לפני 8 שנים ואשר דגם ה־600 שלה מותקן ב־FZ600 שנחשב לאחד מטובי האופנועים הבינוניים המיוצרים כיום.

בד בבד עם הנאמנות למוצר, המאפ לא אופיינית לחברות יפאניות, מגלה „ימאהה" שיש לה גם צד חדשני וצעיר. הדוגמה הטובה ביותר לפן זה של החברה הוא ה־"FAZAR"-FZX700 אופנוע זה משלב בתוכו את מה שהוא היום המלה האחרונה בתחום מנועי השריפה הפנימית: זהו מנוע ה־"GENESIS" כפי שהוא מכונה על ידי „ימאהה", ייחודי בכך, שהוא המנוע הראשון המשתמש ב־5 (כן, חמישה) שסתומים לכל בוכנה, בסך־הכל 20 שסתומים לארבע בוכנות (!), שלושה משמשים ליניקה ושניים לפליטה. סידור זה מאפשר להשיג נשימה טובה למנוע ותא שריפה בעל צורה אופטימלית, המאפשר למנוע זה לעבוד ביחס דחיסה של 11:1 בדלק רגיל. לגירסת ה־750 של מנוע זה נמדדו 85 כס"ב, דהיינו יחס של למעלה מ־110 כ"ס לליטר.

בצד העיצוב לא קפאה ימאהה על השמרים. והיא מוכרת אופנוע שונה לחלוטין מכל מה שמצוי בשוק. מראה האופנוע אומר עוצמה ומכאניות, כמעט סטירת־לחי לכל אופנועי הספורט עוטי המגינים המסתירים את מרכזו של כל אופנוע, המנוע.

נקווה שנזכה לראות את דגמיה של חברה ייחודית זו בישראל במהרה.

יוסי שוורץ

היה מנוע

בעברית זה נקרא מאייד

תפקידו של המאייד, כידוע, לערבב את הדלק באוויר ביחס הנכון (1:15) וליצור תרסיס של תערובת, שתתאים לפעולת המנוע בכל עומס ועומס ופעילות משתנה. פעולה תקינה של כל מערכות הדלק והמאייד תורמים לעבודה חלקה של המנוע בכל עומס, בצריכת דלק נכונה ומזערית. כאשר מתגלית תקלה באחת ממערכות המאייה, פונים בדרך־כלל למומחה אך חשוב לאבחן את התקלה.

אם המנוע פועל בצורה לא יציבה וסיבוביו עולים ויורדים כאשר עוצרים את המכונית או שהמנוע כבה, מצביע הדבר על תקלה במערכת הסרק של המאייד. ברוב המאיידים מותקן נחיר דלק סרק חשמלי, והתקלה עלולה לנבוע מקצר חשמלי. תיקון התקלה נעשה על־ידי תיקון וביטול הקצר או כוונון בורג המצערת בתחתית המאייד.

אם המנוע כבה, לעתים קרובות, ונחנק אפילו תוך־כדי נסיעה בתנגורות, והדבר מלווה ריח דלק ועשן שחור, מורה הדבר על הצפה של המאייד. התקלה נובעת מאי־אטימה מלאה של פתח הכניסה על־ידי המחט. במקרה זה, יש להסיר את חלקו העליון של המאייד ולברוק את מחט הכניסה המוקמת מתחת למצוף. התנעת המנוע במקרה של הצפה תעשה על־ידי לחיצת הדוושה עד הסוף, דבר אשר יגרום לאוורור הצילינדרים.

המצית סתום

אם אתה חש השהייה בזינוק הרכב, בעת ההאצה, מורה הדבר על תקלה במערכת האצה של המאייד. בדרך־כלל, הבעיה נובעת מלכלוך, הסותם את מקור יציאת הדלק. לעתים חשים, במהירות גבוהה, מין קטיעות של המכונית. הפעלת המשנק בזמן ממושך יותר תפסיק את התופעה. הדבר מורה על תקלה או סתימה במערכת הראשית.

סתימה חלשה יכולה לנבוע מאספקת תערובת עניה מהמערכת הראשית לצילינדר. גם במקרה זה הפעלת המשנק תביא לשיפור הסתיבה. אך לפתרון מושלם של הבעיה יביא שיפוץ וניקוי המאייד. ניתן למנוע מראש תקלות־דרך הקשורות במערכת הדלק והמאייד. אם מתקינים מסנן דלק לפני המאייד תוך דגש על חיבורו הנכון וסגירת צינורות הדלק במהדקים כדי למנוע דליפות. יש להימנע מצריכת כל כמות הדלק במיכל. הדבר עלול להכניס זיהומים למערכת

רצוי לעקוב אחר צריכת הדלק ולהקפיד על החלפת מסנן האוויר ומסנן הדלק בתדירות הנכונה. רצוי לזכור, שלמאייד חמש מערכות הפועלות תוך תיאום הדדי והן: מערכת ההתנעה, ערכת הסרק, המערכת הראשית, מערכת האצה ומערכת מחסך.

י. מושקוביץ

הגרמנים שומרים על חיינו, ואיפה קורפו?

יוזמה של ראשי המועצה הלאומית למניעת תאונות הולידה באחרונה שיתוף פעולה חשוב: 50 עמדות מצוקה לנהגים בעלות של כ־500 אלף דולר, יותקנו בכביש הערבה על חשבון ארגון מערב־גרמני העוסק במניעת תאונות־דרכים.

שמואל בולגר, מנכ"ל המועצה הלאומית למניעת תאונות, מוסר כי עמדות המצוקה יותקנו במירווחים של 3 ק"מ לערך לאורך הכביש דימונה־אילת, ויפעלו על בסיס קשר אלחוטי אשר יוזן מסוללות סולאריות שיפחיתו את עלות השימוש ויייעלו אותו. עוד מדגיש בולגר כי מצוקת הנהגים, במקרים של תאונות דרכים, מורגשת במיוחד בכביש הערבה המרוחק מרחק רב ממרכזים רפואיים או תחנות מידע אחרות, דוגמת המשטרה או מגן־דוד־אדום.

בימים אלה כבר החל הארגון המערב־גרמני, „קרן פגלר", בגיוס כספים הדרושים לביצוע ההתקנות. משרד התקשורת ומשרד התחבורה הישראליים יהיו מופקדים על תחזוקת עמדות המצוקה ועל מימון הפעילות הנוספת הכרוכה בחיבור העמדות למערכת אינפורמציה אשר תקלוט את קריאות המצוקה ותשגר עזרה רפואית מקצועית לטיפול בנפגעים.

יוסף חסמן, המופקד במסגרת המועצה הלאומית למניעת תאונות על הקשרים עם מערב־גרמניה, מציין כי „קרן פגלר" אשר תממן את הקמת עמדות המצוקה בכביש הערבה, הוקמה ע"י אב ששיכל את בנו בתאונת דרכים קטלנית כאשר העזרה הרפואית בוששה להגיע. האב שהחליט בעקבות התאונה להקדיש את חייו למניעת תאונות דרכים, פעיל בהקמתן של עמדות מצוקה בכבישי מערב־גרמניה, ורואה ביוזמתה של המועצה למניעת תאונות בכביש הערבה פרוייקט בטיחותי חשוב.

BX דיזל בישראל

ה־BX-19 דיזל ישווק בארץ החל ממחצית יוני הקרוב.

בדגם שישווק 4 מקומות פרט לנהג, הוא בעל נפח מנוע של 1905 סמ"ק, והספק של 65 כ"ס דין. בתיבת ההילוכים 5 הילוכים קדמיים, מהירות מירבית של 157 קמ"ש. תצרוכת הסולר חסכונית ביותר, 18 ק"מ לליטר, במהירות קבועה של 90 קמ"ש.

ה־BX-19 TRD דיזל מצויידת במשאבת דיזל ו־4 מורקי דלק פשוטים, הגה־כוח מותקן בדגם זה כסטנדרט.

המכונית מצויידת בבלמי דיסק קדמיים ואחוריים, מגבר־בלם, למערכות הידראוליות נפרדות, וסת־לחץ של הבלמים האחוריים, על־פי העומס על המתלים האחוריים.

מתלה נפרד לכל גלגל, מערכת הידרופנאומטית להגבהה עצמית, מוטות מייצבים רוחביים מלפנים ומאחור, מגנגון מיוחד לייצוב. ואיזון המרכב בנסיעה. על רצפת המכונית שטיחים מקיר לקיר, נעילה חשמלית מרכזית ל־5 הדלתות ועוד שכלולים והידורים לנוחותו ובטיחותו של הנהג והנוסעים.

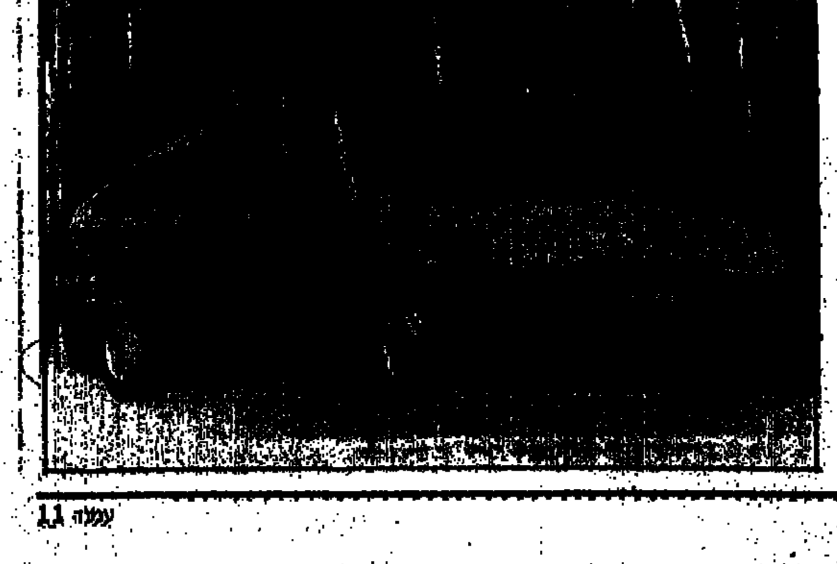

הכסף יענה על הכבוד

"בזכות" השואה אפשר להשיג כסף גרמני, על חשבון הכאב והכבוד. רקע זה כנראה מצמיח עורך־דין ישראלי, המלמד סניגוריה על מי שמואשם בפשעים נגד העם היהודי

מאת נפתלי בן־משה

אני אינני יכול להפקיע את עצמי מרגשותי הטבעיים ומשכלי הפשוט ואינני מסוגל לנער מעלי את רגשי הבוז והסלידה, שאני חש אל סניגורו היהודי של איוואן דמיאניוק, הלא הוא עו"ד יורם שפטל. אולי אנשים יותר מתוחכמים ויותר שכלתניים יכולים. אני לא.

אני יודע שזה לא מקובל לתקוף סניגור, הממלא והחייב למלא את תפקידו באמונה כלפי שולחו. אך אני גם לא שוכח שאיש לא הכריח את יורם שפטל לקבל על עצמו את המשימה. גם תליין בארצות בהן נהוג עדיין לתלות אנשים כדת וכדין ממלא את תפקידו החיוני באמונה ובשלמות. אך איש לא יוכל לגזול ממני את שאט־הנפש שאני חש כלפי אדם הבוחר לעצמו את מקצוע התליינות כפרנסה. כשם שאיש לא יוכל לחבב עלי את מקצוע השוחטות, שהוא מקצוע כשר למהדרין.

יורם שפטל קובל על הקהל באולם המשפט, העויין אותו, ועל התקשורת שאינה נוהגת באובייקטיביות. אך מה לנו קהל ומה לנו תקשורת — והרי הוא מאשים את חבר השופטים עצמו בעוינות תהומית כלפי הסניגוריה. מי שטוען שכל משפט דמיאניוק אינו אלא הצגה, יטען באותו הגיון, שהשופטים היושבים בדין והנוטלים תפקיד מרכזי בהצגה — אינם שופטי צדק והם יורדים לחייה של הסניגוריה המקלקלת להם את ההצגה. תביעת הסניגוריה מחבר השופטים, שיפסול את עצמו אינה קונטרנות לשמה, ויש לה מטרה ברורה, והיא להכין כבר עכשיו את הרקע לסיומו של המשפט — למקרה שבית המשפט הישראלי ימצא שאיוואן דמיאניוק שלפנינו הוא אמנם איוואן האיום מטרבלינקה. צריך כבר עכשיו לזרוע ספק בצדקת המשפט הישראלי ולקעקע את אמינותו בעיני העולם. אמנם בית הדין פסק מה שפסק — אך מה ערך יש לפסיקתו אם הוא מראש לא היה אובייקטיבי וניהל את המשפט באורח חד־צדדי? איוואן דמיאניוק, שנפל קרבן לדחף הנקמה היהודי, שאינו ניתן לריסון אפילו בידי שופטי ישראל — עוד ייהפך לקדוש־מעונה בעיני שונאי ישראל, שהם רבים ומגוונים יותר מכפי שאנו יודעים והמכסים לעתים קרובות את ערוותם האנטישמית באיצטלאות נאורות והומאניות כביכול.

הסניגור אוקונור, שהוא כנראה חכם יותר מכפי שהוא נשמע, היה לו כנראה די שכל לנצל את טפשותו של שותפו היהודי ולהטיל עליו משימה זו של ערעור וכירסום באמינותו של חבר השופטים, והוא אמנם ממלא משימה זו במסירות ובדבקות. אני שואל את עצמי: מה מניע את יורם שפטל? הכסף? הפרסום? שניהם יחד? לצאת מאלמוניות של עורך־דין אפור ומיוגע אל הזרקורים של משפט בעל עוצמה ותהודה בינלאומיים — זה פיתוי אדיר לאדם הרואה בכך הזדמנות חיים חד־פעמית. תמיד יימצא אחד כזה שאינו בוחל בשום דבר ושימצא צידוק מוסרי ועקרוני למלאכתו.

כדי להיראות בעיני הבריות כאיש הממלא שליחות בשירות הצדק והמשפט, ואולי כדי להרגיע את מצפונו, חייב יורם שפטל להוכיח היפר־דבקות בחפותו של אותו אוקראיני עבה עורף. והדבר בא לידי ביטוי בנוטות טיעוניו והסלמת התבטאויותיו במהלך המשפט נגד השופטים ונגד המשפט. אך מניין הוא רכש את הבטחון הבלתי מעורער הזה בחפותו של איוואן דמיאניוק? מאוקונור ואולי מאיוואן עצמו? והיה אם בכל זאת יורשע איוואן דמיאניוק? מה יקרה אז למצפונו של יורם שפטל, סניגורו היהודי של איוואן האיום מטרבלינקה?

*

מדוע אני נטפל לאיש הקטן הזה, יורם שפטל? כי זה מציק לי מאד כאדם, כיהודי. הרי הוא כמוני כמוך — ואולי אפילו פאטריוט יותר גדול ממני. אז איך אפשר? אני רוצה להבין ואינני יכול. ואולי צריך לראות את תופעת יורם שפטל על רקע יותר רחב — על רקע הפער העצום השוחת עלבון וכלימה בין העיסוק האובססיבי שאינו פוסק — וטוב שאינו פוסק — בתהומיות השואה ובמוראותיה, לבין ההתנהגות שלנו ביחסינו האינטימיים והלבביים עם גרמניה ועם הגרמנים. אינני יודע איך היה נוהג עם אחר במקומנו. אולי היה מתייחר פחות עם כאבו אך נוטר יותר את שנאתו ושומר יותר על כבודו.

בעיצומו של משפט דמיאניוק, שבו כמעט ונשכחה העובדה, שאת השמדת היהודים הגו, תיכננו והוציאו לפועל הגרמנים ולא האוקראינים, הגיעה לכאן נבחרת הכדורגל של מערב גרמניה למשחק ידידות עם נבחרת הכדורגל של ישראל. איזו חינגה ואיזו הילולה ובכלל, במדור הספורט בטלוויזיה גרמניה היא מעל לכל? כבר הגיעו לישראל נבחרות לאומיות, אך התלהבות כזאת טרם הציפה את ישראל. והנה בימים אלה מתכונן נשיא המדינה לערוך ביקור ממלכתי בגרמניה. מה זאת — אם לא רהביליטציה מלאה לגרמניה? לא הועילו התחנונים ולא הועילו המחאות. הנשיא, במצוות הממשלה, בשלה. הוא על הביקור לא יוותר.

*

לא די לנו ביחסים מדיניים וכלכליים הכרחיים עם גרמניה אלא צריך להוסיף עליהם ריעות וידידות. שפעה כזאת של ידידות לא תמצא בשום מדינה אחרת. משלחות של רצון טוב ומשלחות ידידות מכל המיגוונים האפשריים אצות־רצות מפה לשם (בעיקר מפה לשם) ומשם לפה. בדרך־כלל משלבים בתוכנית ביקור בדכאו או בברגן־בלזן, לשם יציאת ידי חובת השואה, ואחר־כך מתרועעים ביחד ושותים לחיי הידידות הישראלית גרמנית. ערים ועיירות בישראל מנהלות ביניהן מעין תחרות מי תקדים את מי לכרות ברית תאומים עם עיר ואם בגרמניה. ויש לנו כבר עיר תאומים עם מינכן ועיר תאומים עם נירנברג. וישנה ליגה לידידות ישראל גרמניה בראשותו של חה"כ רב בן־מאיר, וישנם מכונים ומוסדות מפוארים שעיקר קיומם הוא ממשאבים גרמניים, הרואים את עצמם מחוייבים לפתח קשרי תרבות וידידות עם גרמניה. שלא לדבר על אנשים פרטיים, לא רק זונות וסוחרי סמים וספסרים, אלא גם אמנים ואנשי מדע, שגילו את מקור השפע הגרמני.

האם התאהבנו בגרמנים? לא. מי אוהב גרמנים? התאהבנו בכסף הגרמני, שבזכות השואה אפשר להשיג בגרמניה יותר בקלות ויותר בשפע (ואין לכך כל קשר לנושא השילומים). הכסף יענה על הכל. על הכאב, על החשבון, על הכבוד. הבה נודה על האמת: זוהי הצביעות האיומה בה אנו חיים זו תקופה ארוכה. מה הפלא שמן הרשן הזה צומח גם אחד כיורם שפטל.

כך לא עושים מלחמה

(המשך מעמוד 7)

למטמיני הפצצות בגל הטרור בפאריס בסתיו שעבר, בינואר הם אידחו משלחת מחבלים מחיזבאללה, שבאה לאתר מטרות לפיגוע. נהג המונית בקבוצה הודה, כי הוביל מטעני חומר נפץ לשדרות אליזה בכמה פיגועים בסתיו. השוטרים מחפשים עתה מטמוני נשק ביערות פונטנבלו.

ראש הקבוצה, מוחמד מהג'דר, בנו של מנהיג שיעי מבעלבק, שהופעל פה על־ידי השירותים האיראניים והקים את הרשת, מכריז על עצמו בחקירות כ"לוחם איסלאמי". הוא תואר כאחד ממייסדי חיזבאללה בבעלבק, מאנשיו של איש מכוניות־התופת חוסין מוסאווי. הוא והתוניסאי סלח הירבו לנסוע לטהראן ולביירות וביקרו במקום בו זכו לברכת לוחמי האיסלאם של האייתוללה חומייני. חיזבאללה איים אתמול על צרפת בפעולות־גמול. הוא האשימה ב"חטיפת בני־ערובה מוסלמים".

למשטרה אין ספק, כי שמה יד על רשת חבלה מסוכנת, שעסקה בהכנת פיצוצים בגל הטרור החדש. בקציר הדמים בפיצוצי הסתיו שעבר נימנו 13 צרפתים ו־250 פצועים. שמונה מחבלים נלכדו על סף ביצוע פיגועים רצחניים. השירותים האיראניים הזמינו התנקשויות בחיי הנשיא מיטראן, שיראק, שר הפנים פסקואה ופיצוצים ברכבות. נהג המונית חסן ארוא מסר לחוקרים, כי תכננו להניח מטען ולפוצצו מול בית הטלוויזיה, בשעה ששיראק ייצא מהופעה בתוכנית "שעת האמת". הם היו אמורים לתקוף רכבות עמוסות נוסעים בחופשת חג הפסחא.

במהלך החקירה הם הובילו את החוקרים אל מחבואי חומר נפץ ביערות מסביב לפאריס. חומרי נפץ שאולי שימשו בהתנקשויות הסתיו. נמסר כי זממו את הפיגועים כהמשך לסחטנות של ארגון הטרור השיעי "הצדק המהפכני" תמורת בן־הערובה נורמנדן.

ראש הקבוצה, שזוהה כפואד עלי סלח, והלבנוני התאמנו במחנות משמרות־המהפכה באיראן. סלח היה אמור לבצע את הפיגועים. המחבלים נהנו מכיסוי הגון. הם עסקו במקצועות מכובדים, בין השאר, בעל חברת בשמים, נהג מונית, בעל מסעדה. הלבנוני מבעלבק, מוחמד מוהג'ד, 34, איש חיזבאללה שהיה נשוי לצרפתיה, תואר כסוכן של השירותים האיראניים שהפעילו את הקבוצה. הוא בא לפני שלוש שנים לצרפת "ללימודים תיאולוגיים" ונשא צרפתיה ממוצא אלג'ירי. אביו היה אחד מראשי כוהני הדת השיעים בלבנון.

המחבלים פעלו בפקודת איראן. הקיי־דורסי נבהל, ושיכנע את שר הפנים פסקואה שלא לנקוב בשם־איראן כמפעילת הקבוצה, מתוך חישובים פוליטיים ודאגה לחיי בני־הערובה. שר הפנים אמר, "עקב הנסיבות לא נשמיע קריאות קוקי־רייקו".

לעזאזל השיר

(המשך מעמוד 8)

ספרותית. זו שאלה סוציו־אקונומית טהורה. היו עושים טובה גדולה לסופרות ישראליות רבות, אילו נתנו להן את הכסף שהשקיעו בכנס. מבחינה מהותית, אם יש הבדל בין ספרות נשים לספרות גברים, הרי זהו אותו הבדל שנובע מייחודיות של כל אשה או גבר כאדם. זה בדיוק כמו שהתייחסות שלי תהיה שונה משלך, כי אמנם שתינו נשים, אבל שונות. אשה שנמצאת הרבה במטבח וזה מעצבן אותה, תכתוב על זה. אחרת לא. לכן זה מאפיין קולקטיבי של חומרים. לא תימטיקה של ספרות נשים.

מצד שני, לנשים סופרות היום יש מודעות כזאת למה שקורה לכל הנשים והזדהות מתוך ייחודיות. כי בסופו של דבר כל הנשים הן אשה אחת, למרות ההבדלים.

הסופרת שולמית הר־אבן נשאה דברים בכנס בסמפוזיון שדן בשאלה האם קיימת ספרות נשים. הר־אבן אינה חברה במשלחת הישראלית, כי היא מתנגדת, לדבריה, לייחוד של ספרות נשים מספרות אחרות. לדעתה, ספרות נשים זה מונח סוציולוגי ולא ספרותי. בעיקר היא מתנגדת ליצירת מיתולוגיות, גם מיתולוגיה שהיא אשה. מה שכן קיים בייחוד בספרות נשים, לדעתה, הוא התייחסות מיוחדת מצד חלק מהמימסד הספרותי הגברי אל ספרות נשים. לדוגמה, עורך בכתב־עת ספרותי מסוים נותן אוטומטית למבקרת אשה לבקר אשה סופרת.

הר־אבן: "המימסד הספרותי מרגיש מאוים מפני נשים, אבל את זה צריך להפריד מעניין הכתיבה. נשים כתבו וכותבות ספרים גדולים, שמעולם לא נחשבו לספרים "נשיים"".

דאבל לבנות בת־ים ולבני עין־המפרץ/מטה אשר

● כדורעף

מעופפי עין־המפרץ/מטה־אשר הביסו 0:3 את הפועל המעפיל * בנות בת־ים גברו על הפועל עין החורש 1:3

מאת יצחק ויסהוף

אורן שר ואורי חבר, מכבי הכדורעף של הפועל מטה אשר כתמו אמש את חבריהם לזכיה בגביע המדינה כשניצחו את הפועל המעפיל 0:3 בקרב שערך 91 דקות בלבד.

הפועל מטה אשר זכתה בדאבל. במוצאי שבת הבטיחו בחוריו של המאמן־שחקן אורי חבר זכיה באליפות המדינה. לחבר היה זה דאבל שני תוך שנתיים. בשנה שעברה זכה בתואר הכפול עם הפועל בת־ים.

קבוצה נוספת שזכתה באליפות ובגביע היא קבוצת הנשים של הפועל בת־ים. שחקניות בת־ים גברו בהצגה המוקדמת אתמול על בנות עין החורש 1:3 לאחר דו קרב מרתק.

צמד־חמד שר חבר

במשחק המרכזי של הערב כו ניסתה הפועל המעפיל להשיג את הגביע לאחר שהפסידה את האליפות היא נתקלה בקבוצה צעירה ושאפתנית ובעלת כושר גופני עדיף.

במערכה הראשונה שערכה 25 דקות הוליכו אורן שר וחבריו 2:4, ו־2:7. אליעזר כגן המצויין הצליח, בעזרת יניב בר נצר, הצעיר להשוות ל־7:7. אולם שחקני מטה אשר במשחק הגנה מצויין חסמו את ניסיונות ההנחתה של המעפיל וניצחו — 11:15.

במערכה השנייה, לאחר שיוויון 8:8, הצליחו ברינצר וכגן להוליך 9:12. כשנדמה היה ל־1500 הצופים באולם האוניברסיטה כי המעפיל תשווה במערכות התעוררו הצמד־חמד חבר את שר ובתצוגת כדורעף מרשימה מוטטו את מערך המעפיל — 13:15 במערכה שנמשכה 35 דקות.

המעפיל הוליכה 1:7

את המערכה השלישית פתחו כגן וחבריו היטב. הם הוליכו 1:7 אולם לא שחקנים כאורן שר ואורי חבר יכנעו. שוב הצליחו השניים לסחוף את חבריהם יוחאי בורנשטיין, אלדד לחוביץ, גלעד דורון, דורון שרמי והמחליפים ליסאי, ויסמן וכהן לתצוגה מרשימה — 8:11, 8:13 ובסיום 9:15 בפרק זמן של 31 דקות.

בשורות המעפיל התעלה כאמור כגן. יתר חבריו סבלו מעייפות רבה. ארנון עמיר הענק סבל מחוסר יציבות. שמאי גלזר ניסה בכל כוחו לסייע לכגן. אבישי קרפובסקי הותיק ניסה להקרין מנסיונו ויריב בר־נצר הצעיר הנחית מספר כדורים. אולם שחקני מטה־אשר בזכות הכשרון ורוח נעורים ניצחו במאבק מרתק למרות שהנצחון נראה חלק.

שפטו במשחק גבי קראוס ומיקי ממרן. מנכ"ל הוועד האולימפי אורי אפק העניק את גביע המדינה לאורן שר קפטן ה[illegible] המנצחת.

הזוג המלכותי, קפטן הפועל מטה אשר אורן שר וקפטן הפועל בת־ים [illegible] הרשקו עם הגביע בידיהם. (צילם: אריה קנ[illegible])

יש גביע בבית הרשקו

"השלמנו את המשימה של העונה [illegible] בעונה החולפת זכינו באליפות ואילו [illegible] באליפות וגם בגביע. בעלי יעקב [illegible] יכול להגיד כי לא יהיה לו גביע [illegible]" סיפרה באושר אמש לאחר הנצחון 1:3 [illegible] קבוצת הפועל בת־ים על הפועל עין החורש ענת הרשקו קפטן בנות בת־ים.

ענת שעלתה לשחק לאחר 10 [illegible] היתה השחקנית הבולטת בקבוצתה. "[illegible] את עצמי. באימון אתמול לא הייתי [illegible] לנתר."

מה שהקל על הפועל בת־ים לזכות [illegible] היתה פציעתה של רוני בר [illegible] עין החורש. רוני נפגעה במיניסקוס [illegible] השלישית, יצאה ולא שבה לשחק. [illegible] ויציאתה גמה להפסד עין החורש אולם [illegible] הפועל בת־ים היתה דיעה שונה: "פציעתה [illegible] רוני לא השפיעה כלל. עמדנו לא [illegible] המגרש ולכן נוצחנו בשתי מערכות. [illegible] תלוי בנו. כששיחקנו היטב ניצחנו." [illegible]

15:7, 8:15, 15:10, 7:15, 2:15.

המשחק ארך בדיוק 100 דקות [illegible] נתנאל תרום ופיני שמפלינר.

כגן עוזב את המעפיל

מאת יצחק ויסהוף

"זה היה המשחק האחרון שלי בהפועל המעפיל. בשנה הבאה אולי אחזור ל[illegible] באיטליה. אני מאוכזב. שיטת המשחקים ובמיוחד שלושת המשחקים האחרונים הרסו את כל העונה. הגמר היה הרוס. טורניר האביב ימנע ביוון שהשחקנים [illegible] מבחינה מנטלית". כך הגיב אליעזר כגן כוכב הפועל המעפיל מיד לאחר הפסד קבוצתו 3:0 להפועל מטה אשר.

מבחינה ספורטיבית אין לי כל תרוץ. מטה אשר זכתה בתואר הכפול בצדק. אבל אם שלושת המשחקים היו נערכים באמצע העונה אין לי ספק כי היינו מנצחים. [illegible] (אמש) הם לא שיחקו גדול, הם נתקלו בקבוצה ששיחקה בחוסר חשק".

אורי חבר, מאמן שחקן מטה־אשר, היה מאושר: "הוכחנו לכולם כי האליפות לא [illegible] במקרה. אם הצלחנו לנצח את המעפיל 3 פעמים תוך שבוע סימן שאנו הטובים ביותר. אני מעריך כי ראית כיום את האלופה של העשור הקרוב".

חבר הוסיף: "השנתיים הקרובות יהיו המבחן שלנו. אם נמשיך ביכולת [illegible] ונשמור על הצוות הקיים נהיה אלופים למשך שנים הרבה, מוקדם לצאת בהצהרות", הצהיר עובד השלחין מקיבוץ כפר מסריק.

אורן שר מהפועל מטה־אשר מנחית מול חסימת מעופפי המעפיל אמש בגמר הגביע שהסתיים בנצחון מטה־אשר 0:3. (צילם: אריה קנפר)

מכבי יפו, הפועל פ"ת, הפועל כפ"ס וביתר ת"א ברבע הגמר

ניצחו אתמול במשחקים החוזרים בגביע המדינה * יפו, כפ"ס וביתר ת"א הדיחו קבוצות מהליגה הארצית ואילו הפועל פ"ת הכניעה בדרבי את מכבי לאחר דו קרב בעיטות עונשין מ־11 מטרים

ג'רבי גבור הדרבי

הפועל פתח־תקוה — מכבי פתח־תקוה 0:0 (3:4 בבעיטות 11)

הקבוצות ברבע הגמר:
- ● בית"ר ירושלים
- ● מכבי תל־אביב
- ● הפועל כפר־סבא
- ● מכבי נתניה
- ● הפועל פתח־תקוה
- ● מכבי חיפה
- ● בית"ר תל־אביב
- ● מכבי יפו

מאת משה רוזנברג

רוני ג'רבי, שוער הפועל פתח־תקוה, היה אתמול גבור הדרבי הפתח־תקואי [illegible] רק בתום דו־קרב בעיטות עונשין מהנקודה הלבנה 3:4 להפועל פתח־תקוה. במשך 120 דקות המשחק לא נבקעו שערים.

המשחק שהיה משעמם התחיל להתעורר בדקה ה־121 בבעיטות העונשין. ראשון הבועטים ירון צ'אלוני קבע 0:1 למכבי. ניר לוין [illegible] השווה ל־1:1.

אייל גלייבטר שאמש התחתן [illegible] הוא בעט חלש וג'רבי הדף. אלון חזן קבע 1:2 להפועל.

יעקב אוזבל ממכבי היה חיוור. [illegible] בעט חלש וג'רבי שוב הדף את הכדור. [illegible] שמחה בהפועל מול עצב [illegible] ניל סאבו קבע 1:3 להפועל.

השחקן המצטיין: רוני ג'רבי

רפי כהן צימק ל־3:2. איתן בודניוק שהכניס בבעיטה בעט פנימה [illegible] השופט יאיר טילינגר פסל. [illegible] בעט גבע מרכוס והשוער [illegible] פביאן קלט.

אלישע לוי ממכבי השווה ל־3:3. [illegible] אדירה. הכל הוטל על כתפיו של [illegible] האחרון. שוב איתן בודניוק. [illegible] הוא רץ מהר ובעט אל בין [illegible] 3:4 להפועל פתח־תקוה.

אין ספק ש־1500 הצופים [illegible] והיו מתוסכלים [illegible] שכן תוך שבועיים הם חזו [illegible] שנמשכו ארבע שעות [illegible] לא ראו שערים. גם אתמול היתה מכבי חלשה, בעיקר במחצית הראשונה, ואפילו לא בעטה בעיטה אחת לעבר שער הפועל. רק בדקה ה־51 נבעט הכדור הראשון מרגליו של רפי כהן אולם ג'רבי קלט היטב.

גם הפועל פתח־תקוה שיחקה גרוע. אמנם הקבוצה תקפה יותר במהלך המשחק אולם חלוציה היו נירפים וחסרי מחץ. רק אירוע אחד ראוי לציון. היה זה בדקה ה־98 כשגבע מרכוס נגח מקרוב למשקוף הפנימי. אירועים אחרים לא היו במשחק הגרוע שנערך באצטדיון בפתח־תקוה.

● הפועל פתח־תקוה: ג'רבי, קוואשווילי, בודניוק, סאבו, ד. לוי, לסרי (אליה), מחפוד (נהרי, לוין), חזן, מרכוס, בסון.

● מכבי פתח־תקוה: פביאן, אוזבל, פרסלני, צופין, ז'אן, מ. כהן, א. לוי, שעשוע (בגלייבטר), ירוחם, ר. כהן, בניה (בן־שמעון).

אייל גולייבטר. אמש נשא לאשה — נורית לבית קופמן. לפני כן עוד הספיק להחטיא כדור עונשין מ־11 מטרים בדרבי הפתח־תקוואי.

יאני ויפה צפו בכנרת

הפועל כפר־סבא — הפועל טבריה 1:2 (1:1)

מאת אברהם בין

הפועל כפר־סבא העפילה לשלב רבע הגמר לאחר שעברה משוכה קשה ברמת הפועל טבריה מהליגה הארצית אותה ניצחה 1:2.

המחצית הראשונה התנהלה דווקא ביתרון טבריני ברור כשהחלוצים מאיר עמור, משה אזולאי ועופר דן חלפו על פני הגנת כפר־סבא אולם לא יכלו להכניע את השוער המצויין אדיר שמיר.

מנגד התבססה כפר־סבא על התקפות מתפרצות ובדקה השמינית עלתה ליתרון 0:1. נח איינשטיין הגביה כדור שעבר את כל מגיני טבריה ואלי יאני בעט מהאוויר מחמישה מטרים, והכדור נעצר רק ברשת.

הטבריינים הגיבו במהירות וכבר בדקה ה־20 השוו את התוצאה. מאיר עמור הפעלתן שלח כדור עומק, הגנת כפר־סבא קפאה על מקומה ומשה אזולאי בעט משמונה מטרים לפינה הימנית וקבע 1:1.

הכפר־סבאים פתחו את המחצית השנייה בהסתערות בניצוחם של מייקל יפה המוכשר בקישור והחלוץ המסוכן אלי יאני. בדקה ה־46 נקבעה תוצאת המשחק.

אלי יאני מסר בתוך הרחבה כדור למייקל יפה, זה בעט מעשרה מטרים, השוער מרדכי בן־איבגי הדף את כדורו אולם יפה בפעם השנייה מדרייק והכניע את שוער טבריה — 1:2.

מכאן ועד לסיום שיחקו הכפר־סבאים במערך נסוג. הטבריינים לחצו אך ניכר חסרון רגל מסיימת. בדקה ה־57 טענו הטבריינים לכדור עונשין מהנקודה הלבנה לאחר שאופיר בן־חיים הכשיל את עמוס בליטר בתוך הרחבה.

עד לסיום לא השתנתה התוצאה. הכפר־סבאים "משכו זמן" לקול שריקות הבוז של 3000 הצופים שחזו במשחק שנערך בטבריה ובו שפט חיים ליפקוביץ.

● הפועל טבריה: בן־איבגי, אבוטבול, אדרי, ממן, א. דן, דרעי, י. לוי, ברטר, אזולאי עמור, ע. דן.

● הפועל כפר־סבא: שמיר, מללי, סיימון, רבינוביץ', איינשטיין, יפה, א. בן־חיים, ח. בן־חיים (גרמיש), רביבו, יאני, מיימוני.

השחקן המצטיין: מייקל יפה

חולון תקפה — בית"ר ניצחה

בית"ר תל־אביב — הפועל חולון 1:3 (0:1)

מאת אלכס קליין

הפועל חולון מהליגה הארצית לא הצליחה אתמול ליישם את עליונותה הברורה במהלך משחקה מול בית"ר תל־אביב מהלאומית וספגה הפסד "בלתי צודק": 3:1.

גבור הנצחון היה שוער בית"ר תל־אביב אלי ג'רבי. ג'רבי הציל במהלך המשחק שישה כדורים שנראו כבר מפרפרים ברשתו. לשיאו הגיע בדקה ה־64 כשבני רמתי בעט כדור משישה מטרים אולם ג'רבי, בזינוק נהדר, הדף את הכדור. גם ליאון פנסו וארז שקרוקה נכנעו בדקות הסיום ליכולתו המעולה של השוער.

הבית"רים הבליטו בשורותיהם, פרט לשוער ג'רבי, גם את החלוץ ירון כהן. חלוץ זה עשה צרות להגנת חולון, הבקיע שער נדיר ביופי ובישל שער נוסף.

בדקה ה־11 עלתה בית"ר תל־אביב ליתרון, יוסי אדרי קלט כדור, הקפיץ אותו באוויר ובבעיטה מעשרים מטרים השכין את הכדור ברשת 0:1.

הבית"רים שנסוגו כל העת לשערים הגדילו את יתרונם בדקה ה־67. ירון כהן הגביה מימין ומאיר יחזקאל נגח מקרוב פנימה 0:2.

השער היפה במשחק הובקע בדקה ה־70. ירון כהן שלח כדור אדיר מ־20 מטרים, מזווית חדה, פנימה.

השחקן המצטיין: אלי ג'רבי

ארבע דקות לפני הסיום הצליחו שחקני חולון, שתקפו ללא הרף, להבקיע שער כבוד. נסים חלפון בעט כדור עונשין מ־25 מטרים, שהפתיע את השוער המצויין ג'רבי — 1:3.

שפט יצחק בן־יצחק, לעיני 500 צופים, במגרש וינטר.

● בית"ר תל־אביב: ג'רבי, קצב, צמח, ידידי, יעקב כהן טורס (מ. יחזקאל), מזרחי, אדרי (בן־נתן), נסים כהן, לביא, ירון כהן.

● הפועל חולון: ש. ישראל, יהוראי, יעקבי, פרחן, חלפון, י. זיתוני, ליברמן (עמרני), עציוני, רמתי (רבנפרס) פנסו, שקרוקה.

מכבי הגיעה ללוזאן. המאמן צבי שרף מודאג וגם מדאיג כשאומר:

בכל מקרה מאגי לא יעיל בכל מאת האחוזים

ישראל פז, שליח "על המשמר" ללוזאן

את צבי שרף, מאמן מכבי תל־אביב, מדאיגה פציעתו של קווין מאגי. את דן פטרסון, מאמן טרסר מילאנו, מטרידה פציעתו של דינו מנגין — אלה החרשות הטריות 48 שעות לפני הגמר הגדול בגביע אירופה לאלופות מחר בלוזאן.

אמש לא נטל מאגי חלק פעיל באימון הראשון של מכבי ת"א בלוזאן. הוא הסתפק בזריקות לסל. צבי שרף נראה מוטרד. הכדורסלן מקבל אמנם טיפולים אינטנסיביים אבל קרסולו עדיין נפוחה. נראה כי שרף לא יאמץ את מאגי באימונים עד למשחק. שרף אמר אמש "נראה לי כי בכל מקרה לא יהיה קווין יעיל בכל מאת האחוזים".

עיתונאי איטלקי, מצ'יני, אותו פגשתי בתחנת הרכבת בלוזאן אמר לי כי טרסר בכושר מעולה אבל מנגין נפצע ברגלו באימון ביום ראשון וביומיים האחרונים לא התאמן כלל וקשה מאד לדעת מה יהיה מצב השריר שלו ביום חמישי.

לבד מפציעת שני השחקנים החשובים מאוד לקבוצותיהם, נמצאים שני היריבים במתח רב.

שחקני מכבי ת"א שהגיעו אתמול אחר הצהריים ללוזאן ביקשו להתאמן באולם המשחקים אולם הסתבר כי הרצפה המקורית שקעה ובמקומה הובאה רצפה חדשה מז'נבה אך היא לא היתה מוכנה. יש לי הרושם שהשוויצים לא מיהרו להרכיבה מאחר שלא רצו להרגיז את האיטלקים ולמנוע רינונים שאיפשרו לשחקני מכבי ת"א להתאמן יותר...

מכבי ת"א נאלצה איפוא לקיים אמש אימון מקוצר באולם המועדון המקומי של פ.צ. לוזאן.

צביקה מחכה לסרט

הבוקר יתאמנו שחקני מכבי ת"א באולם המשחקים במאלי, בו ייערך המשחק, ואחר כך תערך מסיבת עיתונאים.

קבוצת מכבי ת"א שוכנה במרחק מה מהעיר, כדי למנוע הטרדות שהחלו להגיע קילוחין קילוחין. צבי שרף מקווה לקבל הבוקר את סרט הווידיאו של גמר הגביע האיטלקי בו ניצחה טרסר־מילאנו את סקבוליני פזארו 93:95.

שרף מבקש לשמור על שקט תעשייתי. מספיקות לו הבעיות עם קווין מאגי ולכן מנסה להרגיע את העניין עם מיקי ברקוביץ, עליו אמר "לכל אחד הרגשות שלו. הדבר לא צריך להשפיע. אנו רוצה את מיקי במוראל גבוה ביותר לקראת הגמר".

טרסר מילאנו תגיע היום בצהריים. האלופה האיטלקית תשוכן במלון פאלאס במרכז לוזאן. אחר הצהריים תקיים מסיבת עיתונאים.

אנשי תקשורת, בעיקר ישראלים ואיטלקים, כבר הגיעו ללוזאן ופתחו במבצע אדיר של איסוף חומר. גם אוהדים רבים, בעיקר ישראלים, החלו להגיע. עברית שפה שנשמעת בימים אלו ברחובות ערי שוויץ.

חנני, ברודי וסילבר

המארגנים מתכננים מבצע גדול במיוחד בקשר לבואו לגמר של נשיא מדינת ישראל חיים הרצוג. מבחינה בטחונית זה כאב ראש עצום עבורם, אבל נוסף לו יחזור במשחק גם נשיא שוויץ ואורחים חשובים אחרים. אחד המארגנים אמר אמש: "הייתי רוצה שכבר יהיה יום שישי..."

שחקנים ותיקים של מכבי ת"א הגיעו ללוזאן. אתמול פגשתי את תנחום כהן מינץ, דוד פריש ושבתאי בן־בסט ששיחקו במכבי ת"א בשנים הראשונות להשתתפותה בגביע אירופה. אחרים עוד יבואו ביניהם טל ברודי, שהניף את הגביע הראשון בבלגרד ולו סילבר שיבוא מארה"ב.

למעלה מ־1000 ישראלים יצאו מנתב"ג ללוזאן

למעלה מ־1000 ישראלים משולהבים ונרגשים יצאו אתמול בדרכם ללוזאן, כדי לעודד את מכבי ת"א במשחק הגמר על גביע אירופה לאלופות.

שחקני הקבוצה, שיצאו במטוס "אל־על" לג'נבה היו רוגעים ולא היו מוכנים להתחייב שבשובם לנמל בן־גוריון מחרתיים, יהיה הגביע בידם.

"נעשה את המכסימום", אמרו השחקנים שנראו מאופקים אך בטוחים בעצמם.

גרשון ומכבי חיפה נפרדים

מאת יוסף גלזר

הנהלת מחלקת הכדורסל של מכבי חיפה החליטה אמש לסיים את הרומן שלה עם המאמן פנחס גרשון למרות שהקבוצה סיימה את הליגה במקום החמישי ותופיע בעונה הבאה במשחקי גביע קוראץ'.

המועמדים להחליף את גרשון הם יוסי הררי ומולי קצורין. מועמד נוסף משה וינקרנץ ירד מהפרק לאחר שחתם אתמול עם קבוצת הפועל ת"א לשלוש עונות.

כתבנו יצחק ויסהוף מוסיף כי אריה מליניאק הוא המועמד לאמן את הפועל חולון בעונה הבאה. קבוצתו של מליניאק, הפועל הגליל העליון, פנתה למאמן רלף קליין וגישה אצלו את מעמדו. קליין הודיע כי יהיה מוכן לאמן בגליל תמורת 50 אלף דולאר.

רז יוצא למשימת ריגול

אמנון רז, מאמן נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל ייצא בשבוע הבא לאירופה כדי לחזות במשחק הגומלין בין נבחרות הנערים של תורכיה ושבדיה.

אחת משתי הנבחרות תשחק בבית הגמר האירופי בחודש מאי בפריס, בבית הישראלי ולפיכך החליטו ראשי ההתאחדות לשגר את רז למשימת ריגול.

יפו: אלישע המושיע

מכבי יפו – הפועל חדרה 0:1 (0:0)

מאת עמי רוזנברג

אלישע ציפרוט, חלוץ מכבי יפו שנכנס לשחק בדקה ה־46 הוכיח את כדאיות כניסתו כאשר הבקיע, לאחר שלוש דקות, את שער הנצחון בנגיחה מול הפועל חדרה מהליגה הארצית — 0:1.

אין ספק כי שחקני מכבי יפו היו ראויים לנצחונם. הם גילו עדיפות בעיקר במרכז המגרש וניצלו עד תום חולשה בהגנת חדרה. שלמה אלקולומברה היה מהבולטים במגרש. בדקה ה־39 נגח אלקולומברה וכדורו חמק סמוך לקורה ובדקה ה־43 בעט מקרוב אך שוער חדרה מרדכי עטיה קלט.

היפואים המשיכו להכתיב את הקצב גם בפתיחת המחצית השנייה ואז בדקה ה־49 פרץ דוד אמיגה משמאל ותוך כדי ריצתו הגביה לרחבת החמש. ציפרוט נגח היטב וקבע 0:1.

הזדמנות להגדיל את התוצאה ניתנה ליפואים בדקה ה־64 לאחר שאמיגה שלח את מנשה מזרחי. השוער החדרתי יצא מולו, מזרחי נגח מעליו אך הכדור נבלם בקורה. השניים נפצעו בהתקלות ונזקקו לטיפול.

החדרתים התבססו על הגבהות כדורים מהאגפים והשוער נמרוד אברהם מיפו קלט את כל כדורי הגובה.

בדקות הסיום רבו הפגיעות הגופניות ובדקה ה־85 הרחיק השופט רחמים דינאצ'י את אלון לניארו מיפו שפגע ללא כדור בשריף מואסי החדרתי. במשחק הנוקשה שלף השופט גם שלושה כרטיסים צהובים לעברם של מנשה מזרחי ואלקולומברה מיפו וכן זיו שפירא מחדרה.

המשחק נערך במגרש מכבי יפו לעיני 300 צופים.

● מכבי יפו: אברהם, כהן־צדק, דניאל, יצחק לוי, סלימן, לניארו, שמעון כהן (ציפרוט), אלקולומברה, יוסי לוי, מזרחי, אמיגה (בוטביקה).

● הפועל חדרה: עטיה, עזרן (מכבס), אלחדיף, ז. שפירא, מואסי, כולומה, בן־שמואל, צ'אושו, גרזלן, ר. שפירא (אבו־מוך), מזרחי.

השחקן המצטיין: מנשה מזרחי

הטראגדיה של בנות הפועל עין־החורש. כוכבת הקבוצה רוני בר נפצעה כשקבוצתה הוליכה 1:2. היא הורדה מהמגרש וחברותיה נוצחו 3:2 בגמר גביע המדינה. (צילם: אריה קנפר)

גמר־ריד שני הערב בראשל"צ

מאת יוסף חכם

במפגש השני במשחק הגמר־ריד על תואר אליפות המדינה תארח הערב, בשעה 8.30, קבוצת מכבי ראשון לציון את הפועל ראשון לציון.

במשחק הראשון ניצחו המכבים 18:26.

במשחק אחר, על המקום השלישי, תארח הערב, בשעה 8.10 באולם האוניברסיטה ברמת־אביב, קבוצת הפועל רמת־גן את הפועל פתח־תקוה.

הערב חמישה משחקים באליפות אירופה בכדורגל. המוקד:

צפון אירלנד — אנגליה

מאת ש. מלברט

התעניינות רבה אופפת את אוהדי הכדורגל ברחבי אירופה, לקראת חמשת המשחקים שיתקיימו הערב במסגרת אליפות אירופה.

בבלפסט תארח צפון־אירלנד את אנגליה, הנוערת בראש בית מספר 4 עם מלוא הנקודות — ארבע לאחר נצחונות על יוגוסלביה בוומבלי (0:2) ועל צפון אירלנד (0:3).

משורות אנגליה ייעדר קשרה הבכיר של טוטנהאם, גלן הודל, בגלל פציעה. ההרכב יכלול את שילטון, אנדרסון, בוצ'ר, רייט, סנסום, וודל, בראיין רובסון (קפטן), מאבוט, הודג', ליניקר, ברדסלי.

בנבחרת המארחת לא יחול שינוי משמעותי מאז התיקו (1:1) נגד ישראל בר"ג, כשלמערך העורפי יחזור ג'ימי ניקול, המככב ברייג'רס הסקוטית.

המשחקים האחרים: בלגיה — סקוטלנד בבריסל (שוריינו רק 250 כרטיסים לאוהדים מסקוטלנד ותהיה זו הפעם הראשונה מאז אסון הרמים במאי 1985, שאוהדי כדורגל מבריטניה יורשו להיתלוות לנבחרתם).

ברקסהאם תארח וולס את פינלנד, בוינה ישחקו נבחרות אוסטריה וספרד ובסופיה: בולגריה — איר.

● „הולכים על ארץ נקיה"

עשרות חיילות מבסיס במרכז הארץ ישתתפו היום בניקוי ופינוי אשפה בצירי תנועה בחדרה וסביבתה במסגרת המיבצע „הולכים על ארץ נקיה" של השירות לשמירת איכות הסביבה.

המיבצע יימשך עד ה־12 באפריל ויטלו בו חלק 30 אלף בני נוער, חיילים ומתנדבים מכל חלקי הארץ. המתנדבים יקבלו שקיות אשפתונים וסיירו. לאורך צירי התנועה באיסוף וניקוי הדרכים.

במהלך המיבצע יסיירו גם מפקחי נקיון שיקפידו על מניעת השלכת פסולת מכלי־רכב חולפים בדרכים. עבריין שיתפש משליך פסולת לרשות הרבים צפוי לקנס של עד 3000 ש"ח.

ניצה רימון

ישיבת הוועה"פ של מועצת העתונות

חברי הוועד הפועל של מועצת העתונות מוזמנים לישיבה שתתקיים מחר, יום ה' 2 באפריל, בשעה 5 אחה"צ ב„בית סוקולוב" בתל־אביב.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

עירית טבריה

משרד מהנדס העיר

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת: תכנית מפורטת מס' 4799 שינוי לתכנית מפורטת מס' 2855 — הפקעת שטחים והרחבת דרכים — טבריה שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3242 מיום יב' באלול התשמ"ה (29.8.85) עמוד 3266, ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 15026 חלקות 61, 65, 86.

עיקרי מטרת שנוי התכנית: הגדרת מתחם תכנון, הפקעת שטחים לצורך הרחבת דרכים ופריצתן.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם תשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה טבריה שבעירית טבריה.

וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

יגאל ביבי

יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 7–3 בגוש 8228 רח' עמק חפר בחריגה, כהקלה: 40 ס"מ מקו בנין צדדי ויציאה לגג לכל חלקה, את התוכנית 293/84 ו־302/84 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

אל

הגב' שושנה צבי

הגב' זהבה צבי

הגב' אסתר צבי

הגב' חיה צבי

מר עזרא צבי

שכתובתם בלתי ידועה

הודעה עפ"י סעיף 106 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 תכנית פת/1254/ו.

עו"ד רבקה פרי הגישה התנגדות לתכנית שבנדון. הועדה המחוזית ברעה, כי ראוי להפנות את תשומת לבכם לזכותכם לפי סעיף 106 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 ביחס להתנגדות הנ"ל. הינך רשאית להגיש תגובתך לועדה המחוזית עם עותק לועדה המקומית פתח תקוה, תוך 30 יום מיום פרסום הודעה זו.

ד. תבורי יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מביאים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לקווי בנין במסגרת ה־10% ברח' הירקון מס' 80 גוש 6907 חלקה 31 תיק בנין 080־027 ב־ בקשה מס' 862426, בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו שדרות בן־גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה

יו"ר הועדה המקומית

לתכנון ולבניה — ת"א־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

אשקלון

בהתאם לסעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה–1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י ידי ג. לבקוביץ ריימונד ואלברט 2. ג'נו מול ושמעון.

מהות הבקשה: הקלה באחוזי בניה למשפ' לבקוביץ 1.03% מבקשים 26.03% ולגבי משפ' ג'נו 3.59% מבקשים 18.59% בכל בניגוד לתוכנית המתאר המתירה 25% לקומה, בכתובת שמשון רח' ביאליק 11, 150/1 גוש 1963 חלקה 22 מחלוב ששון ומרים להקלה.

מהות הבקשה הקלה בקו בנין צדדי בגבולות 10% מבקשים 3.78 מ' במקום 4.00 מ' המותרים — עפ"י ת. מתאר 101/02/4 ברח' בעל שם טוב 29 גוש 1962 חלקה 14 שמשון אשקלון.

המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפירסום זה.

בני וקנין, מ"מ ראש העיר

יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובניה, אשקלון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי

אשקלון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 34 לתכנית מפורטת — 152/03/4 — שכונת שמשון ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת אחוזי וקוי בנין ומתן אפשרות לדיירים להרחיב ולשפר תנאי מגוריהם.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התוכנית: 4.0 דונם גוש 1998 חלקה 1, מגרשים: 17, 18, 59 וחלקי 62 וחלקי שכונת שמשון אשקלון.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית האמורה.

שלום רנטו יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

קר־אוס הרצליה רמת השרון

אגודה צרכנית שיתופית בע"מ

הודעה לציבור

לאור הפרסומים הלא נכונים אשר הופיעו בעתונות על אי סדרים כספיים כביכול בקו־אופ' הרצליה רמה"ש, ברצוננו להבהיר לציבור ולהביא לידיעתו את מכתבו של מבקר ההסתדרות כלשונו.

להלן המכתב:

לכבוד הח' ד. קלפנר, מנהל קו־אופ הרצליה, רמת־השרון

ח. נ.,

הנדון: פרסומים בעתונות על אי סדרים כספיים באגודה

הנני לאשר קבלת מכתבך שבנדון.

הנך מציין במכתבך כי בעיקבות פרסום דו"ח מבקר ההסתדרות על אגודתכם הופיעו ידיעות בעתונות, כי קיימים אי סדרים כספיים באגודתכם.

כדי לתקן את הרושם שנוצר כתוצאה מפרסומים אלה ביקשתם את הכהודרתנו.

הפרסומים הנזכרים על קו־אופ הרצליה לא שיקפו נכונה את הכתוב בדו"ח. הדו"ח עמד על מצבה הכספי הקשה של האגודה בתקופת המעקב. וועדת מבקר ההסתדרות ציינה במסקנותיה כי היא רושמת את הודעת הנהלת האגודה, כי היא מטפלת במציאות פתרון יחודי לשיפור המצב הכספי. בדו"ח לא היו כל מסקנות לגבי אי סדרים כספיים באגודתכם.

בברכת חברים,

נפתלי בלומנטל

מבקר ההסתדרות

טלוויזיה

08.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 08.15 ארץ מולדת – מעפילים ולוחמים וכו' 08.40 אנגלית ו' 09.00 מדעי הטבע (יסודי) – עידן הדינוזאורים: השמש 09.20 אנגלית ו' 10.10 מדעי הטבע ה'־ו' – זהירות רעל 10.30 הגיל הרך – פרפר נחמד – פסח בא 11.00 חשבון ו' – מלכן הקסם 11.15 אנגלית („לאיי"ב) – Hello Israel – קשת וענן 11.30 Women in Israel – והיגות לנגר (כ) 12.00 טלטקסט – עד כאן מדינת ישראל נגר גנץ (איזואן) דמיאניוק – משדר מיוחד של ערב חדש שידור חוזר מיום ג' 31.3.87 (כ) 12.25 אנגלית י' 13.00 מדעי הטבע (ע"י) – בעיה בפוטוסינתיזה 13.30 גיאוגרפיה – נפט וממון – מדינות המפרץ 14.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות קול ישראל 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: מדעי החיים – מיטוזיס: בילאי הגן – דרישות הדריות: מעולם הכימיה – תנועות פוליקולריות 15.00 מועדון הפיקוקים – פרק 11 – קורותיו של מר פיקוויק בבית הכלא. עד שהוא מתרצה לשלם את הוצאות המשפט ויוצא לחופשי 15.30 פרפר נחמד – ויהי ערב 16.00 פיצוחים – שעשועון טלוויזיה 16.30 מדינת ישראל נגד גנץ (איזואן) דמיאניוק – משדר מיוחד של ערב חדש 17.00 ערב חדש – מנחה: ברעון ריינר 17.30 „סמיניות באוויר" – מבזק שבועי לנוער: מנחים: דליק וולינץ ונוליק 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 „חקלאות היום" – אורו – התוקרים בישראל שובנים את המיתוס המקובל בעולם כי אורז מגודלים רק בהצפת מים: נחשים – כתוך ארבעים מיני הנחשים המוכרים בישראל רק שמונה מהם ארסיים. ולמעשה מרביתם מועילים: שיחה באולפן – על שיתוף הפעולה בין התכנית „חקלאות היום" בטלוויזיה לבין תכנית הרדיו „ארץ לא נודעת": פינת החדשות לחקלאי מן השדה (ערבית) 19.00 „בקו הבריאות" – קרחת מלטה (ברוצלוזיס) – מחלה הנגרמת מאכילת מוצרי חלב ביתיים, מחלב שלא עבר תהליך פיסטור: מה טיפול נמרץ לילדים היא אחת המחלקות המוכרות פחות בקרב הציבור. סיפורה של המחלקה הזאת בבית־ה"ח בילינסון. (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 „משהו מהסרטים" – תכנית דו־שבועית בעניינו קולנוע מגישה: עדירה גרא 20.30 „קדם אירוויזיון 1987" – 21.50 מבט לחדשות 22.20 „קדם אירוויזיון 1987" – המשך 23.20 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר". 07.09 „בהאזנה נינוחה" 09.00 „קונצרט בוקר" – היידן: סונטה לפסנתר מס' 32. בסול מינור. שוברט: שמינייה בפה: ברליוז: ארבעה שירים מתוך המחזור „לילות קיץ": מאהלר: הסימפוניה התשיעית. 11.57 „מגישים שיר" 12.00 „אמנים באולפן" – חיה ליבני – כנור/ר. יוזינשטיין־כהן + ח. ישראלי – פסנתר: קורלי: סונטה במ' 8 במי מינור: פיינק: סונטה (1968): י. אחרון: נעימה יהודית: גריג: סונטה מס' 2 בסול מינור. אופוס 13. 13.05 „בהאזנה נינוחה" – מוצ'רני: פרלוד סימפוני בלה מג'ור: מוצרט: רונדו קונצרטי בסי במול מג'ור ק. 269 לכנור ותזמורת: הומלו שבירייה ברה מינור: פאייה: 7 שירים עממיים ספרדיים: בואלדייה: קונצ'רטו בדו מג'ור לנבל ותזמורת: קולאו: ניתר טריו קונצרטי ל־3 חלילים: טורינה: כחולות סנטסטיים. 16.00 „מוסיקה ויזה" – מיצירותיו של ג'ורג' קורטאג: סצנות מתוך נובלה אופוס 19: 12 מיקרולודים אופוס 13: הבשורות של ר.ו. טרוסובה המנוח 21 שירים לפיוטים של רימה דלוס. 16.00 „מהקלטות התזמורת הסימפונית ירס רשות־ש" – „אולפן פתוח" – שידור חי מאולם הנרי קראון. 17.30 „מן העבר הרחוק". 18.00 „דיוקר". 19.00 „מוסיקה אהובה עליכם" – רנה אכצ'אן: „הסוס הערור". על פי נעימות קלטיות עתיקות. 20.05 „אינטרלוד" – רצף מוסיקלי. 20.27 „מגישים שיר". 20.30 „אופרה של יום רביעי" – מוצרט: חלומו של שיפיון. 23.00 „מחזורי יצירות" – מוצרט: סונטות לכנור.

רשת א'

07.30 „רדיויקל" – תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 „חונה" – עם בני הנדל. 08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים. 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 „בראש צעיר" – מגאוין יומי לילדים ולבני נוער. 15.27 „השכלה ודעת לכל" – „גיל ההתבגרות" – שיחה עם פרופ' אבנר זיו: „חברה, ערכים ומוסר". 15.57 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים. 19.05 „שאל כעניין". 19.30 שידורים לעולים. 22.05 „חבר מאותו כוכב" – תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי – עורכת ומנחה: מילכה לפדן.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 08.05 „עושים עניין" – עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 „ביקור בית" – עם רבקה מיכאלי. 10.05 „כל צבעי הרשת" – מגאזין יומי. 11.30 „סעו לשלום" – עם גרעון הוד. 12.10 „אלף־אלף" ב„בית" – עם אהוד מנור. 13.05 „בחצי היום" – חדשות ופזמונים. 14.05 „לראות או לא לראות" – יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 „בת צחוק" – הווי והומור. 15.05 „רגעי קסם". 16.05 „שירים ושעורים". 17.05 „יומן כלכלה". 17.30 „על מספרים ואנשים" – מגאזין המשק והחברה. 18.05 „יש שאלות" – שידור חי מבית־עמר בייר בירושלים, עורך ומנחה: איתן אלמוג. 18.45 חיום בסטודיו. 19.00 „היום הזה". 19.35 „מוקד לענייני צבא ובטחון". 20.05 „מכט לפולקלור" – „סנתור" – בין מורה למערב. 21.05 „השושנה פורחת" – לקט רומנסות ושירי־עם ספרדיים. 22.05 „רוני ארצי מולדתי" – שירים עבריים. 23.05 „חמישה בעקבות אחד" – עורך ומנחה שמואל שי ופ"חה. 00.05 „יומן חדשות". 00.15

גלי צה"ל

„בימה ומסך" – לקט קטעים מתוך מחזות מוסיקליים וסרטים.

06.05 אוניברסיטה משודרת – האנוסים – בין נצרות ליהדות – מקומם של האנוסים בנצרות האיברית. מרצה: ד"ר יוסף יקהלן. 06.30 „מוקדם עירך – החדשות הראשונות של היום – עם מירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע – עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה יומית. 09.05 „אילה בוקר" – עם אלי ישראלי. 10.05 „הפסקת 10" – עם מיכל ניב. 10.55 „שירותים 87" – פינה מיוחדת. 11.05 „נכון לעכשיו" – עם רפי רשף. 13.05 „מקום טוב באמצע" – עם יצחק כרנר ואורלי יניב. 14.05 „דו רה יומי" – עם דובי לנץ ורני יקרסל. 15.05 „מה יש" – עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים – שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל" – עם דן שילה, יעל דן וגוני סכיה. 18.05 „יער משורר" – מגאזין לענייני צבא וביטחון. 18.45 „משולש" – עיסות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עזרה. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 „שירים מכאן" – שירים עבריים עם שידה גרא. 19.50 „תיק פלילי" 373/86 מדינת ישראל נגד ג'ון איבאן דמיאניוק – יומן מיוחד לסיקור ארועי המשפט. 20.05 „מגרות הלב" – עדנה עכרון משוחחת עם השחקן שלמה בראבא (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת – האנוסים – בין נצרות ליהדות (ש"ח). 21.55 „שירותים 87" – פינה מיוחדת. 22.05 „על הרבש ועל הכיפאק" – שירים שהחבורה אוהבים. 23.05 „עשרים וארבע היום שהיה" – עם ירון וילנסקי. 23.55 „שיחת חצות" – עם שמואל שניצר לשעבר עורך „במעריב". 00.05 ציפורי לילה קלאסיות – עם חנוך רון. 02.05 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 00.05 צלילי בוקר – שירים עבריים. שירותי צה"ל ב־19.FM 05 „רדיו רדיו" – עם יואב קוטנר. 20.05 „סבבבבסים" – אינפורמציה, ראיונות, משחקי רדיו ומוסיקה לחיילים שנשארו בתורנות. עם משה מורד. 22.05 „על הרבש ועל הכיפאק". 23.05 „קול הג'אז הזה".

רשת ג'

06.05 „בחורה לאושר" – להיטים ותיקים. 07.05 „שיר בבוקר בבוקר". 09.05 „מה, כבר תשע?" עם אבי אתגר. 10.05 „שבעים זי יודעל". 11.05 „אהבה יומיומית" עם יוסי סיאס. 12.05 „רק מוסיקה". 13.05 „רק ביני ואל" עם מנחם פרי. 14.05 „סוזון חוזר". 15.05 „תרש, חריש ומחורש" עם שוש עטרי. 16.05 „הצגה יומית" עם יקיר אביב. 18.05 „הצעקה האחרונה" עם יגאל רביד. 20.05 „לי ולך" – שיר וברכה. 21.05 „צליל מכחול". 23.05 „הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב

אבזה: שוטר במשרה חלקית 4.30, 7.15, 9.30

אורלי: סגור 9.40 ,7.15 ,5

בית לסין: שושנת קהיר הסגולה 23.15

בן־יהודה: ניפגש בחוף 9.30 ,7.15 ,5

גת: חנות קטנה ומטריפה 9.15 ,6.15 ,1.15

גורדון: טובו של הנוסע השמיני 9.10 ,7.00

דקל: קרוקודיל דנדי 9.10 ,7.15 ,5

דרייב אין:

ניפגש בחוף 7.30

כלא הנשים 9.10

הוד: שלושה אמיגוס 9.10 ,7.15 ,5

ליטור הדש: הביקור שאחרי 9.30 ,7.15 ,4.30

מוזיאון תל־אביב: שואה 9.30 ,7.30

סינמה 1: האוצר מארץ האש 9.30 ,7.15 ,5

סינמה 2: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15 ,5

פאר: ללא רחמים 9.30 ,7.30 ,5

פאריס: כטי בלו 9.30 ,7.15 ,2 ,12

צרות בגן עדן 23.30

רב־חן:

חן 1: צבע הכסף 9.50 ,7.30 ,5

חן 2: גלשוע אתמול והיום

חן 3: אל תקרא לי לבן 9.45 ,7.25 ,5

חן 4: מלקולם 9.45 ,7.40 ,5

חן 5: 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11

חן 6: חטיפה נעימה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11

ישתק: פלאטון 9.30 ,7.00 ,4.30

תל־אביב: כלא הנשים 9.30 ,7.15 ,5

תכלת: דקה לחצות 9.35 ,7.00 ,4.30

רמת־גן

ארמון: צבע הכסף 9.30 ,6.40 ,4

לילה: פלאטון 9.30 ,7.15

ארמון: סופרגראס 9.45 ,7.30 ,5

רב־גן:

גן 1: אל תקרא לי לבן 9.40 ,7.20 ,5

גן 2: ג'ק פלאש המקפץ 9.40 ,7.20 ,5

גן 3: שוטר במשרה חלקית

9.40 ,7.30 ,5

גן 4: גלשוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים

אדיסון: סיפורים לוחמים 9.30 ,7.15 ,4.50

אורנע: שוטר במשרה חלקית 9.15 ,4.30

בית אגרון:

עליסה בארץ הפלאות 17.00

סיפור הפרברים 18.30

רסטי ג'יימס 20.30

אות משמיים בסכסאס 22.00

בסיר: פלטון 9.30 ,7.00 ,4.30

אורגיל: צבע הכסף 9.15 ,7 ,4.30

מיטשל: זכרונות אהבה מפירנצה

9.00 ,7.00

סמדר: חנה ואחותיה 9.30 ,7.00

תבירה: הקשר הצרפתי 9.15 ,7.15 ,4.30

אוריון

אור 1: קרוקודיל דנדי 9 ,6.30 ,4

אור 2: ג'אק פלאש המקפץ

9.00 ,7.00 ,4.30

אור 4: סינליות הן כחולות 9.00 ,6.30

אור 5: מטרה חמה 9.00 ,7.00 ,4.30

עדן: ניפגש בחוף 9.00 ,7.00 ,4.30

תיאטרון ירושלים: קיץ 18.30

חיפה

ארמון: ללא רחמים 9.00 ,6.30 ,4

אורה: פלאטון 9.15 ,7.00 ,4.30

חן: קטיפה כחולה 9.00 ,6.45 ,4.30

עצמון 1: ניפגש בחוף 9.15 ,7.00 ,4.30

עצמון 2: חברים 9.10 ,7.15 ,4.45

פאר: קרוקודיל דנדי 9.15 ,7.00 ,4.50

רון: כלא הנשים 9.00 ,6.30 ,4

אמפי: האביב מהאוור האסור

אורלי: מלקולם 9.15 ,7.00 ,4.30

קרן אור המחודש: 9.15 ,6.45

אהבה נדירה 9.15 ,7.00

נתניה

שרון: הקשר הצרפתי 9.15 ,7 ,5

סטודיו: חורה לנעורים 9.15 ,7 ,5

חולון

סבוי: פלטון 9.30 ,7.15 ,5

מגדל: צבע הכסף 9.00 ,6.00

ארמון: ללא רחמים 9.10 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: איש הצנח 9.10 ,7.15 ,5

הרצליה

דוד: נינג'ה איש הזעם

מגדל דניאל (האודיטוריום) 9.10 ,7.55 ,5.00

אהבה נדירה 9.10 ,7.15

באר־שבע

חן: נינג'ה איש הזעם 9.10 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: פלאטון 9.10 ,7.15 ,5

היכל 2: כלא הנשים 9.10 ,7.15 ,5

היכל 3: הכוב 9.10 ,7.15 ,5

עפולה

מופתרון: קטיפה כחולה 5.10

רעננה

אורות: חטיפה נעימה 9.00 ,7 ,4.30

גבעתיים

חדר: כלא הנשים 9.10 ,7.15 ,4.30

ראשון־לציון

רון 1: רוקי 4

קרוקודיל דנדי 9.10 ,7.15 ,4.30

רון 2: ניפגש בחוף

היסה בחורה 9.10 ,7.15 ,4.30

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי

הערב יום ד', 1.4

חדוד וניה: 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת

יום ד' 1.4 בשעה 20.30

המסע של אמא טאבורי

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים

מוור — חביבה רייק 20.

חולון

אהרון — הוסיין 52.

ירושלים

קופ"ח — מרפאת רוסמה רח' המ"ג 28.

נתניה

נתניה — הרצל 11.

פתח־תקוה

קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן

רש"י — רש"י 13.

תל־אביב

דיזנגוף — דיזנגוף 132.

קופ"ח כללית — אמסטרדם 7.

חיפה

מוור — המגינים 97.

רחובות

כללית — בני משה.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244: חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים – ילדים: הדסה ע"כ – פנימית. נשים, כירורגית, עיניים, א.א.ג.; הדסה ה"צ – אורטופדית.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–20.00, בימי ו' 08.00–15.00. טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה

ירושלים – 02־243358

ת"א – 226027 (24 שעות)

חיפה – 04־229488 (11.00–20.00)

גליל מערבי – 04־922232

קו פתוח לחורים במצוקה בימי ב' ו־ה' – טל. 222732.

„קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד החסתי לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 24.00—18.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנסן 26, קומה ג', טל' 323366. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשבירו) קומה א'. טל' 03־285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־33452 בימים א'–ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171

ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111

ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113

ער"ן חיפה — טל' 04־672222

ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111

ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מטורפים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022, עפולה — 065־93534, טבעון — 101, טלפון — 04־931401, נהריה — טל' 04־923333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מחיפה לבני־ברק וירושלים א'–ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בתיגלים, לתל־אביב: בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.10, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

האסירים הבטחוניים השובתים רעב מבקשים להיפגש עם בר־לב

גונדר מימון: ביטלתי ההקלות שנתנו קודמי, שביקשו לקנות שקט בבתי־הכלא תמורת ויתורים

קבוצת פרקליטים המייצגים אסירים פוליטיים פלשתינאים השובתים רעב מאז יום ד' שעבר בבתי־הכלא הבטחוניים, יצאו אתמול בקריאה לשר־המשטרה לבוא ולהיפגש עם נציגי השובתים ופרקליטיהם כדי לדון בבעיותיהם ולמלא את תביעותיהם.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול במלון „אמריקן קולוני" במזרח ירושלים השתתפו נציגי קבוצת פרקליטים גדולה, המייצגים כ־4000 אסירים בטחוניים השובתים רעב מ־2 באפריל בבתי־כלא ברחבי הארץ, 2 אסירים מכלא ג'נין ששוחררו לאחרונה ונציגי משפחות האסירים.

נציגי הפרקליטים העלו טענות קשות נגד נציב שירות בתי־הסוהר, גונדר דוד מימון, וציינו, שמאז כניסתו לתפקידו הורעו תנאי מאסרם של האסירים הבטחוניים בבתי־הכלא.

הפרקליטים טענו, שנציב בתי־הסוהר סירב להיפגש איתם כדי לדון בתביעות האסירים השובתים. לטענתם, גילה הנציב נוקשות ואי־רצון להתמודד עם הבעיה.

מאבק על השליטה

„לא אתן ידי להפיכת בתי־הכלא הבטחוניים לבתי ספר למחבלים, הם יהיו תחת פיקוח צמוד תוך מתן כל התנאים, כמוגדר בפקודות" — זאת אמר נציב שירות בתי־הסוהר, גונדר דוד מימון, שהיה אתמול אורח תא כתבי המשטרה בירושלים.

מימון מסר, כי 75 אחוז מן האסירים הבטחוניים, שהם כ־3000 אסירים, שובתים רעב. אך השביתה מסתיימת בהדרגה.

נציב שב"ס הבהיר, כי כל הדרישות של האסירים הבטחוניים הן אידיאולוגיות ולא על תנאי המאסר. „המניע העיקרי קשור במאבק הנמשך שנים על קביעת סטטוס דומה לסטטוס של שבוי. כך שחיי הכלא ינוהלו ע"י האסירים עצמם".

גונדר מימון מתח ביקורת על קודמיו, באומרו כי בשנים האחרונות השיגו האסירים הבטחוניים הישגים משום שהשקט בבתי־הכלא נקנה תמורת ויתורים, חלקם עקרוניים ובסיסיים. הוא אמר, כי חל שינוי מחושב ביחס לאסירים הבטחוניים, במגמה לנהל את הכלא ע"י השירות ולבטל מה שניתן באופן חלקי ומלא בעבר". הוא הסביר, כי נוצר בבתי הכלא מצב שבו נוהלו החיים על־ידי ועדות ודוברים מטעם האסירים והשליטה של ההנהלה לא היתה מלאה.

לדבריו, ביטל שירות בתי־הסוהר באחרונה את ההיתר לעבור בחופשיות בין תאים לאגפים, הספירה נעשית על־פי הפקודות, תוך הקראת שמות, ויש אחידות בניהול בכל בתי הכלא הבטחוניים, ללא חריגה מן הפקודות. „בכל מה שקשור בטיפול באסיר, בכל מה שמגיע לו ומה שמחייב אותנו בהנהלה לתת, אין כמעט בעיות, פרט לבעיות של כליל השירות. כמו צפיפות", אמר מימון. (עתי"ם)

גיתית איזראלוב נחשדה בלקיחת כל הכסף שהיה בידי בעלה בליל הרצח

חוקרי המשטרה חשדו בגיתית איזראלוב, כי לא רק גרד את כוונתו בכוונה תחילה של בעלה, אלא גם לקחה ממנו את כל הכסף שהיה עמו, כולל כספים שהיו בתוך התיק של קזאר־ניב „דך" שהיה עמו באותו ערב. כך עולה מתוך מיסמך שהוגש אתמול לבית־המשפט, שבו מצוי בתוקה של גיתית איזראלוב.

כזכור, עלה אל דוכן העדים אתמול בהתביעה רס"ר דוד זוארץ, מבולש נוש דן, שהשתתף לצח"ם הזה בפרשה.

בתשובה לשאלות התובע, עו"ד אברהם טל, סיפר העד על תקירות שערך לגיתית. לאחר שזו הוסגרה מבריטניה בעזרת האינטרפול. באחת החקירות, ב־8.10.86, רשם החוקר הודעה מפי הנאשמת, ובמסגרת עדותו הקריא את ההודעה, אשר לדבריו נמסרה לו כחוק.

רס"ר זוארץ התמקד בחקירה זו בנושא הכספים שהתגלו אצל גיתית, מקורם והשימושים שעשתה בהם.

בהודעה שנמסרה נאמר, כי כאשר פגשה את בעלה יוסף, היא קיבלה ממנו כסף בשקלים, חדשים וישנים, שווה־ערך ל־1000 דולר. על כך הגיב החוקר זוארץ: „המנות נמצא כאשר על גופו אין פרוטה. ידוע לנו שהיה ברשותו תיק של „דך" ובו כרטיסים וכספים. תדעי לך שהעובדה שאת יצאת מהארץ עם כסף שהתגלה אצלך בחיפוש בצרפת, ושאת לא מוכנה לומר מאין קיבלת את הכסף, מעוררת חשד סביר מאד, שאת לקחת מהמנוח את הכסף כאשר רצחת אותו. לכן, האם יש בידיך נתונים שאת יכולה למסור לנו לגבי מקור הכסף, שנוכל לברוק אותם?"

גיתית: את הכסף הישראלי בשווי 100 דולר נתן לי איזראלוב, ומה שידוע לי — שצריך היה להיות עליו עוד סכום כזה בכסף ישראלי. בתיק החום שלו היו כסביבות 2000 דולר (בכסף ישראלי). אני ביקשתי ממנו את כל ה־2000 אך הוא לא רצה לתת לי, אמר שהוא צריך לקנות כרטיסים."

הנאשמת הוסיפה, ששאר הכסף שהתגלה אצלה בצרפת, זה כסף שלה, שהוחלף לה למטבע זר.

החוקר: האם נכון שבצרפת נתפשו אצלך 27 אלף דולר בשקלים?

גיתית: אני לא אחראית מה שהצרפתים רשמו שם בפתק. אני בטוחה שהיו עלי שקלים בשווי 1000 דולר, ונוסף לזה כסף ישראלי בשווי פחות מ־50 דולר. (עתי"ם)

המניות החופשיות עלו ב־10.2 אחוזים במארס

מאת אלחנן הורוביין

בסיכום החודשי עלה ערך השוק של המניות החופשיות ב־10.2% ומניות ההסדר עלו בחודש מארס ב־3.3%.

המחזור במילווה קצר מועד עלה אתמול מעל 75 מיליון ש"ח. לסדרה ל־70 יום נערך מסחר סומכי והתשואה, שנקבעה ללא התערבות בנק ישראל, ירדה למטה מ־26% ל־25.45% לשנה. בנק ישראל מכר אתמול ב־8 מיליוני ש"ח איגרות חוב צמודות למדד, שהביקוש התחלתי להן הגיע ל־16 מיליון. לעומת זאת לא היה כל צורך בהתערבות בנק ישראל במסחר במניות ההסדר מאחר שעודפי הביקוש להן הסתכמו ב־4. 2 מיליון ש"ח. ערך השוק של איגרות־החוב הצמודות למדד עלה ב־0.17% על אף מכירות בנק ישראל. הצמודות למט"ח ירדו ב־0.12% בממוצע. ערך השוק של המניות החופשיות עלה אתמול ב־0.39%.

גלגלי הבורסה

בקרנות הנאמנות השקיע אתמול הציבור 6.5 מיליון ש"ח.

במילווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.91% ל־2.36% והתשואות השנתיות — בין 25.45% ל־33.00% (!), תוך מחזור גדול של 75.2 מיליון ש"ח.

בנק ישראל יציע מחר לציבור שתי סדרות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן בערך נקוב כולל של 75 מיליון ש"ח מזה 50 מיליון ש"ח מסוג „שגיא" ל־5 שנים במחיר מינימום של 92% מהערך הנקוב ו־25 מיליון ש"ח מסוג „גליל" ל־10 שנים במחיר מינימום של 88% מע"נ.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.72 אג' ל־1.6843 ושער הדולר היציג ירד ב־0.68 אג' ל־1.6065 ש"ח דולר נוסעים היה 1.91 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.58 ל־1.59 ש"ח.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 31.3.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.6738	1.6947	1.6843
דולר אמריקני	1	1.56	1.63	1.5965	1.6165	1.6065
מרק גרמני	1	0.87	0.91	0.8857	0.8968	0.8907
לירה שטרלינג	1	2.51	2.63	2.5593	2.5912	2.5792
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2659	0.2692	0.2674
ין יפאני	100	1.07	1.13	1.0939	1.1075	1.1009
גילדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7826	0.7924	0.7890
פרנק שוויצרי	1	1.04	1.09	1.0619	1.0751	1.0671
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2528	0.2560	0.2541
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2342	0.2371	0.2357
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2344	0.2373	0.2356
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3600	0.3645	0.3627
דולר קנדי	1	1.20	1.25	1.2167	1.2319	1.2243
דולר אוסטרלי	1	1.09	1.17	1.1288	1.1428	1.1339
ראנד דר אפריקני	1	0.54	0.80	0.7919	0.8018	0.7955
פרנק בלגי	10	0.42	0.44	0.4277	0.4330	0.4300
שילינג אוסטרי	10	1.24	1.30	1.2598	1.2755	1.2669
לירה איטלקית	1,000	1.22	1.29	1.2418	1.2572	1.2492

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים

רשת ג' קול ישראל — 31.3.87

1. כשתצועני אוהב – ירדנה ארזי
2. סוד – אדם
3. נוסעת בעקבות האהבה – ורדינה
4. ביום של הפצצה – רמי קליינשטיין
5. רק בינתיים – אילנית
6. חזק מהחיים – מני ג'ייקובסון
7. יום חדש – אילנה אביטל
8. אפשרות אחרת – הראלה בר
9. רוצים שלום – אמני ישראל
10. לשיר איתך – שושנה דמארי ובועז שרעבי
11. מעמיד פנים – רבקה זוהר
12. למה דווקא איתך – דפנה ארמוני
13. עד הסוף – אסתר שמיר
14. נפרדנו כך – נורית גלרון
15. אהבת מולדת – דורית ראובני
16. רוברט – מוסקבה
17. בוא נשכח ונסלח – גלי עטרי
18. מערבה מכאן – ריקי גל
19. יעל ואני – אפריים שמיר
20. לילה אחרון בעיר – להקת פקוד המרכז
21. חורף מיינע – רוני תורג'מן
22. כל נדרי – חיים משה
23. שיר עם פולני – פופלקס
24. הניחי לי – רמי קליינשטיין
25. עורי אפריקה – משה פרי
26. השיר הבא – קובי אושרת
27. תות – משה בקר
28. הזכרון שלך – ראובן ארז
29. אגדת סטיבי – ג'יני רבין
30. כשילדים שרים – איתן מסורי

לשיבוצים – פינת הפזמון החדש

31. סיכונים – קובי אוז
32. אדם – גבי שושן
33. מקום אחר – אפור גשום
34. ציפור חלום – רון אהרוני
35. שלכת אבי – נתנאלה

לכבוד: „מקום בצמרת" קול ישראל ת.ד. 1082, ים. מיקוד 91010

אלה הם שני שירים שלי בסדר זה

שם: ______

כתובת: ______

מיקוד ______ תאריך ______

בפלילים

370 גרם חשיש נתפסו בעקבות תאונת דרכים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

370 גרם חשיש נתפסו אתמול בתל־אביב בעקבות התנגשות בין שני כלי־רכב פרטיים.

שלשום סמוך לחצות התנגשו שתי מכוניות מסוג „פיאט" ו„ב.מ.וו." בצומת הרחובות בן־יהודה ושדרות בן־גוריון. במהלך החלפת הפרטים בין הנהגים, דרש נהג ה„פיאט", כי שותפו להתנגשות, תושב יפו בן 25, ישלם לו דמי נזיקין בסך 1000 דולר. הוא איים עליו במכשיר חד וחטף מידיו את תעודת הזהות שלו.

נהג ה„ב.מ.וו." התלונן במשטרה ואתמול יצא למקום המפגש שנקבע, בצומת הרחובות בה ארעה ההתנגשות, כשהוא מלווה בבלשי מרחב הירקון. שם פגש במאיים, תושב אור־יהודה בן 26, והצליח להוציא מידיו את תעודת הזהות שלו.

בלשי מרחב הירקון שהתערבו במהלך הפגישה ערכו חיפוש על גופו של הצעיר ומצאו 2.8 גרם חשיש על גופו. במכוניתו נמצאו 370 גרם חשיש ובתא המטען נמצאה מערכת סטריאו שנגנבה יום קודם לכן מדירה ברחוב נחום בתל־אביב.

החשוד, המוכר למשטרה, נעצר לחקירה.

אלמנה ויתומים תובעים פיצויים ממפעל „קורנס"

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

אלמנתו ו־12 יתומיו של עותמאן עאשור, פועל ייצור במפעל „קורנס" להתכת עופרת באשדוד, תובעת פיצויי נזיקין מהנהלת המפעל. בטענה שראש משפחתם נפטר בגיל 48 לאחר שנחשף לזיהום עופרת.

טרם הוגש כתב־הגנה על תביעה זו.

בכתב־התביעה שהגישה אלמנתו לבית המשפט המחוזי בבאר שבע נאמר, כי בתום 12 שנות עבודה במפעל נשלח האיש לבדיקות, בהן נמצא כי בגופו כמות עופרת מעל למותר. מפקח של משרד־העבודה ביקש מהנהלת המפעל להפסיק את עבודתו, אך הדבר לא בוצע. כעבור כחודש, בעת משמרת לילה, התמוטט האיש. הוא פונה לבית־החולים קפלן שם נקבע מותו.

בכתב התביעה נאמר, כי המפעל חשף את עובדו להשפעה ממושכת ומסוכנת של עופרת ולא דאג לאמצעי זהירות.

אנו משתתפים באבלה הכבד של חברתנו

הניה רבינא ומשפחתה

במות האחות

מינה עממי

קיבוץ עין החורש

לחנה איתן ובני המשפחה

אתכם באבלכם במות

האח

בהולנד

בית נחשון

לעליזה דן ובני המשפחה

אתכם באבלכם במות האם

בתיה הברמן

בית נחשון

לחברנו מרק גרונטמן ולמשפחה

משתתפים בצערכם במות

האם

המחלקה הטכנית של

קיבוצי השומר הצעיר

לפנינה הנימן במות **אביה**

ליצחק שפילמן במות **אביו**

תנחומים:

משפ' אברמוביץ, הוורדי, יפת, סעדי, קולקר, ברנשטיין, וולמן, כהן אנגל, טפקל, קורנוייץ, בלומנטל, וינברג, מיכאלי, פניאל, רצון מנחם, בוגוסלביץ, זכאי, מלובני, פרישברג, רצון יורם, הירשנבויין, חגין, מיטלמן, קפלן, שרון